

Prispevek za dedka Mraza

Upravni odbor kmetijskega gozdarstva posestva Kočevje je na zadnji seji sklenil, da bo posestvo namenilo za obdaritev otrok 2 milijona starih din. Od te vsote bo dobila 120.000 starih din Zveza prijateljev mladine Kočevje, 50.000 S din Zveza prijateljev mladine Ribnica, 30.000 S din Društvo prijateljev mladine Velike Lašče, medtem ko bodo porabili 1,8 milijona S din za obdaritev 1500 otrok članov svojega kolektiva.

Predsedniki občin o modernizaciji cest

Na Otočcu je bilo preteklo sredo posvetovanje predsednikov skupščin iz občin Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Nova mesto, Svržica, Trebnje o nadaljnji modernizaciji cest na Dolenjskem. Predstavniki občin so razpravljali o tem vprašanju z odgovornimi ljudmi iz Cestnega podjetja Novo mesto.

„POSLUŠAJTE NAS“ — pretresljive besede otrok

Vinica je v nedeljo, 10. decembra, sprejela vrsto uglednih gostov — Tudi tovarišica Vida Tomšič je prisostvovala proslavi ob dnevu človekovih pravic in ob izidu knjige »Poslušajte nas«

Lani začeta akcija miru vinskih pionirjev je bila v nedeljo svečano zaključena. Na tisoče protestnih pisem v slovenščini, srbohrvaščini in makedonščini, ki so prihajala na Vinico iz mest in vasi vseh naših republik, je pisateljica Mira Miheličeva uredila. Najbolj pretresljive in v srce segajoče besede otrok so ob dnevu človekovih pravic izdali v posebni knjigi »Poslušajte nas«, katero so v nedeljo predstavili na vinskih proslavi. Knjigo bodo poslali vsem vplivnim državnikom sveta, posebna delegacija vinskih šole pa jo bo osebno izročila našem maršalu Titu.

Nabito polna dvorana šolarjev in domačinov je priščno pozdravila goste, ki so ob tej priložnosti obiskali Vinico: tovarišico Vido Tomšič, predsednico zbora narodov SFRJ; Franca Kimovca — Zigo, podpredsednika republiške konference SZDL; dr. Slavka Zoreta, predsednika Zveze društev za Združene narode Jugoslavije; Jožeta Hartmana, predsednika zveznega centra klubov OZN; Ignaca Črniča, predsednika republiškega centra klubov OZN; Staneta Reparja, predsednika društev prijateljev mladine Slovenije, belokranjske poslance, predstavnike domače občinske skupščine, predstavnike občinskih družbeno-političnih organizacij in druge.

Sledil je program. Proslavo je začel predsednik šolskega kluba OZN, nato pa je govoril Ignac Črnič — predsednik republiškega centra klubov OZN. Poudaril je, da ima akcija vinskih pionirjev veliko vlogo pri utrjevanju bratstva in enotni jugoslovanske mladine in da je knjiga »Poslušajte nas« enoten dokument prizadevanj za svet, kakršnega si želimo. Za dobro izpeljano akcijo miru je dal vinskih pionirjem vse priznanje, prav tako pa

mentorju akcije, ravnateljju Antonu Trohi.

gramu nastopili še »Beli črnci« iz Maribora. Zapeli so več duhovnih pesni afriških narodov.

Po proslavi so si gostje ogledali prostore vinskih šol in se zanimali za delo te izobraževalne ustanove. R. B.

V kulturnem programu je sodeloval pevski zbor gimnazije Črnomelj, odlomke iz knjige »Poslušajte nas« pa so brale učenke domače osemletke. Kot gostje so v programu nastopili še »Beli črnci« iz Maribora. Zapeli so več duhovnih pesni afriških narodov. Po proslavi so si gostje ogledali prostore vinskih šol in se zanimali za delo te izobraževalne ustanove. R. B.

Kakšno veselje! Topla obleka in obutev, v rokah prave igrarice — ne take iz papirja in cunj — so Petruku, Anici in Pavletu zvalili prisrčen otroški nasmeh. Dedek Mraz je bil pri Korenetovih že 9. decembra! — (Več o tem na 6. strani)

TAKEGA POSVETA O »DOLENJSKEM LISTU« SE NI BILO

Ocena prehojene poti Dolenjskega lista

Vseh 9 občin bo imelo tudi v 1968 enak obseg komunskih strani kakor letos — Priznanje kolektivu uredništva in uprave našega lista za doslej opravljeno delo, ki pa ga bo treba kadrovske še okrepiti — Ugodna ocena za uspešno sodelovanje z drugimi pokrajinskimi tedniki v Sloveniji

»Tudi o slabih stvareh pišite svobodno, pogumno in odgovorno!«

Ravnatelj vinske osemletke Anton Troha je po proslavi, posvečeni izidu knjige »Poslušajte nas«, razkazal gostom šolo. — Na fotografiji: tovarišica Vida Tomšič in Franca Kimovec-Ziga si ogledujejo izdelke tehničnega krožka. (Foto: Ria Bačar)

Požar v »KRKI«

9. decembra popoldne je v sušni ločenski obrata antibiotikov v tovarni zdravil KRKA izbruhnil požar in povzročil za okoli 3 milijone starih dinarjev škode. Nevarnost eksplozije so pravočasno odstranili.

Brucovanje bo v Metliki

Klub belokranjskih študentov prirodi 16. decembra v metliškem hotelu Bela krajina »brucovanje«, ki je postalo že tradicionalna prireditelj. Organizatorji obetajo, da zabave in smeha ne bo manjkalo.

OD 14. DO 24. DECEMBRA
Sredi decembra otoplitev s padavinami, nato okrog 17. in 18. decembra suho vreme. Okrog 20. decembra padavine z ohladitvijo, sneg do nižin. Od 21. decembra dalje daljše razdobje suhega in hladnega vremena.
Dr. V. M.

MORNARJI!

Pozivamo vse udeležence upora mornarjev februarja 1918 v Boči Kotorški, da se prijavijo odboru za proslavo republiške konference SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskoga 11.

Odbor za proslavo

Po preglednem uvodnem poročilu o položaju in delu v uredništvu in upravi lista, ki ga je podal glavni urednik tednika Tone Gošnik, se je razvila živahna in plodna razprava, v kateri so navzoči predstavniki občinskih skupščin, občinskih konferenc SZDL in nekaterih občinskih komitejev ZKS kritično analizirali dosedanje delo domačega glasila SZDL, hkrati pa dajali zelo določene na-

svete, kaj bi kazalo še narediti. Razveseljive so bile zlasti njihove ocene, da je postal Dolenjski list v zadnjih letih nepogrešljiv, sestavni del politične dejavnosti v vseh občinah. Ta ugotovitev velja tudi za njegov delež pri ustvarjanju javnega mnenja in pri širokem, vsesplošnem obveščanju, ki se je v zadnjem letu še stopnjevalo. Aktualna vsebina domačega tednika pa je hkrati tudi eden

izmed glavnih vzrokov za njegov visoko nakladdo; zdaj izhaja vsak četrtek že 29.000 izvodov.

Predstavniki skupščin in občinskih konferenc SZDL so med drugim ugotovili, da je v vsaki izmed naših občin še nekaj možnosti, da povečamo število naročnikov. Zlasti velja to za občine Ribnica, Brežice, Kočevje in Sevnica. S tem v zvezi so predstavniki pozdravili prizadevanja delavcev pri Dolenjskem listu, ki so pravkar pripravili novo akcijo za nadaljnjo razširitev tednika. Ponovno so med drugim poudarili, da se je stopnja obveščenosti močno razširila in da Dolenjskega lista ne bi mogli več pogrešati. Kot obveščevalce in osvobodilce list dobro opravlja svoje naloge, čeprav bi bila pomoč občinskih čimteljev za še boljše vsebino tednika lahko večja, kot je zdaj.

Pogled na del omizja z udeleženci posvetovanja o odprtih vprašanjih nadaljnega razvoja Dolenjskega lista, ki je bilo prejšnjo sredo v prostorih nove restavracije na Otočcu. Sklepi posvetovanja bodo ugodno vplivali na lažje uresničevanje novih nalog, ki so zdaj pred domačim pokrajinskim tednikom sredi izvajanja gospodarske in družbene reforme. (Foto: Mirko Vesel)

Na posvetovanju so med drugim opozorili, da naj list piše še bolj kritično kakor doslej. Izredno malo je stvari, o katerih ne bi kazalo javno spregovoriti. Novinar naj piše svobodno in odgovorno, pri čemer pomeni odgovornost seveda predvsem potrebo, da se vsaka stvar že takoj v začetku dosledno preveri. Predstavniki občin so pohvalili prizadevanje Dolenjskega lista, ki je dal prve pobude za sodelovanje pokrajinskih tednikov v Sloveniji in ki je eden izmed soustanoviteljev novega poslovnega združenja pokrajinskih glasil SZDL.

Čeprav v vsebini lista ni dosti spodbujajev, je za njegov ugled potrebno, da bi bilo v njem čim manj napak. Ze vrsto let so novinarji Dolenjskega lista stalno preobremenjeni z delom; zato so lastniki lista svetovali, da je treba redakcijo kadrovske okrepiti. Na vsebino lista pa lahko vplivajo tudi delavci v občinskih vodstvih s tem, da stalno seznanjajo novinarje na svojem področju z vsem, kar mora v javnost, kakor tudi s tem, kar je potrebno za osebno informiranost delavcev pri tisku in drugih sredstvih obveščanja.

Po zadnji podražitvi le malenkosten osip naročnikov

Ko so predstavniki občin ocenjevali prizadevanja Dolenjskega lista, so med drugim ugodno ocenili zlasti isto dejavnost domačega lista, ki je bila vsa leta usmerjena v združevanje vseh na-

(Nadaljevanje na 1 str.)

Israelci so besni na de Gaulle, ker jim noče prodati reaktivnih letal Mirage, čeprav so jih bili naročili 50. Američani so besni na Francoze, ker ti prodajajo mirage latinškoameričkim državam, hkrati pa tipljejo za triščem v arabskem svetu. Nasled bo dobili Mirage Arabci in Izraelci in Latinska Amerika (če jim to ne bo preprečil Washington) in ravnotežje bo spet vzpostavljeno na nov spodaj... Ameriški poletniki v tujini so čedalje bolj nezamirjeni zaradi dezertirjev, ki jim ne diši, da bi se preganjali po vietnamskih džunglah in tam pustili kožo. Pri dezertiranju jim pomagajo razne prostovoljne organizacije. Toda nevarnost ni tako zelo velika: pol milijona vojakov v Vietnamu ne nima kam dezertirati... Ameriški politik McCarthy je sklenil, da bo spodnesel predsednika Johnsona kot demokratskega kandidata za predsednika ZDA na novemberških volitvah prihodnje leto. Trdi, da je kandidat mira. Tudi Johnson je trdil, da je kandidat mira, ko se je boril proti senatorju Goldwaterju. Vsaj dobrih namenov jim ne manjka...

V Capetownu v Južni Africi so 58-letnemu možu predsednik srca 25-letnega dekleta, ki se je smrtno ponesrečila pri avtomobilski nesreči. Kdo ve, morda bodo čez petdeset let snali presajati še celo možgane z očeta na sina. Toda dvomljivo je, če bodo sinovi kaj dosti bolj pametni, kakor so bili prej... Ameriški vojaki v Vietnamu se lahko vrnejo iz Vietnamu šest mesecev pred iztekom roka, če se savešejo, da bodo takoj po vrnitvi v ZDA stopili v vrste washingtonske policije za dva meseca. Seš policije v glavnem mestu ZDA nima dovolj policajev, da bi bili kot čedalje hujšim demonstracijam proti vojni v Vietnamu... Zaradi zelo hude epidemije parkljenke in slinavke so v Britaniji začeli prepovedati konjske dirke. Država je ob velikanske vsote denarja, pristaši konjskih stav pa ob veselje. Zato stavijo na francoske konjske dirke. Če teh ne bi bilo, bi vsi stavili na hrte. Če bi se ti zboleli, bi stavili na kaj drugega, morda celo na to, kdo bo prvi zagledal letišči kročnik...

Kmetje si bodo poskušali pomagati z novimi zadrugami, če sedanje kmetijske organizacije ne bodo upoštevale njihovih potreb

Kmetijski programi se z leti spreminjajo. Podružljane kmetijskih zemljišč z odskopom se je skoraj povsem ustavilo. Kmetijske organizacije potrebujejo sredstva za dograjevanje svojih obratov, zato jim jih primanjkuje za kooperacijo s kmeti. Kmetje pa želijo na svojih posestvih pridelati več kot pred leti, a vsak zase brez pomoči kmetijske organizacije prepočasno uspevajo. Manjka jim strokovnega znanja in sredstev, včasih pa tudi pridelkov ne morejo prodati. Potrebujejo organizacijo, ki bi jim pomagala v vseh težavah — ali še boljše, organizacijo, v kateri bi sami odločali, kako naj si pomagajo.

Po združevanju kmetijskih zadrug in njihovim spremenjanju iz zadružnih v navadne gospodarske organizacije so kmetje vse manj zadovoljni z zadružno dejavnostjo. Sicer se sprostajo nekatere dejavnosti, ki so jih pred leti smele opravljati le zadruga. Lahko si kupijo kmetijske

stroje in nekatere pridelke prodajo mimo zadrug. Ob takim sproščanju pa mnoge tepe razdrobljeno gospodarjenje. Vsak kmet si ne more kupiti vseh potrebnih strojev in vsak posameznik ne more prodajati svojega blaga na oddaljenih trgih. V sedanjih razmerah si lahko pomagajo le redki kmetje, drugi pa vse bolj čutijo, da so jim potrebne podobne organizacije, kot so bile nekdanje kmetijske zadruge.

Kmetijske organizacije bi morale še imeti stroje za storitve takim kmetom, ki si jih ne morejo kupiti sami, in poskušati kupce za vsa blagovna proizvodnja. Njihovi strokovnjaki bi morali svetovati kmetom, kaj naj pridelujejo in kako živino redijo, da bodo lahko prodali, in kako naj delajo, da bodo z manjšimi stroški več pridelali. Pridelovanje na kmečkih posestvih in prodaja bi morali biti bolj organizirani, kot sta zdaj, sicer tudi družba ne more zagotoviti trajnih in trdnih cen za vse kmetijske pridelke in živilo, kar kmetje želijo. Če sedanje kmetijske organizacije ne morejo poskrbeti za to, bi po mnenju nekaterih kmetov bilo treba ustanoviti nove.

Svet za kmetijstvo pri gospodarski zbornici Slovenije je o tem že razpravil in priporočil kmetijskim organizacijam, naj ustrezno željam kmetov. To bo več koristilo vsemu našemu kmetijstvu, kot če bodo kmetje ustanavljali nove organizacije. Vsaka kmetijska organizacija potrebuje sredstva za svoje poslovanje. Nova organizacija jih mora zbrati za začetek poslovanja še več, kot bi jih bilo potrebno sedanjim za ustrezno razširitev zadružnih dejavnosti. Če kmetje imajo sredstva, jih lahko združujejo tudi pri sedanjih kmetijskih organizacijah in z njimi skupno gospodarijo. Kooperativno — zadružniškom je treba dati le več pristojnosti in obratih za kooperacijo, da bodo odločali o gospodarjenju in ne kritizirali le od zmag. J. PETEK

To je ostalo od nekdanjega mesta Koyanagar v Zahodni Indiji po silovitem potresu v ponedeljek. Računajo, da je bilo najmanj 100 ljudi ubitih in 1300 ranjenih. Telefoto: UPI

S popoldanskim delom ne bomo zaostajali?

Vse kaže, da bodo zaposleni v republiški upravi in drugih javnih službah tudi v Sloveniji začeli najbrž že kmalu po novem letu delati tudi popoldne. Na posvetu, ki ga je sklical pretekli teden republi sekretariat za pravosodje in občo upravo v Ljubljani, pa so med drugim opozorili zlasti na odgovornost, da je treba razširiti sedanje ustanove za obrščo varstvo in urediti pošolsko varstvo otrok na šolah.

»Vinskordeči stotak« bo veljal samo še do 31. januarja

Po sporočilih Narodne banke Jugoslavije bodo do 31. januarja 1968 umaknili iz prometa bankovce za 100 starih dinarjev, zamenjali pa jih bodo kovanci. 1. februarja prihodnje leto stari vinkordeči stotak ne bo več plačilno sredstvo, vsak pa ga bo lahko zamenjal za novi 1-dinarski kovancé še do 30. aprila 1968.

Le priznamo: ta denar je postal že tako oguljen, scfran in strahota izmučena, da ga je res treba potegniti iz obtoka. Navaditi se bo treba tudi računanja z novimi dinarji.

tedenski zunanjepolitični pregled

Medtem ko se je z odhodom britanskih čet iz Južne Arabije adenska drama položila in je bila rojena ljudska republika Južni Jemen, se drama v pravem Jemenu — nekoliko severneje — z odhodom zadnjega egiptovskega vojaka nadaljuje. Jemenu spet grozi kaos.

Royalistične čete, zveste pred leti odstavljemu imamu el Badru, so izkoristile šibkost republikanskega režima — odstavitev predsednika Salala, odhod egiptovskih čet — in prodre do glavnega mesta Sana, kjer divjajo hoji. Po poročilih iz rojalističnih virov je Sana obkoljena, po izjavah predstavnikov republikanskega režima pa Sana ni obkoljena. Kakršna koli je že resnica, položaj je zmeden in negotov. Poročila tudi govori o velikem številu ranjenecv in padlih in o plemenih, ki so se pridružila el Badru.

Prav ta okoliščina je zanimiva in kaže, kaj vse tiči za sedanjo ofenzivo rojalističnih čet. Pri plemenih, ki so stopila na stran rojalistov, so v zadnjih dneh opazili večje količine zlata, tega splošnega plačilnega sredstva. In če je kaj v Jemenu dragocenejšega od puške, je to zlato. Nobeneka dvoma ni, da so bila ta plemena podkupljena.

Od kod to zlato? Ker je dobro znano, da je Saudska Arabija vsa leta nazaj odstavil el Badra podpirala rojaliste — včasih bolj, včasih manj — je tudi to pot gotovo, da je zlato prišlo iz Saudske Arabije ali je vsaj šlo skozi njo, če je prišlo od kod drugega.

Očitno je, da se saudski kralj Fejsal ne namerava držati dogovora, ki ga je bil sklenil na sestanku arabskih poglavarjev v Kartumu po junijski vojni z Izraelom. Na tem sestanku je bil dosežen sporazum med Riadom in Kairom o mirni ureditvi jemenskega vprašanja. V skladu s tem sporazumom so se čete ZAR že do zadnjega možna umaknile. Saudska Arabija bi zdaj morala podprati pomiritev v deželi in držati na ugdi rojaliste na čelu z el Badrom ali jih vsaj nehati podpirati. V resnici pa se dogaja prav nasprotno.

BRUSELJ — V Bruslju je bilo zasodanje ministrskega sveta Atlantskega pakta. Ameriški ministri minister Ruski je po prihodu v Belgijo dejal, da članice NATO ne bodo dovolile, da bi Francija razdrala njihovo enotnost.

ADEN — Predsednik mlade republike Južni Jemen, nekdanji Aden, al Saabi je podpisal dekret o zaplenbi posesti sultanov in bivših vladarjev v tej državi.

ALŽIR — Predsedstvo revolucionarnega sveta Alžirije je razpuštilo izvršni sekretariat stranke FLN in zapovedalo spremembe v vladi in državnii upravi. Politika Alžirije ostane socialistična in antimperialistična.

Zato ni naključje, da je Saudska Arabija zahtevala, da bi odložili napovedani bližnji sestanek voditeljev arabskih držav v Rabatu, v Maroku. Očitno skuša kralj Fejsal s to zahtevo dati jemenskim rojalistom več časa, da bi si utrdili položaj za morebitna poznejša pogovanja, ker se ne drži sporazuma iz Kartuma.

Jemenske zdrahe

Sovjetska zveza je v soboto izročila veleposlanikom ZDA, Velike Britanije in Francije note, v kateri nadvse ostro obsoja politiko bonške vlade.

Po ostrini sedanja nota presegala vse, kar je imela Moskva doslej povedati o Bonnu, celo noto z dne 28. januarja letos. Glavna obtožba se glasi: zvezna vlada aktivno in pasivno podpira krepitev neocastičnih sil v državi. Ta očitek velja razraščanju neocastične stranke — nacionalne stranke Nemčije (NPD) pod vodstvom von Thadena. Moskva zahteva od Bonna: enakopravno pritegnitev DR Nemčije k reševanju vse nemških in evropskih vprašanj, priznanje sedanjih meja v Evropi, odpoved vlogi, da samo Bonn zastopa vse Nemce, in odpoved atomskemu orožju, uraden in dokončen preklie javnosti predvojnega Münchenskega sporazuma itd.

Te zahteve so bile znane že prej, toda ostrina note je nekaj novega. Ali je hotela Moskva pritisniti na Bonn in ga nekoliko »omehčati« ali je — v pričakovanju, da bo Bonn nejevoljen s tako noto in da bo vodil bolj togo politiko — hotela preprečiti nadaljnje zblizevanje med Bonnomo in socialističnimi deželami v zahodni Evropi. Morda je to posredno opozorilo LR Romuniji, ki je že vzpostavila diplomatske odnose z DR Nemčijo in z njo izmenjala veleposlanike.

Vsekakor ne Ulbricht ne sovjetski voditelji niso bili zadovoljni z zblizevanjem med Bonnomo in Bukarešto in so že prej jasno povedali in nakazali, da se mora Bonn pogovarjati z vsem socialističnim svetom v Evropi kot celoto, ne se pa lotevati posameznih socialističnih držav in tako morda »minirati« enotno fronto proti sebi. Najnovejša sovjetska nota vsekakor napoveduje poostreno politiko evropskega vzhoda do Zvezne republike Nemčije.

TELEGRAMI

BOMBAY — V zahodni Indiji je bil pred nekaj dnevi hud potres s središčem nedaleč od Bombaja. Mesto Kolna je popolnoma razrušeno in število mrtvih je preseglo sto. Potres so zazbeležili seizmografi v Uppesu na Švedskem. Njegova jakost je bila med 0 to 7 po mednarodni Richterjevi lestvi.

OTTAWA — Kanadski minister za trgovino je dejal, da vlada razmišlja o tem, da bi LR Kitajska dovolila odprti trgovinsko predstavnstvo v Ottawi. Kanada in LR Kitajska nimata diplomatskih odnosov.

WASHINGTON — Z napovedanim odhodom dosedanjega ameriškega ministra za obrambo McNamare se čedalje bolj krepi pritisk tistih krogov, ki zahtevajo znostritev v Vietnamu in novo stopnjevanje vojne. Nekateri opozovalci se celo boje, da bi ameriško vodstvo utegnlo razširiti kopensko vojno na Severni Vietnam in Kamboščjo.

NEW YORK — Južnoafriški delegat v OZN je zavrnil resolucijo 53 članic OZN, v kateri zahtevajo prekinitev procesa proti skupini članov nacionalne organizacije za svobodo za Jugoslovadno Afriko. Delegat je izjavil, da je resolucija nezakonitna, ker se Južna Afrika ne more odreči dolžnosti, da sli štivila prebivalstvo jugoslovadne Afrike.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

● V RAZPRAVI OSNUTKI ZAKONOV O SPLOSNI OBRAMBI. — V zveznj skupščini že nekaj časa poteka razprava o osnutkih zakonov o splošni obrambi. Razpravo so prenosili tudi v družbenopolitične organizacije. Prav bi bilo, da bi o konceptu vseljudske obrambe razpravljali sleherni kolektiv v naši državi in da bi prišel v zavest zadnjega občana. Ob razpravi o teh osnutkih naj se krepi tudi splošna obrambna sposobnost naše države. O osnutkih zakonov sta te dni razpravljala tudi predsedstvo republiške konference SZDL in republiški odbor ZZB, ki sta se zavzela za nove zakonodajo o vseljudski obrambi, ker dosedanja nepopolna odraža koncept splošne obrambe, ki ne vključuje le JLA, temveč tudi vse kolektive, organizacije in posameznike. Na seji so menili, da se nismo izkoristili vseh možnosti v organizaciji in pripravi predvsem civilnih organov, organizacij in državjanov za obrambo dežele. Prav tako nismo še izkoristili vseh izkušenj narodnoosvobodilnega boja.

● ZVESTOBA IN PREDANOST DELAVSKEMU RAZREDU IN PARTIJI. Ob 70-letnici Franca Leskoška Luke, predsednika republiškega odbora ZZB NOV, je bila v petek v prostorih skupščine SRS intimna slovesnost. Ob tej priložnosti je Edvard Kardelj, član predsedstva CK ZKJ in član sveta republike, izročil slavljenecu visoko odlikovanje

— Red jugoslovanske zastave z lentos, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito. V svojem govoru je Edvard Kardelj med drugim dejal: »Tvoja doslednost v tej dolgi borbi je temeljila na dveh zelo čvrstih stebrih. Prvega predstavlja tvoja zvestoba delavskemu razredu, kateremu si pripadal in ki te je dal

Koncept vseljudske obrambe

slovenskemu narodu, drugega pa tvoja čvrsta povezanost s partijo, ki si ji bil dosledno zvest, kakor partija tebi v boju za pravice delavskega razreda.«

● SNEG PO VSEJ DRŽAVI. — V Bosni in Hercegovini je več cest neprevoznih. Ovira so tudi po dva metra visoki zameti. Zabljak v Črni gori je povsem odrezan od sveta. Zaradi poredice in snega je prišlo na cestah do številnih nesreč, tudi smrtnih. Najbolj je prizadet Debar, kjer je nekaj dni uničujoče

deževalo. Mnogi zidovi so, kolikor jih ni do temeljev stresel potres, popokali od vlage. Ljudje še zmeraj nimajo varne strehe nad glavo. Pomoč prihaja z vseh strani, tudi iz drugih držav.

● LETOSNJE NAGRADE AVNOJ so dobili: pisatelj Ivo Andrić, profesor Milan Bartoš, prof. dr. Vladimir Čavka, slikar Rožidar Jakac, pisatelj Mihailo Lalić, slikar Nikola Martinovski, kipar Vanja Radauš, dr. Čedomir Simić, dr. Siniša Stanković, Josip Vidmar in inštitut za vodno gospodarstvo »Jaroslav Černi«.

● POTNIŠKI VLAK IZTIRIL. — Pred postajo Laško je v petek zjutraj iz neznanih vzrokov, ki jih še raziskujejo, iztiril potniški vlak. — Trije vagoni so se odrglali in drveli naprej. Ranjeni so bili strojevodja, kurjač in trije potniki. V vlaku je bilo 50 potnikov. Požrtvalno delo reševalcev zasluži vse priznanje.

● KOMUNISTI V ELEKTROGOSPODARSTVU ZA INTEGRACIJO. Na konferenci komunistov, zaposlenih v elektro gospodarstvu SRS, so se zavzeli za integracijo, vendar tako, ki bo ekonomska in ki ne bo le bilančni seštevek. Komunisti so zavrnil očitke na račun visokih osebnih dohodkov v elektro gospodarstvu. Menili so, da kritike ne upoštevaajo posebnosti kvalifikacijske strukture zaposlenih v tej panogi gospodarstva.

Še vedno 2 stara milijona

Vse kaže, da se tudi letos ne bo povečala osnova od osebnega dohodka, ki je potrebna, da občan plačuje prispevek iz skupnega dohodka državljanov. Zvezni sekretariat za finance je namreč predlagal in dosegel, da bi tudi letos plačevali davek od osebnega dohodka po laniških merilih. Davčna osnova bo torej ostala nespremenjena.

Vsak, ki letos ni dosegel v rednem delovnem razmerju iz avtorskih pravic, od intelektualnih storitev, samostojnega opravljanja obrtniških in drugih gospodarskih dejavnosti, od patentov in tehničnih izboljšav ali od zgradb, premoženja in premoženjskih pravic vsaj 20.000 novih dinarjev (2 milijona starih dinov), takega davka ne bo plačal.

Davek pa bodo plačali po dosedanjih lestvicah vsi, ki so letos dosegli iz vsaj 20.000 dejavnosti več kot 20.000 Ndin.

VIŠJI OSEBNI DOHODKI LE Z VEČ- JO PROIZVODNJO!

Zvezni izvršni svet je pretekli četrtek razpravljal o osnovnih stališčih našega razvoja v 1968, ki predvidevajo:

■ Industrijska proizvodnja naj bi se povečala za 3 do 4 odst., kmetijska pa (v državnem sektorju) za 1 do 2 odst.;

■ Izvoz naj bi se povečal za 5 do 7 odst., izvoz samo industrijskega blaga pa za 8 odstotkov. Izvoz kmetijskih pridelkov bi bil tak kot letos;

■ Investicije naj bi narasle malo hitreje kot družbeni proizvod, pospešili bi bilo treba naložbe v osnovna sredstva v gospodarstvu, kakor tudi v stanovanjski gradnji;

■ Osebnih dohodkov naj bi se povečevali izključno samo v najtesnejši povezavi s proizvodnjo in s dviganjem delovne storilnosti. Tako upajo, da bi se tudi splošna potrošnja umirila in vskladila z realnimi možnostmi.

■ Nikakor pa ne bi smeli povzročiti v prihodnjem letu bremen za gospoda s.v.v., ki so že takoj dovolj visoka.

**DEKORATIVNI
LAMINATI**

MELAPAN

za obloge sten, stropov,
sobnega in kuhinjskega
pohištva, vrat in police

MELAMIN, Kočevje

LETO PREIZKUŠNJE V TURIZMU

Cedalje bolj občutimo močno konkurenco drugih turističnih dežel, ki pa se bo v 1968 še zaostri. Izola, Postojna in Otočec pri Novem mestu že drugo leto zaporedoma povečujejo promet - So naša zdravilišča prebolela krizo?

Turistična sezona je za nami. Po vsej verjetnosti bomo letos, v mednarodnem turističnem letu, zabeležili v Sloveniji nekoliko manjši turistični promet kakor lani. Podatki, ki so nam na razpolago za prvih devet oziroma deset mesecev se verjetno ne bodo do konca leta bistveno spremenili.

Nočitve gostov iz tujine so se kljub večjim pričakovanjem povečale le za 6%, domači gostje so dali za 14% manj nočitev, celotni rezultat pa je po obsegu prometa za 6% slabši kakor lani. Sprito višjih cen finančni rezultat ne bo mnogo boljši kakor lani, čeprav moramo upoštevati, da se je precej razvil izletniški turizem brez prenočevanja.

Zaradi gospodarske recesije v Zahodni Evropi in vojni dogodkov na Srednjem vzhodu so zlasti v juniju in juliju izostali mnogi gostje iz inozemstva. Občutili smo tudi močno konkurenco drugih turističnih dežel, ki se bo verjetno prihodnje leto še zaostri.

Kar velja zlasti za konkurenco Španije, ki je v novembru po devalvaciji funta devalvirala svojo domačo valuto za 16,6%. Zato se velika hotelska podjetja v Jugoslaviji dogovarjajo, da bi za prihodnje leto nekoliko znižala cene, ki so jih sprva določila na lanski ravni. Visoke cene gostinskih storitev so precej presegle raven, ki bi ustrezala splošni ravni cen po stabilizaciji. Teh visokih cen večina domačih turistov ne preneša, kar velja zlasti za večje turistične kraje, kjer so cene prilagodili kupni moči gostov iz tujine. Zato so letos domači gostje raje preživel dopust v manjših turističnih ali neturističnih krajih. Tam, kjer so se usmerili predvsem na inozemske goste na škodo domačih, so imeli po večini manjši promet.

Portorož, ki je med vsemi turističnimi kraji v Sloveniji na prvem mestu, je s 474.000 nočitvami lahko še nadomestil izpadek domačih gostov z večjim prometom inozemcev, ki so dali več kot tri četrtine celotnega prometa. Sosedni Piran pa je imel manj tujih kakor tudi domačih gostov. Kopru je uspelo privabiti nekaj več domačih turistov, tako da je celo povečal celotni promet. Sorazmeroma najboljšo uspehe pa je od obmorskih letovišč zabeležila Izola ob naglem naraščanju prometa inozemskih gostov. Bled, ki zavzema drugo mesto med slovenskimi letovišči,

se je moral s 334.000 nočitvami zadovoljiti z manjšim prometom tako domačih kakor tudi tujih gostov. Tudi Bohinj je slabše odrezal, četudi mu je v zadnjih dveh letih uspelo privabiti rastoče število inozemcev, zato pa se je promet domačih gostov zmanjšal za 40%. V Kranjski gori je ob skromnem nazadovanju uspelo zadržati razmerje med domačimi in tujimi gosti, medtem ko je moral Gozd Martuljek svoje sicer dveletno uspešno prizadevanje za večji promet tujih gostov plačati s tem, da so skoraj izostali domači gostje, skupni promet pa je padel za dve tretjini. Podobno so Rateče izgubile v dveh letih skoraj polovico domačega turistične

Kako je bilo v novembru?

Pretekli mesec so proizvedli več kot v letošnjem oktobru v Sloveniji le elektrarne, enako proizvodnjo pa so zabeležili v barvisti metalurgiji, v gumarski, tobačni in nekovinski industriji. V drugih panogah je bila proizvodnja manjša - manj pa je bilo v novembru tudi delovnih dni zaradi praznikov. Proizvodnja v novembru je bila kljub temu za 1,6 odst. višja kot novembra 1966.

ga prometa. Poleg Postojne in Izole je Otočec eden izmed redkih turističnih krajev, ki že dve leti zaporedoma povečuje promet tako s tujci kakor tudi z domačini.

Najbolj prizadeta pa so naša zdravilišča, odkar so zavodi za socialno zavarovanje praktično ustavili pošiljanje bolnikov na zdravljenje. V Rogaški Slatini je v zadnjih dveh letih padel promet za 40% kljub znatnemu povečanju prometa inozemcev, ki so letos dali že več nočitev kakor domači gostje, medtem ko je bil pred dvema letoma promet domačih gostov še štirikrat večji kakor promet inozemcev. Podoben razvoj kaže Slatina Radenci in Dobrna ob rastočem dotoku gostov iz Avstrije. Zdravilišča na Dolenjskem pa imajo manj možnosti privabiti avstrijske goste. Sicer jim je uspelo povečati obisk inozemcev v zadnjih dveh letih dvakrat do štirikrat, kar pa je še vedno malo. V Catežu je promet v dveh letih popustil za 40%, v Dolenjskih Toplicah skoraj za polovico, v Smarjeških Toplicah pa za 60%. Čeže, da so ta zdravilišča prebolela najhujše in da bo drugo leto šla pot spet polagoma navzgor, ko bodo vztrajna prizadevanja, da privabijo nove goste, prinesla sadove.

F. SEUNIG

Splošno potrošnje uskladiti z možnostmi

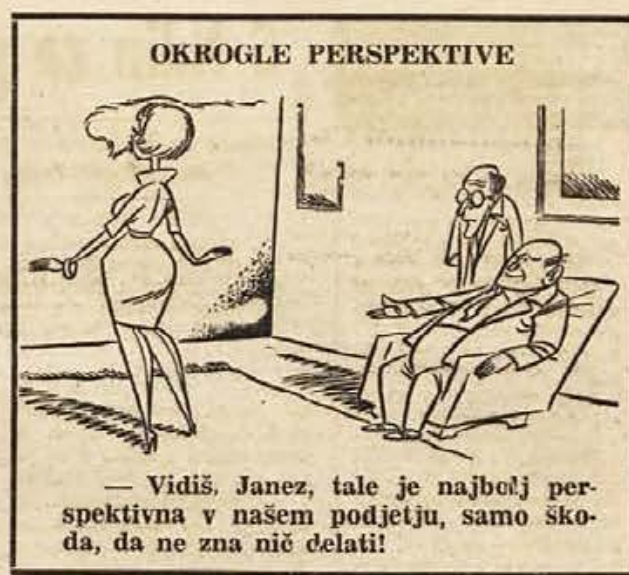
Iz razprave v zvezni skupščini: dohodki in izdatki proračuna morajo biti uravnovešeni!

V zvezni skupščini že nekaj časa poteka razprava o osnutku proračuna za leto 1968. Novost v tej razpravi so delovni načrti upravičencev oziroma porabnikov proračuna. To naj bi postala stalna praksa. Vsa, ki terja sredstva proračuna, naj tudi pove, kaj bo delal in kako bo izpolnjeval naloge družbe. Skupščina bo tako lahko presojava, ali se posamezni zvezni organi lotevajo zares najboljši aktualni nalogi. Kasneje bo preverjala, kako zvezna administracija uresničuje delovni načrt, za katerega je dobila denar iz proračuna.

Proračun za leto 1968 naj bi znašal 1.066 milijard starih dinarjev ali 8,7 odstotka več od letošnjega. To se pravi, da bo ta del splošne potro-

nje že nekoliko presegal naše možnosti, saj predvidevamo, da se bo obseg proizvodnje povečal največ za 4 odstotke. Pozitivno pa je to, da proračun ne predvideva nobenega primanjkljaja, čeprav ga srednjeročni plan razvoja Jugoslavije nakazuje. Dohodki in izdatki proračuna bodo uravnovešeni.

Največji delež sredstev proračuna odpade na Jugoslovansko ljudsko armado, ki bo dobila za svoje potrebe 503 milijarde starih dinarjev. Njen zahtevki je bil sicer večji, vendar je upoštevala, da večjega izdatka gospodarstvo ne bi zmoglo. Še bolj okrniti vojaški proračun bi lahko bila usodna napaka, ki si je v času zapletenih mednarodnih odnosov ne smemo privoščiti.

— Vidiš, Janez, tale je najboljši perspektivna v našem podjetju, samo škoda, da ne zna nič delati!

Zagreb-Split: v 3 urah!

V Zagrebu so pred dnevi sklenili, da se bodo čimprej lotili velikega in za vso državo pomembnega dela: zgradili bodo prvo pravo avtomobilsko cesto v Jugoslaviji. Od Zagreba do Splita naj bi steklo 200 km moderne štiripasovne avtomobilske ceste, ki bo imela največje vzpone komaj do 4 odst., povsod pa tudi blage ovinke. Pri tem je zlasti pomembno dejstvo, da to ne bo navadna javna cesta, temveč nekak gospodarski objekt: stal bo približno 200 milijard starih dinarjev, cesto pa bi zgradili in vzdrževali iz dohodkov, ki jih bodo morali plačevati uporabniki (tako delajo tudi marsikje na zapadu).

Za Slovenijo je posebnega

pomenu dejstvo, da bo kasneje podaljšek te ceste veličina tekel skozi Ptuj in Maribor. Vse to bo ogromno povečalo avtomobilski promet iz srednje in vzhodne Evrope proti Jadranskemu morju. S tem v zvezi bi morali v Sloveniji bolj odločno zastaviti nalogo: zgraditi sodobno in hitro avtomobilsko cesto od avstrijske meje pri Sentilju prek Ljubljane do Gorice. Sosedje na severu in zapadu nas čedalje bolj obkrožajo z najodobnejšimi velikimi cestami in zares se je treba bati, da v prihodnjih letih val avtomobilskega prometa ne bi obšel Slovenije in najljepših dostopov do severnega ali srednjega Jadrana.

račun ne bo bolj kot letos pritiskal na potrošnje in s tem na stabilnost gospodarstva.

Pritisek na splošno potrošnje je še zmerom zelo velik. Nemalo je organov in ustanov, ki mislijo, da je proračun čarobni studenec, ki nikoli ne usahne. Vsi samo zahtevajo, a malo je tistih, ki pomislijo, da se lahko stegnemo samo toliko, kolikor je dolga odeja. Če se proizvodnja povečuje počasneje, kakor smo predvidevali s srednjeročnim planom, potem se morajo tudi družbene službe, javna uprava in drugi potrošniki sprijazniti z edino upravičeno in z reformno usklajeno logiko: splošna potrošnja se ne sme povečevati hitreje, kot se večja narodni dohodek. Reforma mora privedi do diferenciacije tudi na področju splošne potrošnje, kjer je ob majhni skledi morda preveč žlic. FRANC SETING

LUDVIK REBEUŠEK:

Naravna zdravilišča in zdraviliško zdravljenje v socialističnih državah

Zapis s konferencie v Vzhodni Nemčiji

Zadnji dan se je konferenca nadaljevala v sanatoriju Gotteluba blizu Dresdna. Tu je bil v poznih nočnih urah podpisan protokol sklepov letošnje konferencie.

Šele na letošnji konferenci so se sporazumeli za dva uradna konferenčna jezika. To bosta odsele ruski in nemški jezik. Članom ruske delegacije je ves čas prevajal neki zdravnik, ki sem ga glede na njegovo izgovorjanje imel za pravega Prusa. Izkazalo pa se je, da je to bil Bolgar, zdravnik, ki že nad

5 let dela v Vzhodni Nemčiji. Sploh je v Vzhodni Nemčiji mnogo tujih zdravnikov, zlasti iz Čehoslovaške. Tudi naš stalni spremljevalec je bil Slovak. Povedali so, da so se pred nekaj leti selile kompletne zdravstvene ekipe iz posameznih sanatorijev v Zahodno Nemčijo in da je ostala tolikšna praznina, da je vlada Nemške demokratične republike zaprosila ostale socialistične države za nujno pomoč.

V zvezi z določitvijo uradnih jezikov je zanimiva pri-

merjava z ureditvijo v mednarodni zdraviliški organizaciji FITEC. Tudi tu sta dva uradna jezika: francoski in nemški. Vsi referati so napisani v obeh jezikih in delegatom pravočasno na razpolago. Na konferenci socialističnih držav pa je bilo glede referatov vse bolj skrivnostno. Nič ne pozna vsebine referata, ker ga je referent na konferenci šele prebral. Tak referat se na konferenci šele sproti in ustno prestavlja. Tak nesodoben način je seveda povzročal, da

so bili referati in posamezne seje izredno dolgi.

Dresden je bil v celoti porušen protj koncu zadnje vojne. Pravijo, da so bili letalski napadi med drugo vojno tako hudi, da je bilo v eni noči na desetisoče žrtev in da je goril asfalt po mestnih ulicah. Še danes so posamezne mestne četrti nepozidane, vidi se še mnogo ruševin. Nekatere značilne poslopja so ponovno sezidali po starih načrtih. Tako tudi znameniti Zwinger, v katerem je zopet galerija slik, ki jih je vrnila Sovjetska zveza tej galeriji. Ulice v tem pol milijonskem mestu so sicer zelo široke, a avtomobilskega prometa je malo. Zvečer so nas povabili v razprodanu Opero, kjer smo gledali Straussovega »Kavalerija z rožam. Stanovali smo v novem hotelu, ki je v napisih v raznih jezikih pozdravljaj svoje goste. Kljub temu in kljub dejstvu, da smo bili uradni zastopniki tujih držav, povabljenih od

njihove države, pa je bil postopek z legitimiranjem in oddajo potnih listov v hotelu precej zapleten. Dobili smo še legitimacije, ki smo jih morali vedno predložiti. Preden so nam dali ključ za hotelsko sobo.

Po končani konferenci so nas iz Dresdna peljali naslednje jutro v vzhodni Berlin. Izrazili smo željo, da bi za nekaj ur lahko šli tudi v zahodni del Berlina. Vendar to ni bilo mogoče. Tako smo si samo od daleč ogledali znameniti zid in Brandenburška vrata, ki delijo vzhodni in zahodni del tega mesta. Kljub nekaterim na novo zgrajenim avenijam v vzhodnem Berlinu, pa je še mnogo porušene in neurejenega, in to kljub mnogim zastavam in parolam, ki so opozarjale na skorajšnje 18. obletnico ustanovitve Nemške demokratične republike. V vzhodnem Berlinu, torej v glavnem mestu NDR, smo videli mnogo prometnih milijnikovov

žensk.

Oh odhodu so bile carinske formalnosti nekoliko krajše, vendar smo bili kar zadovoljni, ko smo vstopili v Jantovo caravello. Tokrat je pot peljala preko Dunaja, ki se nam je zdel iz teh višin mnogo manjši, kot smo pričakovali. V lepem vremenu smo pravočasno pristali v Zagrebu in tako zaključili prvo udeležbo na konferenci socialističnih držav za koordinacijo zdraviliških vprašanj.

Ob koncu bi lahko rekeli, da je zdravniško-medicinska plat dela in raziskav v naravnih zdraviliščih evropskih socialističnih držav na precejšnji višini. Letošnja konferenca pa je pokazala, da je potrebno upoštevati tudi ekonomske vidike te dejavnosti. Tako med zastopniki socialističnih držav kot tudi ob sestankih FITEC je čutili željo po čim večji medsebojni izmenjavi izkušenj ter odpiranju meja tudi za zdraviliško zdravljenje. KONEC

Tudi na cesti smo ljudje...

V petek zvečer sem se peljal iz Ljubljane v Novo mesto. Za dolgim ovinkom pri Korentliki sem zapledel s žarometov nekega avtomobila, ki mi je prihajal naproti. Ob taki priložnosti vedno razmišljam, koliko sloveca je v vozniku vozila, ki ga srečujem: na kakšni razdalji bo skrčal dolge žaromete?

Tovariš v petek zvečer me je presenetil — skrčal je še preden so njegove luči pokukale izza ovinka. Prijetno je tako srečanje in najraje bi ustavljal ter se zahvalil vozniku v volkswagen Lj 475-361!

Tisoč in desetisoč je vsak večer srečanj na naših cestah: če bi bilo v teh bežnih trenutkih več medsebojnega spoštovanja in tovarištva, bi se z manj strahu podajali na pot...

N. N.

5 Ndin za prvi obisk?

Pričela se je javna razprava o prispevkih k stroškom zdravstvenih storitev v letu 1968

Izvršilni odbor skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Novem mestu je dal te dni zavarovancem v razpravo predlog o obveznem prispevku zavarovanih oseb k stroškom nekaterih zdravstvenih storitev v letu 1968 in predlog za nekatere skupščinske akte, ki naj bi jih sprejeli že letos.

Izvršilni odbor je predlagal, da bi zavarovani bolnik za prvi zdravniški obisk na domu plačal 5 Ndin, prav tako pa tudi za prvi pregled v specialistični ambulanti. Za prvih 5 dni zdravljenja za zastupitvijo z alkoholom naj bi zavarovane plačal 50 odst. stroškov. Za odrejeni prevoz z reševalnim avtom bi zavarovani bolnik plačal 20 Ndin. Za zdravniško posredovanje ob prekinitvi nosčnosti bi veljal prispevek 80 Ndin. Za zdravlila bi plačevali v vsej Sloveniji enotne prispevke po 3 Ndin. Obvezni prispevki za ortopedske in druge pripomočke naj bi bili takdi, kakrš-

ne je letos določila republiška skupščina socialnega zavarovanja. Obvezni prispevek za zobne storitve naj bi bil 25 odst. cene storitve, kar pa ne bi veljalo za ortopedska dela in zdravljenje zob.

Izvršilni odbor je predlagal, naj bi bile denarne dajatve zavarovancev teke kot letos, v predlogu pa je nakazana tudi pomembna sprememba pravilnika o uveljavljanju zdravstvenega varstva. Skupščina in izvršilni odbor sta menila, da sedanji pravilnik ni v skladu z načelom o prosti izbiri zdravnika. Predvidene spremembe so dali v javno razpravo zavarovancem.

Predsedniki svetov zavarovancev so predlog izvršilnega odbora podprli na posvetu v prvi polovici tega tedna, posvetu pa je prisostvoval tudi predsednik skupščine Ciril Jarnovič. Včeraj in danes pa je predlog pred sveti zavarovancev. Dokončno besedo o prispevkih bo izrekla skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev.

ČE BI IMELI TOLIKO DRV, VAS NAJBREŽ NE BI BIL STRAH ZIME! Tale gora lesa pa ni namenjena za kurjavo, ampak za predelavo v krški tovarni papirja in celuloze, ki je že nekaj zim nazaj imela skoraj prazno skladišče celuloznega lesa. V tem skladišču teče delo noč in dan, transportnim delavcem pa najbolj nagajata mráz in sneg, ki jeklenemu robotu na naši sliki ne moreta do živca, saj ga ne »žebe v prste!« (Pisnetek smo ta teden izbrali za FOTOGRAFIJO TEDNA, Tone Zalokar iz Krškega pa je zanj »dobil 10.000 Sdin nagrade; posneto v soboto, film ORWO NP 20, petindvajsetinka, zaslonka 8)

Sestal se bo klub poslancev

V ponedeljek se bo dopoldne sestel v Kostanjevici klub poslancev sekcije za Dolenjsko. Na dnevnem redu so nekateri izredno važna vprašanja.

Vida: »Televizor me združuje s svetom!«

Se pred dnevom republike nam je Vida Zupančič, srečna lastnica TV sprejemnika, vsa vesela pisala:

...in povedati vam moram in se pohvaliti, da novi TV sprejemnik zelo lepo dela. Prejšnjo soboto mi ga je tov. Strnad s prijateljem uredil in zdaj že vidim narsikaj, kar si prej še predstavljala nisem. Seveda stoji tudi antena na strehi; ko sem tov. Strnada prosila za račun, mi je dejal: »Toliko so vam drugi pomagali, pa naj bom tudi jaz med njimi!« — Tak je bil račun!

Še enkrat vam v uredništvu in vsem, ki so meni in bratcu pomagali do tako dragocenega darila: hvala, prisrčno hvala za razumevanje in vso dobroto!

Lepo vas pozdravlja vsa naša družina!

Vida

(OPOMBA UREDNIŠTVA: ko smo že zaključili zbirko za Vido in Rafaela, smo po banki dobili še 20.000 Sdin, ki jih je poslal otrokoma Joe Braškovič iz Kanade. Lapa hvala!)

SUPERAVTOMATIC
PRALNI STROJ

CASTOR SpA TORINO

RADE KONČAR ZAGREB

- nakup hiter in enostaven
- brez lastne udeležbe
- brez porokov
- na 12-mesečno odplačevanje

Prodaja:

ELEKTROTEHNA

Ljubljana in poslovalnici:

KRŠKO ulica krških žrtev 42

NOVO MESTO Glavni trg 26

SERVISNA SLUŽBA

in trajna preskrba z rezervnimi deli sta zagotovljeni!

Zakaj prazen avtobus?

87 delavcev, uslužbencev, solarjev in drugih občanov je v ponedeljek, 11. decembra, zjutraj na križišču v Vavti vasi zaman ustavljalo prazen avtobus, ki se je vračal v Novo mesto iz Straže, kamor je kot navadno peljal Novoletove delavce. Redni avtobus, ki vozi iz Dolenjskih Toplic v Novo mesto, je imel zaradi zapadlega snega in težje vožnje skoraj enournu zamudo. Ljudem se je mudilo v službo, v šolo in po opravkih, zato so upravičeno negotovali, ko se šofer praznega avtobusa — naj omentmo, da se vozijo Novoletovski delavci z avtobusom podjetja GORJANCI — ni zmenil za njihove proš-

nje. Ne glede na to, ali je imel ta šofer navodila, naj ne ustavlja mahajočim ali ne, ni ravnal tako, kot bi bil moral. Naposled tudi ni imel kaj izgubiti, saj bi potniki prav tako plačali, kot plačajo za redni avtobus.

PRIZADETI

Prvih 16 izžrebanih!

Ze zadnjič smo vas obvestili, da bomo iz vrst novih naročnikov vsak teden izžrebali 5—10 srečnežev in jim poslali lepa knjižna darila.

Prvih 10 smo izžrebali iz obsežnega kupa 335 novih imen, ki smo jih dobili od 22. novembra do 5. decembra. Te dni bodo dobili knjižna darila naslednji novi naročniki:

Stanislav Bačnik, Šalka vas 28, p. Kočevje; Marija Marjetič, Mahovnik 30, p. Kočevje; Marija Meglen, Breg 28, p. Stara cerkev pri Kočevju; Jožefa Vesel, Sodražica 136; Antonija Mohar, Hrib 14, p. Loški potok; Pelonec Kobal, Gabrijela, p. Krmelj; Marija Rožič, Dragatuš 9; Marija Durini, Glavni trg 15, Novo mesto; Anton Šuštarčič, Priložje 6, p. Gradac v Beli krajini; Jernej Kovač, Ribnica na Dol. št. 25.

Ta teden pa smo izžrebali 6 novih naročnikov, katerim smo danes prav tako poslali knjižna darila. Dobili jih bodo:

Terezija Malkovič, Gor. Lokvica 49, p. Metlika; Franc Lesar, Slatnik 14, Ribnica na Dol.; Fani Uhan, Kurirska pot 11, Novo mesto; Ivan Mustar, Gorica 10, p. Leskovec pri Krškem; Jožefa Knez, Ledina 40, Sevnica; Janez Kic, Korita 5, p. Dobrič.

- Prihodnjic se morda lahko sreča nasmehne tudi naročniku, ki ga namerna te pridobiti vi, dragi bralc. Pošljite nam njegov naslov!

UREDNIŠTVO

Ceste do Mokronoga ni na seznamu

Na seznamu cest, ki jih bodo modernizirali prihodnje leto, ni ceste Slovenska vas—Mokronog. Tako je odločil upravni odbor republiškega cestnega sklada na zadnji seji. Na kasnejšem sestanku s predsedniki občin pa je bila nakazana možnost, da bi novomeško cestno podjetje najelo posojilo za modernizacijo ostalega dela ceste, cestni sklad pa bi ta znesek v naslednjih letih povrnil.

Sejmišča

Na novomeškem sejmu

11. decembra je bil v Novem mestu bolj slab promet na sejmišču, ker je sneg čez noč zamedel marsikatero pot. Naprodaj je bilo 352 puškov, od tega je bilo 146 prodanih. Za manjše so zahtevali 10.000 do 16.000 Sdin, za večje pa 16.000 do 25.000 Sdin.

Dobra prodaja

Na tedenski sejmu je bilo 8. decembra pripeljanih v Brežice 750 prašičev starih do 3 mesece in 35 nad 3 mesece. Do 3 mesece starih prašičev je bilo prodanih 420 po 600 Sdin kilogram, nad 3 mesece pa 20 po 550 Sdin kilogram.

INSTALATERSTVO

za vodovod, kanalizacijo in plinske naprave

BOJOVIĆ JELENKO

BEOGRAD - Treća Nova 31 - Jajinci

Opravljamo dela pri gradnji novih greznic (septičnih jam) iz specialnega materiala. Naše storitve so za 30 odst. cenejše od klasične gradnje.

Z garancijo in z minimalnimi materialnimi stroški popravljamo greznice (septične jame).

Z vrtanjem mehaničnih vodnjakov (arteški vodnjaki itd.) vam najdemo in zagotovimo zdravo ali industrijsko vodo ter zajamčimo zahtevano količino!

V PRVIH TREH DNEVIH
73 NOVIH!

V četrtek smo napovedali novo akcijo »Za 30.000 IZVOĐOV NAKLADE« domačega pokrajinskega lista, do ponedeljka opoldne pa smo že zapisali med naše naročnike tridesetdeset novih prijateljev Dolenjskega lista. Pregled po posameznih občinah:

BREŽICE:	11
CRNOMELJ:	2
KOČEVJE:	2
KRŠKO:	6
METLIKA:	4
NOVO MESTO:	10
RIBNICA:	1
SEVNICA:	6
TREBNJE:	7
Razne pošte:	19
Inozemstvo:	5

Dolenjski trojčki so že toplo oblečeni!

V snežnem metežu do Korenetovih v Segonje — S prispevki, ki so jih poslali dobrosrčni bralci našega lista, smo nakupili za trojčke toplo obleko in obutev za zimo, za vsakega eno igračo in nekaj sladkarij — Rabzeljev stric je z vozom pripeljal pakete do hiše

Ni mogoče z besedami povedati, kakšno veselje je bilo v soboto pri Korenetovih, ko jih je obiskala delegacija našega lista. Do Škocjana smo se s paketi prebili v »dekavejevov« našega Julija Schmidta, tam pa smo morali blago preložiti na voz. Franc Rabzelj iz Škocjana je po kolo-vozu peljal pakete, mi pa smo jo, čeprav po celem snegu, ubrali po bližnjici.

Zaradi slabega vremena nas pri Korenetovih niso pričakovali doma, posebno neker nam je do Škocjana prišla naproti Jožefa Korene.

Gospodarju je bilo prav nerodno, ko smo ga zalotili pri ribanju sobe. Golleva teta so na zapečku pestovali Angelco, trojčki so bili bosi na peči, ata pa je ribal tla.

— Petintrideset let sem bila poročena, ranjkega moža pa nisem nikdar spravila na kolena, da bi mi ribal pod! je dejala stara Golleva teta, soseda, ki pomaga varovati otroke.

Začeli smo odvijati pakete ...

Kmalu zatem je pred hišo obstal Rabzeljev voz. Pakete smo znosili v hišo, na posteljo, potem smo jih začeli odvijati. Za vsakega smo imeli 2 srajčki, 2 majice, dvoje spodnjih hlačk, dvoje žabice, dolge pralne hlače, dva para toplih volnenih nogavic, elastične hlače, volneno jopico in bundico, tople copatke in prave tople čevlje. Tudi na kapico in rokavičke nismo pozabili.

— Joj, joj! — so otilili vsi trije od veselja in sproti prjemali oblačila v roke. Anica je hotela vse naenkrat oble-

či, a ji mama ni pustila. Potolaženi so bili, ko jim je obljubila, da bodo zdaj, ko imajo kaj toplega obleči, lahko šli v Škocjan. To je zanje obljubljena dežela ...

Kakšna radost pa je bila se! ko smo odvili paket z igračami: Anica je dobila punčko, Pavlek mucka, Peter srajčka, Angela pa ropotuljico. Za nateček je bil zraven še miniaturni sfičkos, ki pa je fantoma pomenil največje veselje. Dobili so še

2 kg pomaranč, vsak eno čokolado in zavitek keksov.

Otroci niso dali miru. Takoj smo jih morali obleči in obuti. Nevajeni copat s podplat, so hodili po sobi trdo kot majhni roboti, še huje pa je bilo, ko so šli prvič v pravih čevljih na sneg.

Veselja ni bilo ne konca ne kraja! Otroci so nenehno vzdihovali in se čudili toliko dobrotam, Korenetova pa sta se kar preveč zahvaljevala: »Le kako bomo ljudem vse

to povrnil!» sta ponavljala s solznimi očmi. Pa tudi naše niso ostale suhe, ko smo videli, kako malo je treba priprav narediti, da je lahko človek neizmerno srečen.

Zaradi snega zdaj ne bo mogoče graditi

Naše načrte glede popravila Korenetove domačije je prehitel sneg. V takem vremenu ni mogoče graditi. Korenetovi bodo ob topli obleki skušali vzdržati se to zimo v podrtiji, upamo pa, da bomo lahko spomladi s pomočjo nadaljnjih prispevkov dobrih ljudi in s pomočjo podjetja PIONIR pripomogli, da bo hiša popravljena.

R Bačer

Presrečni otroci, hvaležna družina

Prispevki za trojčke v zadnjem tednu

Do ponedeljka popoldne so za trojčke na blagajni našega lista vplačali:

Boris Raztresen, Jankoviči 12, p. Adlešiči, 2000 Sdin; K. B. iz Novega mesta 1000 Sdin; Milka Viršek iz Novega mesta (v spomin na g. Somrak iz Mirne pečl) 2000 Sdin in Franc Irč, Podreber pri Semiču 1000 Sdin. — SKUPAJ V GOTOVINI: 6000 Sdin.

Po banki pa so poslali za trojčke od 6. do 11. 12. 1907:

Franc Znidaršič, PTT Novo mesto, 3000 Sdin; kolektiv obrata avtopark, KGP Kočevje, 12.000 Sdin; Nada Zupancič, Marija Brečko in Jože Jazbec iz Kočevja 2.500 Sdin; Ančka Jelč, Šarhova 8, Ljubljana, 2000 Sdin, in sindikalna podjetnica »Iskres«, obrat »Upor« iz Sentjerneja, 20.000 Sdin.

— SKUPAJ PO BANKI: 39.500 Sdin.

SKUPAJ ZBRANO DO 11. DECEMBRA: 751.671 Sdin.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

DOLENJSKI LIST

POZOR! — ZA FOTOGRAFIJO TEDNA! Poziv DOLENJSKEGA LISTA je spet razvelj dal domače fotografe. »Zadnje štiri dni sem jih srečal, kako iščejo dobre motive,« nam piše Darko Pavlin. »Takole sem presenetil Janeza, ko je za »fotografijo tedna« lovil svojo »žatev«! (ORWO NP 18, tridesetinka, 8)

Prve fotografije so tu!

Čeprav je bilo samo štiri dni časa, so najbolj prizadevni fotoamaterji že pohiteli na teren. In trud ni bil zaman! Štiri fotografije, ki jih danes objavljamo, so dobile takele nagrade:

10 000 Sdin

Tone Zalokar iz Vrtna ulice 4 iz Krškega za »Fotografijo tedna: »ČE BI IMELI TAK KUP DRV ...« (objavljamo jo na 4. strani),

drugo nagrado

5 000 Sdin

Darko Pavlin iz Novega mesta za fotografijo »V UPANJU«

tretjo nagrado

3 000 Sdin

pa si delita tudi dva avtorja za posnetka »ZA FOTOGRAFIJO TEDNA« (Darko Pavlin) in »NA KRETNICAH JE NAJBOLJ NEVARNO« (Tone Zalokar)

Druge fotografije, ki smo jih dobili do ponedeljka popoldne, niso ustrezale našemu razpisu, vendar upamo, da njihovi avtorji ne bodo izgubili korajžje, saj so med njimi tudi taki, ki so lani pobrali precej nagrad!

Za vse tiste, ki prejšnji teden niso prebrali našega razpisa, ponavljamo, kakšne naj bodo poslane fotografije, če hočete, da bodo prišle v poštev za naslov »Fotografija tedna«. Predvsem morajo biti trenutno zanimive (aktualne), se pravi, da morajo pokazati nekaj, kar se je pri nas zgodilo pretekli teden. Da morajo biti izvirne in tehnično zadovoljive, menda ni treba ponavljati, saj že med našimi lanskimi tekmovalci zaradi tega (razen redkih izjem) ni bilo težav.

Fotografije morajo biti narejene vsaj na formatu 13 krat 18 cm (ali 230 kv. centimetrov površine za druge formate), lahko so pa tudi večje. V izboru za tekočo številko DL bodo upoštevali, če bodo prišle v naše uredništvo do opredeljenega ponedeljka pred izidom četrtkovne številke. Pošiljke, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za prihodnji teden. S fotografijo je treba poslati primeren podpis (saj veste, da duhovito besedilo lahko tudi pri slabši fotografiji precej prispeva k vrednosti in vsebini) ter podatke:

- kdaj je bila posneta,
- kje je bila posneta,
- kdo ali kaj je na sliki,
- kako je bila posneta: film (Ferrania P 30, ORWO NP 18 ipd.); osvetlitveni čas (stotinka, minuta ipd.); zaslonka (8, 11, 1, 1/ ipd.)

Nagrade pa so: za fotografijo tedna 10.000 Sdin drugemu najboljšemu avtorju 5.000 Sdin tretjemu avtorju 3.000 Sdin.

V tej nagradi je upoštevan tudi honorar za objavo; vse druge fotografije, ki jih bomo objavili, pa bomo honorirali kot običajno. Za nagradni razpis poslanih fotografij ne bomo vračali!

Do ponedeljka, 18. decembra, je naslednji rok! Vaši posnetki morajo biti v uredništvu Dolenjskega lista ta dan do 12. ure. Mnogo sreče, iznajdljivosti in ostro oko vam žel!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

FOTOGRAFIJA TEDNA

Ocena prehojene poti Dolenjskega lista

(Nadaljevanje s 1. str.)

porov in činiteljev v pokrajini za nadaljnji razvoj našin občin. »Dolenjski lista je že v krvi našega človeka, ki svoj domači list zares potrebuje, je dejal eden izmed udeležencev razprave.

Zanimivo je, kako malo odpovedi je list doživel po zadnji najni podražitvi v septembru; v istem času pa se jih je brez kakršnekoli akcije 500 na novo prijavilo. »Izgubae bi znašala 200 naročnikov, vendar je praktično ni, ker se je od 14. novembra do 11. decembra naročilo na list še 540 novih naročnikov. Naklada lista resnično raste iz tedna v teden in vse kaže, da bo pokrajinski časnik Dolenjske praznovati 20. obletnico svoje ustanovitve z naklado več kot 30.000 izvodov.

Lastniki lista so potrdili predlog uprave, da bo začela tiskati list na boljšem papirju, kar bo sicer zahtevalo malenkostno podražitev, bo pa zato kvaliteta tiska in fotografij veliko boljša, kot je bila doslej. Razlike za letošnje leto uprava lista ne bo terjala; Dolenjski lista je glede na svoj zares obširen obseg še naprej najcenejši pokrajinski tednik.

V vsebini lista leži njegov uspeh

Poslanec dr. France Hočvar je med drugim ugotovil, da so naklada lista, njegova razširjenost in njegova prilagojenost zahtevam ljudi in organizacij na področju 9 občin brez dvoma velik uspeh. Preko lokalnega lista približujemo ljudem splošno družbeno problematiko,

ko, skrbimo za njihovo obveščnost in za njihovo ustvarjalno sodelovanje v politiki. Dolenjski lista je pri tem našel ustrezno vsebino in se je znal z njo uveljaviti.

■ Imeti v rokah tako orožje, kot je Dolenjski lista, s tako veliko naklado in afirmiranostjo med prebivalstvom je velika stvar je med drugim dejal dr. France Hočvar, ki je navzočim svetoval, da bi morali v listu še bolj kot doslej tudi sami sodelovati. Pri spreminjanju gospodarske in družbene podobe naše pokrajine ima lahko lokalni lista skupaj z drugimi sredstvi javnega obveščanja veliko vlogo. Pri tem je Dolenjski lista doslej že dokazal, da se mnoga vprašanja lahko ugodno rešujejo na čimširši regionalni podlagi.

Še več o občani in njegovi občini!

Poslanec dr. Jože Brilej je na posvetu najprej povedal:

- Dejstvo, da so se dane zbrali na povabilo Dolenjskega lista najvišji predstavniki 9 občin, je pač najboljšo priznanje,
- da razpravljamo o nadaljnem razvoju lista. To pa je hkrati tudi največje priznanje listu za njegov pomen in njegovo dosedanje delo.

Tov. Brilej je zatem opozoril na izreden pomen vsestranske obveščnosti delovnih ljudi, ki uresničujejo gospodarsko in družbeno reformo.

Uredništvo mora stalno slediti osnovnim tokovom druž-

benega razvoja, videti družbene procese, pa tudi kritično pisati! Zlasti je opozoril na odprta vprašanja naših občin, krajevskih skupnosti, na potrebo aktivnega sodelovanja celotne javnosti. Pri tem ima velik pomen dobra novica v časniku, ni pa treba zanemariti tudi selektivnosti in oglasni službi. Konfliktom se ni treba umikati; če neki problem postane tak, da ljudje o njem govorijo, je treba o njem pisati, seveda pa pisati obektivno. V lokalnem merilu pa bo prav, da tudi domači odgovorni činitelji v takih primerih najdejo čas in prostor za odgovor in sodelovanje v listu.

Po razširjenosti tiska smo predzadnji v Evropi

Stane Kranjc, član izvršnega komiteja CK ZK Slovenije, je ocenil Dolenjski lista v zadnjem razdobju in pritom omenil, da je napredek lista odraz razumevanja za vlogo pisane besede s strani vseh činiteljev v občini.

- Možnosti za nadaljnjo rast kvalitete in razširjenosti lista pa seveda še niso izčrpane. O tem govori med drugim podatek, da smo glede razširjenosti tiska predzadnji v Evropi.

Zato ima pokrajinski tisk s svojim specifičnim področjem še veliko prostora za nadaljnji razmah. Seveda mora ujeti utrip in neposredni interes občana, ki potrebuje svoje sredstvo obveščanja. Tov. Kranjc je prav tako opozoril na pomen javnosti v vsem našem delu. V

zavest družbenih in političnih delavcev pa mora globlje prodrati spoznanje o velikem učinku kvalitetno napisane besede.

Dolenjski lista, ki je glede regionalne povezanosti že doslej opravil izredno važno funkcijo, je nadaljeval tov. Kranjc, lahko s stališčem napredka in bodočega sodelovanja uspešno premaguje razne težave in funkcionalno povezuje dolgoročne kot kratkoročne interese svojega področja. Vse to pa mora seveda povezati v široko nacionalno integracijo in v spoznanje, da je napredek te regije odvisen od skupnega napredka našega naroda.

Brez obveščanja ne bo dobrega upravljanja

Posvetovanje na Otočcu smo sklenili z ugotovitvijo, da iz dneva v dan narašča pomen informiranja naših občanov. Dobro informiranje je postalo bistveni element političnega dela v razvoju samoupravljanja.

Brez obveščanja ostajajo tudi vse politične postavke mrtve, kot je med drugim poudaril dr. Jože Brilej. Prizadevanja za ureditev materialno-financijskih vprašanj in izvršne baze za uspešno delo Dolenjskega lista (kakor tudi drugih sredstev obveščanja) so zato hkrati izrazito politične akcije. S tem pa so tudi odgovorna sliab vseh političnih činiteljev in delavcev v občinah. Vse kaže in potrjuje, da zasluži Dolenjski lista spricho že opravljenega dela in glede na naloge, ki so zdaj pred njim, vso podporo in sodelovanje

IZ NIČ SO USTVARILI TRDNO PODJETJE

Pred dvajsetimi leti so začeli z golimi rokami, danes pa je »Zidar« eno najboljših in največjih podjetij v občini — Zgradili so nad 340 objektov, ki so vredni 16 milijard Sdin — »Zidar« je med najboljšimi slovenskimi gradbenimi podjetji — Odlikoval ga je tudi predsednik Tito

Pred 20 leti je bilo v Kočevju ustanovljeno okrajno gradbeno podjetje »Ograda«, ki se je po štirih letih obstoja preimenovalo v Splošno gradbeno podjetje Zidar. Kolektiv podjetja je začel delati skoraj iz nič, razen tega pa tudi brez gradbeniških tradicij, saj prej v Kočevju ni bilo nobenega gradbenega podjetja. Svoj jubilej bo delovni kolektiv »Zidarja« proslavil 20. decembra.

ZA ZACETEK — UDARNIŠKO

»Ograda« oziroma današnji »Zidar« je bil ustanovljen predvsem zato, da bi obnovil Kočevsko, ki je bila po končani vojni skoraj popolnoma porušena. Začetek je bil skromen, saj je bila usoda po-

se hkrati s podjetjem. Centralni obrati so se postopoma močno okrepili, se nato odcepili od »Zidarja« in postali samostojno podjetje, ki se je najprej imenovalo »Doma«, danes pa je pod firmo ITAS znano ne le po vsej Jugoslaviji, ampak tudi po mnogih drugih državah.

Restavracija »Preluka« na Reki je Zidar zgradil lani

jetja v pridnih rokah članov kolektiva, ki ni imel ne gradbenih izkušenj ne gradbene mehanizacije, ampak le delovni zanos, ki je temeljil na zavesti, da je revolucija zmaga in da delajo zase. Vzporedno z rastjo porušene Kočevske je raslo tudi podjetje »Zidar«.

Franc Cebin, ki dela v centralnem skladišču v Kočevju že 20 let, je primerjal takratno in današnje delo tako: »Zdaj krepko delamo, pred dvajsetimi leti pa smo delali še bolj, saj smo začeli iz nič. Tovarne so vsaj nekaj podedovale, mi pa nič. Po rednem delu smo delali še udarniško. Pred dvajsetimi leti smo porabili pri našem podjetju 100 do 200 ton cementsa na leto, letos pa smo ga samo na našem gradbišču nad 1600 ton.«

PRVE IZKUŠNJE IN PRVI MEŠALNIK BETONA

V prvih letih obstoja je podjetju povzročalo največ težav pomanjkanje tradicij in poslovnih izkušenj, da ne omenjamo tistih, ki so bili posledica nihanj investicijske politike. Kolektiv pa je znal vse težave premagati in je izšel iz njih še bolj prekaljen. Z delom in leti so si člani kolektiva pridobili izkušnje. Nenehna skrb za vzgojo kadrov in vlaganja v osnovna sredstva so rodila sadove. Leta 1953 so kupili tudi prvi betonski mešalnik.

PRVA GRADBIŠČA

Samo Kočevje z bližnjo okolico je kmalu postalo za »Zidarja« premajhno gradbeno tržišče. V letih 1955 in 1956 je razen v Kočevju in Ribnici gradil še na Pivki, Velikih Blokah, v Loškem Potoku, Delnicah in Ljubljani. Gradbeni dejavnosti, ki je bila vedno osnova, so bili v veliko pomoč centralni obrati s pomožnimi dejavnostmi in strojno proizvodnim parkom. Nastajali in krepili so

Med 66 slovenskimi gradbenimi podjetji je bil »Zidar« konec preteklega leta:

- na 8. mestu po produktivnosti na moža in
 - na 7. mestu po stopnji mehanične opremljenosti.
- Razen tega je letos (po podatkih do 30. septembra)
- na 5. mestu po poprečnih izračunih čistih osebnih dohodkov za redni delovni čas (poprečje pri »Zidarju« je 853,00 Ndin, za slovensko gradbeništvu pa 796,64 Ndin).

današnje vrednost znaša od ustanovitve do danes zgrajenih objektov in opravljenih del več kot 16 milijard S din.

V 20 LETIH ZGRADILI NAD 340 OBJEKTOV

Podjetje je v začetku le obnavljalo stavbe, kasneje jih je začelo graditi, nato pa za celo prevzemati gradnje vse zahtevnejših objektov. Od svojega obstoja do danes je zgradilo na raznih gradbiščih nad 340 objektov, razen tega pa opravilo še precej adaptacij in rekonstrukcij.

Med drugim je »Zidar« zgradil: 107 stanovanjskih objektov (Ljubljana, Kočevje, Reka, Delnice, Ribnica, Velike Bloke) s 1846 družinskimi stanovanji, 4 samske domove (Ljubljana, Kočevje) za 242 ležišč, 4 sole (Ljubljana, Kočevje) z 62 učilnicami, 5 gostinskih objektov (hoteli, restavracije), 2 otroški ustanovi; več gospodarskih objektov in tovarn, npr.: kompleks objektov »Inkopa« Kočevje, objekte podjetja »Kovinar« Kočevje, kompleks objektov »ITAS« Kočevje, separacijo rudnika Kočevje, tiskarno »Urška« Kočevje, kemično tovarno Kočevje, kompleks objektov KGP Kočevje, skladišča »Trgoprometa« Kočevje, objekt »Mina« Kočevje, objekt »LIK« Kočevje, Opekarno Ribnica, 14 skladišč za razne investitorje, objekte »Petrolas« v Kočevju, razdelilno trafo postajo Elektro Kočevje, večje število kablenskih transformatorskih postaj, železniško postajo s skladišči v Kočevju, obrate »Avta« Kočevje, mlekarno »KGP« Kočevje, 2 družna domova, pokopališče v Kočevju, več turističnih in

FRANC CEBIN

kanalizacije raznih profilov, 36 km daljnovoda (gradbena dela) Kočevje—Novo mesto, več upravno-poslovnih objektov na področju Kočevja in Reke.

Zavedajoč se pomembnosti vloge in vpliva strokovnih kadrov na sodoben način gradnje ter na ekonomičnost in rentabilnost poslovanja, je podjetje stalno skrbelo za njihovo strokovno vzgojo. Lepe uspehe je doseglo z različnimi oblikami izobraževanja na

Na Zaloški cesti v Ljubljani gradi »Zidar« dve stolpnici

delovnih mestih in pri vzgoji vajencev. Strokovne kadre z visoko, višjo in srednjo strokovno izobrazbo si je podjetje pridobilo tako, da je dijake in študente stipendiralo. V podjetju je zaposlenih 446 delavcev, od tega 7 inženirjev in arhitektov, 19 tehnikov, 16 delovodij, 32 ostalih strokovnjakov, 123 zidarjev in betonarjev, 46 tesarjev, 17 železokrivcev, 21 strojnikov, 27 mehanikov, ključavničarjev, voznikov motornih vozil, minerjev, električarjev in drugih kovinskih poklicev, 19 vajencev in 119 ostalih.

STANOVANJA TUDI ZASE

Vendar pa niso pozabili niti na skrb za boljši standard članov kolektiva. Najboljše uspehe so dosegli na področju gradnje stanovanj za svoje člane. Tako so zgradili zase 82 družinskih stanovanj in samski dom v Kočevju, v prihodnjih dveh letih pa bodo zgradili še samska domova za delavce na gradbiščih v Ljubljani in na Reki. Razen tega dajejo že tri leta članom kolektiva tudi posojila za gradnjo zasebnih hiš.

OD KRAMPOV DO STROJEV

Omenili smo že, da je kolektiv ustvaril trdno podjetje skoraj iz nič. Začeli so s krampi in lopatami ter prostovoljnimi delom. Šele leta 1953 so si lahko privoščili nakup prvega mešalnika betona. Danes pa ima »Zidar« že zadovoljivo mehanizacijo: stolpne žerjave, dvigala, kompresorje, drobilce, kompletne be-

tonarne, mešalnike za pripravo betona in malte, valjarje, stroje za obdelavo lesa, stroje za pripravo armature, vibro nabijalce, stroje za vgrajeva-

Franc Bojc, sedanji direktor »Zidarja«, je tudi med tistimi redkimi člani kolektiva, ki so pri podjetju že 20 let

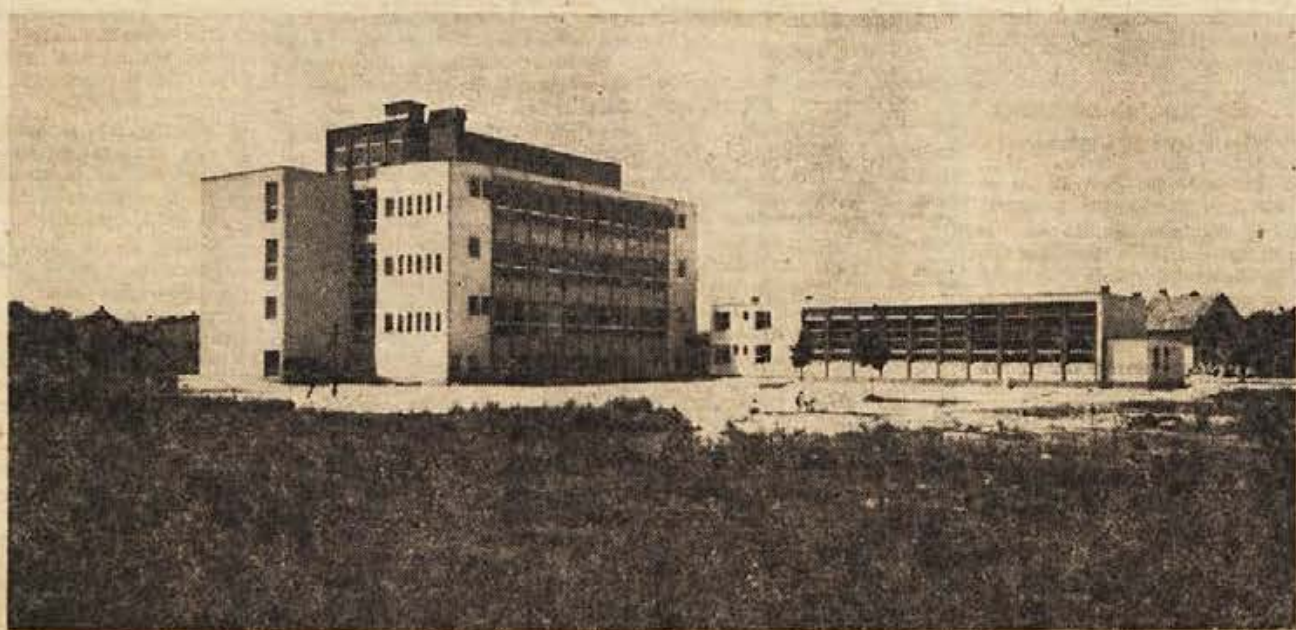
nje betona, tovarne avtomobile itd. Vrednost osnovnih sredstev »Zidarja« znaša danes 5,2 milijona N din, obratnih sredstev pa 4,1 milijona N din.

PREDSEDNIK TITO ODLIKOVAL »ZIDARJA«

Danes je splošno gradbeno podjetje »Zidar«, ki se po slovenskih gradbenih merilih uvršča med srednje velika gradbena podjetja, trdna delovna organizacija. Gradi za na vseh treh gradbiščih (Kočevju, Ljubljani in na Reki). S svojim dobrim delom, urejenimi notranjimi odnosi in uspešno poslovno politiko se je uvrstilo med najuspešnejša podjetja v občini Kočevje.

Za svoje delo so dobili »Zidar« in posamezni člani kolektiva že več priznanj in odlikovanj. Najbolj so ponosni na red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, s katerim je odlikoval podjetje za uspešno in pošteno delo pri obnovi od potresa porušenega Skopja predsednik Tito.

Veliko število dobro in strokovno zgrajenih objektov v raznih krajih naše domovine, dosedanje zaupanje investitorjev in poslovnih partnerjev, redna kadrovska in materialna osnova so dokaz, da je podjetje sposobno zgraditi tudi najzahtevnejše objekte. Hkrati pa so doslej doseženi uspehi jamstvo, da si bo znal delovni kolektiv »Zidarja« zagotoviti tudi boljši jutrišnji dan.

Sola s telovadnico v Novih Jaršah pri Ljubljani, ki jo je zgradil Zidar leta 1964

Kako je sveti Anton kaznoval prelomljeno obljubo

Ižanci so navihano seme; pod Krimom onkraj barja se jim razprostirajo bahata njihova gnojišča, verjeti jim pa ne smeš vselej vsega, kar govore.

Torej tam na Igu pripovedujejo o Ribničanu, ki je po svetu vozil suho robo in je prišel s svojim konjičkom do strmega klanca. Je bil ta Ribničan tako bister, da je navkreber voz zavrl, namesto bi ga odvrli; konjičku pa je rekel: »Konjiček, le korajžo, vrh

klanca ti kupim za cel groš kruha!»

Konjiček se je res uprl in speljal, na vrhu klanca je bila gostilna in je kupil Ribničan konjičku za groš kruha, sebi pa za dva polič vina.

Onostran klanca je cesta hudo visela navzdol. Pa je bistri Ribničan voz odvrli,

namesto, da bi ga pustil zavrtiga. Seveda, voz je tiščal navzdol, vrli konjiček ga je sicer držal nazaj, ali je bila sila voza močnejša: konjičku je odtrgalo glavo.

Ribničan je gledal konjička brez glave in je dejal: »Preteto ne bodi! Zdaj že tovor bi bil še dober in ze pod sjadlo, ze vožnjo pa vajm, de nikdar nikoli več, ko glave najma.« —

Tako pripovedujejo na Igu in je dogodba nemara resnična. Le da se ni primerila Ribničanu, ampak Ižancu...

xxx

Kar se je dogodilo Ribničanu Matevžu, je bilo vse drugače in takole:

Da ni mogel preko strmega klanca, je res. Pod klancem je stala lična ka-

Odlomek iz »Silhe rober«, ki jo je 1920 uredil Franc Milčinski, ilustriral pa Hinko Smrekar

pelica svetega Antona, pa se mu je priporočil pobožni Matevž: »Preljubi sveti Anton, daj in pomagaj, ne bo ti v zgušo, pol tovara dobiš vbogajme!«

Glej čudo: Matevž izpregovori obljubo, že li sec srečno spelja voz.

Pa reče sin Matijec očetu Matevžu: »Oče! Slišite! Vi ste neumni, preveč ste obljubili!«

»Šema,« odgovori oče, saj je dosti, de sem obljubil, če dam kaj ali nič!«

Pa je bilo pregrešno tako govorjenje, ni se prizaneslo ne očetu, ne sinu. Voziček je drdral po klanecu navzdol, poleti je bilo suho in voziček in konj, Matevž in Matijec, vse je bilo odeto v oblak prahu.

Pod klancem pa je čakala tista dan in tisto uro zbrana vesoljna vas na presvitlega gospoda škofa, ki so se bili obljubili k birmi.

Pa ko so zbrani vaščanje čuli drdranje voza in videli prah, so vzkliknili:

»Že gredo!« Počili so možnarji, zapeli zvonovi, otročki so poklekli, pevke so zapele in zupan je ročno pozabil naučeni lep pozdrav od prve besede do zadnje.

Voziček se je ustavil. Utihnile so pevke, župan se je odkašlal in še enkrat in še enkrat, vsa srca so burno drhtela. Tedaj se je oglasilo iz oblaka prahu: »Kupite lonce, labore, latvice! Kupite lonce, labore, latvice!« In ta glas ni bil mil glas ljubljenejšega pastirja, želno pričakovanega, ampak ribniškega lončarja Matevža glas.

Prelepi, visokemu gospodu namenjeni pozdrav je bil župan pozabil od prve do zadnje besede. Ni bil pa kar nič v zadregi, kako zahvaliti, in plačati Ribničana, da mu je bila za norca vesoljna vas. Krepke in jedrate so bile besede, ki so se mu usipale iz ogorčenih ust, uspešno so

jih podpirale žive kretnje njegovih rok, zbrana vas pa je svojemu glavarju enodušno pritrdila: »Tako je! Le po njem!«

Pol tovara je bil obljubil lončar Matevžu svetemu Antonu za poprošeno in doseženo pomoč; in glej, res se je bil iznebil drugega pol tovara svojega blaga, loncev, labor in latvic! In ko se je četrt ure za njim pripeljal pričakovani visoki gospod, se je zelo čudil nenavadni segi ondotnega vernega ljudstva, da ob slavnostnih sprejemih tal ne potresa s cvetjem, ampak s črepinjami lončene posode...

xxx

Enako kakor oče Matevž tudi sin Matijec ni ušel zasluženim kazni, da je zavidal svetemu Antonu obljubljeno lončeno robo in je lončar Matevž sam pripovedoval reč takole:

»Na Veliki petek je bilo, mrz pa tak, da je vse škripalo. V cerkvi so imaj-

li pred altarjem položeno bridko martro, pa sem dejal fantu: »Preljubi moj lajpi sin, pajdi, poljubi Boga.«

Je žel sin — fant rad uboga — je taku storil; ampak je kruota poljubil Boga z mokrimi ustmi, ga je pa mrzlu želajzu zgrabilo in ga ni izpustilo drugače, kakor de se je odkupil s koncem kože.«

»Leja,« sem dejal, »ljubi moj lajpi sin, z ustmi si storil greh, z ustmi si dajal pokoro! Sveti Anton je dober pomočnik. Se bolj si kakor sveti Brcek. Pravijo, ko je bila huda tura, je bil sveti Brcek od kraja čistu gluh za žive prošnje in molitve, šele potlej de je ustavit točo, ko so ga premaknili pred duri, de je še njega osvrkala. Sveti Anton pa gleda na svoje ljudi, ki se mu priporočijo. Ampak gleda ne svoje pravice, tudi, ne odneha, kar si mu obljubil, — de boš vajdel za drugikrat.«

V BLATO IN KRI POTEPTANE ČLOVEKOVE PRAVICE

V nedeljo je ves kulturni svet praznoval »dan človekovih pravic«. V Slovenjem Gradcu so slovesno zaprli razstavo »Mir, humanost in prijateljstvo med narodi«, mladina Ljubljane in drugih naših mest je v soboto v mirovnih sprevedih nastopila proti vojnim nasiljem imperialistov, velika bogata »svobodna Amerika« pa je tudi ta dan — kot že dolge mesece nazaj — brezobzirno sejala smrt po miroljubnih mestih in vaseh severnega Vietnava...

»Nemoralna in nepotrebna vojna je spreminila severni Vietnam v mrtvašnico...« je dva dni pred »dnevom človekovih pravic« dejal na seji kongresa predsednik znanjopolitičnega odbora ameriškega senata William Fulbright. Poudaril je, da so ZDA zaradi vietnamske politike izgubile zaupanje po vsem svetu. Ta politika je po njegovem zgrešena, kajti »ZDA so v Vietnamu pokazale samo moč in voljo, da uporabijo svoje bombnike B-52, svoje napalme bombe in vse drugo orožje...«

Na sliki prizor iz vietnamske vasi: dekle v preprostemu čolnu na eni izmed vodnih poti te azijske države. Najbogatejša država sveta, »svobodna Amerika«, ki se koplje v izobilju (pa tudi v rasnih nemirih in skrajni revščini svojih črnih četrti), hoče izravnati severni Vietnam z zemljo. To je »ameriški boj za svobodo zapadnega sveta...«

Sódniku se je začelo nekaj dozdevati: vendar ni nič rekel. Čakati je hotel, da se Nónan sam izpove. Ali to ni šlo tako hitro; Nónan naredi silno prebrisan obraz, pomežika s svojimi drobnimi mišji očmi ter začne:

»Vidiš, Sódnik, trdi časi so dandanašnji; preveč nas je na svetu; boriti se moramo za svoj živež, kolikor nam ga je treba, da nam sapa ne uide, kakor se kateri more. Z rezanico v glavi se ne pride daleč; pameti je treba in previdnosti. Z velike ceste je treba včasih kreniti na bližnjico; po grmovju in trnju se je treba plaziti, četudi si človek malo razpraska roke ali obraz, da druge prehiti. Samo vedeti se mora za bližnjico. Zakaj pa ima človek pamet, da bi je ne rabil v svojo korist? Kdor si more zlahka služiti kruha, kaj bi se ubijal z veliko druhaljo kakor črna živinala? Glej, jaz jih nekaj poznam, lahko bi ti jih imenoval, pa zdaj ti jih še nočem, ki so, ni še dolgo tega, sline požirali; zdaj žive kakor vrabec v prosu. Svoje raztrgane kože so podrli in sezidali so si hiše kakor gradove. Poglej, da ti enoga imenujem, Borovščakovega Martina, kako si je hitro opomogel. Ljudje ugibljejo in ugibljejo, nihče nič pravega ne ve, on se jim pa smeje. Pameten je bil, drugega nič; sreča mu je roko molila, on jo je prijel za roko, in zdaj je na trdnem. Vidiš, Sódnik, ti bi lahko ravno tako, samo da bi hotel. Vidim, da že težko čakaš, ne bom te predolgo prezal, torej naravnost: našel se je mlad človek, prebrisan glava, da malo takih; on je pravi dobrotnik vseh, ki so brez svoje krivice zagazili v siromaštvo. — Bil je že v sedmi latinski šoli, ali veselilo ga ni čepeti za prašnimi knjigami; popustil je šolske klopi in je šel k vojakom. Ali tudi tu ni našel miru, pregrdo tu ravnajo z ljudmi; molčati je treba in trpeti vsako krivico. Ko bi bil imel biti kaznovan zaradi neke nepremišljene, a resnične in pravične besede, je popustil vojaški stan in pobegnil; zdaj se potika po deželi in se skriva pri usmiljenih ljudeh. Večkrat so mu bili že na sledu, ali dobili ga niso in ga ne bodo. Srečen, pri komer potrka on na duri, da naj ga

vzame pod streho. Cesar ali kralj ne vem če plačuje tako kakor on vse, kar se mu da; bogastvo pušča povsod za sabo.«

»To je,« seže mu Sódnik, ki mu je to besedovanje že predolgo trpelo, v besedo, »ta človek denar dela.«

»Ne tako glasno, saj ni treba, da bi vsak slišal, kar govori. Tako je, kakor praviš, Sódnik; bankovce dela.«

»In kaj to meni pripoveduješ?« reče Sódnik ter vstane nemiren.

»Ostani, nu, ostani, kam se ti tako mudi? Ravno tebi to pripovedujem in upam, da mi boš še kdaj hvaležen, da sem prišel ravno k tebi.«

»Kaj hočeš od mene?«

»Ne bodi kakor vihar, če hočeš, da se pogovoriva. Miren bodi in poslušaj, potem stori, kar se ti zdi.«

»Meni se zdi, da sem te že predolgo poslušal.«

»Kako? Saj ti nisem še povedal, po kaj sem prišel pravzaprav k tebi. Lahko si misliš, da tak človek ne more predolgo prebiti pod eno streho, ako noče, da ga zasleda. Zdaj se mora zopet preseliti in jaz sem ga pregovoril, da pride — k tebi.«

»Zakaj ravno k meni?« reče Sódnik kakor prestrašen.

Nato Nónan nekoliko časa molči, kakor da bi prav ne vedel, kaj bi rekel; ali se pa morebiti ni upal povedati vsega, kar je mislil, da bi Sódnika ne oplašil. Reče mu torej:

»Zato, ker je ta kraj najbolj pripraven; pri Sódniku ga ne bo nihče iskal. Veš, tam v tvojem smrečju, tista koliba je kakor nalašč pripravljena za to. Tam ga naselimo, tja mu bomo nosili jedi in pijačo in česar mu bo še treba. Ti samo molči in se dela, kakor da bi nič ne vedel; za drugo bom že jaz skrbel.«

Zdaj je Sódnik molčal; na obrazu se mu je videlo, da se mu je vnel v prsih hud boj. Čez nekaj časa mu reče z resnim glasom:

»Nónan, ali veš, kaj mi svetuješ? Star si, menim, dovolj; tebi ni treba praviti, da je to veliko hudodelstvo in ostro prepovedano.«

»Ostro prepovedano je res, in to tudi mora biti; kaj bi bilo, ko bi vsak smel kaj takega? Ali je pa to tudi hudodelstvo, pregreha, krivica, to je drugo vprašanje. Ako greš v hudi vročini lačen in žejen in spehan mimo velikega vinograda, kjer visi tisoč in tisoč lepih, zrelih grozdov; sline se ti cede, ako se ti niso že popolnoma posušile; žive duše ni videti blizu; prepovedano je res, ali če sežeš po grozdu, če ga odtrgaš in pozoblješ, da si dušo privežeš — prepovedano je res, kakor pravim, ostro prepovedano; mož s puško v roki hodi po vinogradu — vendar te vprašam: Ali si storil kaj hudega? Ali se bo možu, ki ima toliko grozja, kaj poznalo? In tebi je vendar pomagano. Država, lepa reč, ali pa država tudi skrbi zate? V državi ima vsak človek pravico, mirno, da ga nihče ne moti, umreti od glada! Koliko si storil ti zanje, dokler si mogel! Koliko si ji plačal davkov! Kaj je ona storila zate? Ali bi ne bila njena dolžnost pomagati ti zdaj, ko si oslabel; in če tega noče, kakor je dolžna, ali nimaš pravice vzeti si sam, kar je tako rekoč tvoje po božji in človeški pravici? Če si prisvojiš toliko, da si pomagáš zopet na noge, vprašam te, komu boš storil krivico? Ali bo to tvojega soseda bolelo? Vem, kaj mi hočeš na to odvrniti: Kaj bi pa bilo, ko bi vsak to storil? Prijatelj, da se to ne zgodi, zato je že poskrbljeno, nič se ne boj. Vsak tega ne more; kdor pa more, ta je neumen, ako tega ne stori.

Francček Saje: ODMEVI OKTOBRSE REVOUCIJE

»Ravno slučaj Loče kaže, da se ljudstvo orožništva sploh nič več ne boji in če je cela vas proti njemu, sploh ničesar opraviti ne more. V Mihalovcu in sosednjih občinah sem zaprl za 14 dni vse gostilne. Uspeh je bil pa le ta, da so fantje šli popivati v bližnje hrvaške gostilne ali pa na Kranjsko ali pa v občine, v katerih ta prepoved ni bila razglašena. Vračaje se domov so pa vinjeni po Dobovi razgrajali kakor prej. Ker je pa v Dobovi železniška postaja in so gostilničarji tožili, da so brez zaslužka, sem odredil, da morajo biti gostilne ob delavnikih vsak dan ob šest uri zaprte, ob nedeljah pa že ob treh popoldne. Tudi od te odredbe ne pričakujem nobenih uspehov. Ljudem se mora enkrat za vselej iz energičnimi sredstvi pokazati, da morajo spoštovati zakon in oblastvene odredbe.»

»Ravnokar sem zvedel od župana v Globokem, da so si zadnje nedeljo ustanovili boljševiki v Kapelah svojo organizacijo. Ustanovili so jo seveda boljševiki iz Mihalovca. Zadevo bodem zasledoval in o eventualnih uspehih naknadno poročal. Doseči se pa bode dalo le tedaj kaj pozitivnega, ako se izpolni oni predlog, katerega sem stavil s svojim poročilom z dne 29. marca 1919, da pošljejo vojaško pomoč. »Zboljšanje prehrane na te ljudi ne bo vplivalo, ker si sami toliko pridelajo, da se lahko prežive.«

V svoji oceni uporniškega gibanja, ki se je razmahnilo in južnem delu brežiškega okraja, se okrajni glavar ni motil. Kljub okrepljenim orožniškim postojam se je na tem področju razvijalo spontano revolucionarno gibanje.

Sele 5. junija 1919 je žandarmeriji s pomočjo bataljona srbske vojske, ki so ga 3. junija poslali za zadušitev širokega upora v brežiškem in krškem okraju, uspelo poliviti precej vojaških ubežnikov in po dolgem času obnoviti red in mir.

Ko so orožniki vodili iz Brežic v Celje 10 vojnih beguncov, jim je Anton Kramar, ki je bil oblečen kot četovodja, na postaji Videm delil cigarete. Nekdo je orožnike opozoril na Kramarja kot voditelja upora. Zato so ga orožniki aretirali v vlakcu in ga odvedli v celjske zapore.

Razprava pred celjskim okrožnim sodiščem

Anton Kramar, Anton Vučanik, Franc Polovič, Franc Deržič in France Cvetkovič, vsi iz Velikega Obreža, so se morali dne 11. oktobra zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Celju, do tedaj pa so sedeli v preiskovalnem zaporu. Obtožili so jih, da so nosili orožje, javno razbesili rdečo zastavo, za katero so prispevali po 10 kron, in se pri tem zavezali, da ne pojdejo k vojakom. S tem so »javno dražili na nepokornost zoper zakone«, kar so celo »javno opravičevali in hvallili«.

Sodišče je sicer ugotovilo, da so bili maja in junija 1919 v brežiškem okraju in tudi v Velikem Obrežu »nemiri v velikem obsegu«. Vendar je moralo večino obtoženih oprostiti zaradi pomanjkanja dokazov, ker orožnikom ni uspelo zbrati prič za svoje trditve. Obtoženi pa so v glavnem vse zanikali ali pa se izgovarjali, da v razobešanju rdeče zastave na mlaju ni bilo ničesar upornega.

Polovič je bil obsojen na dva meseca ječe, ker je ponaredil »šakalno dovoljenje in imel orožje, Vučanik pa na tri dni zapore, ker je nosil orožje.«

Orožniki so 20. junija zaprli tudi Andreja Zupančiča iz Loč, ki je na shodu 9. maja pozval v poklicanec k odporu. Mesec dni je predsedal v preiskovalnem zaporu v Celju, nato so ga pa spustili.

Po očiščevalnem pohodu srbskega bataljona v brežiškem okraju je vojna policija 7. junija poročala o vzrokih nezadovoljstva in pobune seljakova. V svojih poizvedovanjih je ugotovila, da je ljudstvo »splošno nezaupno in skoro sovražno naspram Srboma. Tudi orožja je še povsod dosti skritega. Zato naj bi v vaseh Veliki Obrez, Loče in Mihalovec »vsaj še par tednov ostal oddelek srbskih vojakov, ki bi štel 30 do 35 mož.«

Na ta predlog je komanda dravske divizijske oblasti odgovorila deželni vladi, da ne more poslati srbskih vojakov, ker jih nima dovolj.

Sredi junija je brežiški okrajni glavar menil, da se razmere v okraju urejajo, sodkar so srbski vojaki odgnali še zadnje vojne obvezance, ki so bili največji hujšakci. Čudno pa se mu je zdelo, da so mnoge, ki so bili več mesecev ubežniki, spoznali za nesposobne in jih niso kaznovali, temveč odpustili, da so bili naslednji dan še doma. Ti »sedaj hujškajo oblasti

proti orožnikom, češ da je bil poziv oziroma odtiranje samo škuna, in jim grozev.«

»Ljudstvo je z nekakim nezadovoljnim duhom prepojeno...«

Tudi delaveci v kopitarni v Sevnici »ovarajo še vedno napreje. Brežiški glavar je opozoril, da ne bo miru, dokler glavni hujšaki sone bodo izginili s površja.«

Sele 24. septembra 1919 je orožniška postaja v Dobovi poročala, da uporniško razpoloženje ponehava, ker se ljudje prilagajajo razmeram. Težko pa je reči, ali je to iz srca ali le na videz.

Revolucionarno razpoloženje je že dolgo valovilo tudi v krškem okraju, in sicer predvsem na Krškem polju, v okolici Podbočja in Kostanjevice. Orožniška postaja v Kostanjevici je na to opozorila orožniško poveljstvo v Ljubljani, ki mu je 3. maja 1919 poročala:

»Kakor povsod, tako je tudi pri nas ljudstvo z nekakšnim nezadovoljnim duhom prepojeno, katerega so največ z Ruskega vračajoči se vojaki prinesli.«

Povod k vsemu temu so jim pa tudi različne sedanje razmere v notranjosti in sicer: pomanjkanje različnih stvari in vedno naraščajoča draginja... Razen vsega tega pa je menda ono na teh različnih shodih nahujškano, ker vsepovsod se sliši sedaj glas, da dohodniškega davka se sploh ne plača.

Kakor se pa povzame, je kmet skupno pripraviljen v slučaju izterjave s silo dohodniškega davka tudi s skupno dejansko se silo temu upreti.

V nevarnost pridejo seveda v konkretnih slučajih okrajna glavarstva, davčni uradi in slednjic tista oborožena sila, ki je poklicana za vzdrževanje javnega reda in miru, ako bi bila nezadostna...

Seveda se stvar ne more s pričami dogneti, ker somišljeniki tega ne izpovedo,

Miroslav Kugler: DOBOVSKO POLJE (1963)

nasprotnikom pa zadeva natanko znana ni.

Stvar je danes resna, in postane tudi lahko nevarna. Ljudstvo rabi namreč izraze, da pojde najprvo na glavarstvo in potem na davkarje in pomoče vse ven...

Izvrševanje orožniške službe je jako otežkočeno in sicer ravno pri pogonu vojaških obvezancev k vojakom, ko posamezni orožništvo prebačivajo, ali ne hodite nič k shodom, tam so že naznanili, da kmečki fantje naj doma delajo, k vojakom pa naj gredo drugi, kdor je srbskega kralja izvolil, naj ga tudi — služi.«

Orožniško poveljstvo v Krškem je dne 6. maja 1919 temu sporočilu dodalo, da je »ljudstvu občine Sv. Križ in Kostanjevice najbolj nestrpno in nezadovoljno cellega političnega okraja krškega in sicer tako od začetka državnega preobrata.« Toda je menilo, da v splošnem ne bo prišlo do upora, »seve posamezni primeri niso izključeni.«

Napačne ocene orožnikov in glavarstva

Na orožniškem poveljstvu v Novem mestu je poročnik Tomšič 8. maja 1919 na to poročilo napisal pripombo, da so vojaški vpoklicani in davki zaradi nezadovoljstva in da spo mnenju podpisane

niso zaenkrat vojaški protiakrepi potrebni.«

Kljub opozorilu kostanjeviških orožnikov in pritrditvi krškega okrajnega orožniškega poveljstva ter odporu vpoklicancev na novo delno mobilizacijo je okrajni glavar v Krškem 15. maja 1919 s pretiranim optimizmom poročal deželni vladi, da je boljševiško gibanje prenehalo.

V resnici pa je med ljudmi tedaj najbolj vrelo in v kratkem je uporniško gibanje silovito izbruhnilo.

Do prvega uporniškega izbruha je prišlo že 25. maja na seji občinskega odbora v Kostanjevici. Med razpravo o dohodniškem davku je v sejni sobi nastal nemir. Odborniki so začeli kričati, da ne bodo plačevali nikakih novih davkov in da ne priznavajo srbskega kralja, ki ga ni nihče izvolil. Svoje republikansko razpoloženje so pokazali tudi s tem, da so s stene sneli sliko prestolonaslednika Aleksandra.

Tudi v okolici Kostanjevice je bilo precej vojnih ubežnikov, ki se niso hoteli odzvati pozivu na orožne vaje. Združili so se v več skupin, ki so bile delno oborožene in so se izmikale orožnikom. Upornem so pomagali vsi ljudje, ki so menili, naj vojsko služijo le prostovoljci. Zavaljo tega je bilo »proti orožništvu vse razburjeno, nasprotuje se mu pri pogonu z vsemu sredstvom.«

Šest kostanjeviških orožnikov je 27. maja navsezgodaj prišlo v Oštercu, kjer so iskali Ivana Žulica in druge ubežnike. V temi so obkolili neko postopje izven vasi in v njem zaslačili šest spečih fantov. Brž so jih vklenili, zaplenili karabinko in aretirance odvedli skozi vas.

Napad na orožnike v Oštrcu in Kostanjevici

Prvi napad so orožniki doživeli že v Oštrcu. Ko so jih ljudje opazili, so prihiteli iz hiš in začeli nanje metati kame-

strani brzjavili: »Postaja tukaj z orožjem napadena, prosi pomoč. Orožništvo Kostanjevice.«

Na ta poziv je takoj prihitelo več orožnikov iz Sentjerneja, Krške vasi in Krškega, kasneje pa še iz drugih krajev. Tako se je zbralo v Kostanjevici kar 33 orožnikov, ki so bili v stalni pripravljenosti. Zastržili so oba mosta, čolne ob Krki pa so potegnili na mestno stran, da so se zavaruvali pred ponovnim napadom.

Arretirane vojne ubežnike so naslednji dan odvedli na Videm in od tam v Celje.

Orožniško poveljstvo je sklenilo, da bo koncentracija orožnikov ostala v Kostanjevici, dokler bo potrebno, in da bodo takoj začeli iskati upornike. Vendar pa kasnejša poročila ne omenjajo nikakega zasledovanja upornikov, ki so kar cel teden gospodarili po vaseh pod Gorjancl.

Upor na Krškem polju se razraste

Medtem je prišlo do novega upora na Krškem polju. Orožniški stražmojster Furtunat je šel 2. junija zgodaj zjutraj z dvema orožnikoma iz Krške vasi po Mihaela Ivanca iz Gorice št. 5, ki se ni odzval že na prvi poziv na orožne vaje. Ko je orožniška patrulja prišla v Gorico, je zaslišala v bližnjem kozolcu repetiranje puške. Dva orožnika sta skočila proti kozolcu. Tedaj sta opazila, da je Ivančev brat nameril puško na orožnike, ki so ustrelili proti Ivanču.

»Ti strelili so alarmirali celo vas Gorico in pri tej priliki so padli posamezni strelci iz sosednjih hiš na te tri orožnike. Ko so orožniki spoznali, da stojijo pred premočjo oboroženih vaških fantov, so pustili Ivanca in zapustili vas Gorico,« je čez nekaj dni poročal orožniški kapetan Josip Mlnkar.

Kakih osem upornikov iz Gorice je sledilo orožnikom in za njimi streljalo. Pred njimi se je patrulja umikala v Veliki Podlog in se tam zatekla v šolo.

Kmalu se je zbralo okoli šole kakih 15 oboroženih upornikov in »prav toliko gledalcev in hujškačev« iz sosednjih vasi. Na šolo so le enkrat ustrelili. Grozili so orožnikom, da bodo začeli metati granate, če jim ne izroče pušk. Od učitelja, ki je zaklenil šolska vrata, pa so zahtevali, naj jim preda orožnike. Učitelj je v strahu prosil orožnike, naj se vdajo.

Ker je orožnikom zmanjkalo streliva in se niso mogli nadejati pomoči, so se začeli pogajati z uporniki za vdajo. Pristali so na izročitev orožja in zahtevali le, da jim zagotovo prost odhod, kar so uporniki privolili.

Po izročitvi treh pušk in pištole je orožniška patrulja odšla v Krško in poročala o novem uporu. Orožniško poveljstvo v Krškem je na vse orožniške postaje v okraju takoj razposlalo brzjavke za pomoč, ki naj bi se zbrala v Krški vasi.

Kot Gubčeva puntarska vojska...

Po zmagi v Velikem Podlogu so uporniki krenili na pohod po Krškem polju. Spotoma se jim je pridružilo še kakih 30 upornikov, ki so bili oboroženi delno z orožjem, delno pa kar z vilami in koli kot Gubčeva vojska. Med potjo so na nekaj mestih pretargali brzjavne žice med Kostanjevico in Brežicami.

V Krški vasi je uporniška skupina štela že do 80 mož. Tam so napadli orožniško postajo, v kateri pa ni bilo orožnikov. Po lestvi so spiezali skoz odprto okno, razbili omaro in iz nje vzeli eno puško in 300 nabojev. Vse drugo, tudi blaginjo, pa so pustili nedotaknjeno. Sicer pa uporniki na vsem pohodu niso storili nikakega nasilstva niti niso ropali, kot je ugotovila kasnejša orožniška preiskava.

Ko so bili uporniki še v Cerkljah, so v Brežicah zvedeli, da srazsajajo po Cerkljah oborožene boljševiške tolpe 150 do 200 moža. Ko so pol ure kasneje zvedeli, da so uporniki že v Krški vasi in tudi že slišali streljanje, je v Brežicah nastal prepah. Ta je bil še toliko večji, ker so bili vsi orožniki zunaj v službi. Zato sta okrajni glavar Koropec in orožniški poročnik Bernhard v naglici zbrala šest Brežičanov, jih oborožila in poslala v zasado na most čez Savo.

Zatem so v Brežicah zvedeli, da so se uporniki obrnili proti Krškem. Brežiški oblastniki so mislili, da hočejo le z druge strani napasti Brežice, ki jih od tam ne bi mogli braniti z nekaj ljudmi. Zvedeli so tudi, da se je orožniška četa iz Krškega spo precejšnjem boju morala zopet pred izgredniki umakniti.

Pisateljica Katka Zupančič, roj. Vrtačič

8. septembra letos je v mestu Los Gatos v Kaliforniji umrla znana izseljenska pisateljica, pesnica in učiteljica Katka Zupančič.

Katka Zupančičeva se je aktivno udeleževala v naprednih vrstah ameriških Slovencev. Pisala je zanimive črtice iz življenja naših izseljencev. Članke in pesmi za Mladinski list, Ameriški družinski koledar, Majski glas, Cankarjev glasnik, Proletarec in Prosveto. Zlasti neustrahovano je delala med mladino. Napisala je vrsto mladinskih iger, ki so večinoma izšle v Mladinskem listu Slovenske narodne podporne jednote, kjer je izšlo tudi mnogo njenih pesmi in povesti.

Katka Zupančič je tudi nardarjena slikarka in je svoja dela čisto sama ilustrirala. Več let je vodila Slovensko mladinsko šolo v Chicagu, kjer je tudi poučevala. Zelo živo se je pisateljica udeleževala v dramskih zborih ameriških Slovencev, bila je režiserka, suflerka ter je čestokrat spremljala dramske ansamble iz Chicaga v bližnje in daljne slovenske naselbine. Vedno je znala zbuditi zanimanje za lepote slovenske besede in si neustrahovano prizadevala, da ostane še dolgo leta živa v ameriški Sloveniji.

Rodila se je 17. septembra 1889 v Kraljih pri Crnomlju v Beli krajini. Po končani osnovni šoli na Mavrlenu in meščanski šoli v Smihelu pri Novem mestu se je vpisala na učiteljsko v Gorici, kjer je z odliko opravila zrelostni izpit. Nato je poučevala v Crnomlju, na Mavrlenu (kamor je sama hodila v šolo kot majhen otrok), v Podzemlju, v Cepijah in na Taličjem vrhu (kjer je bil njen najbližji sosed Jakob Zupančič). Vsega skupaj je učila v Beli krajini nad deset let in gotovo je tam okrog še na stotine njih nekdanjih učencev, ki se jo dobro spominjajo.

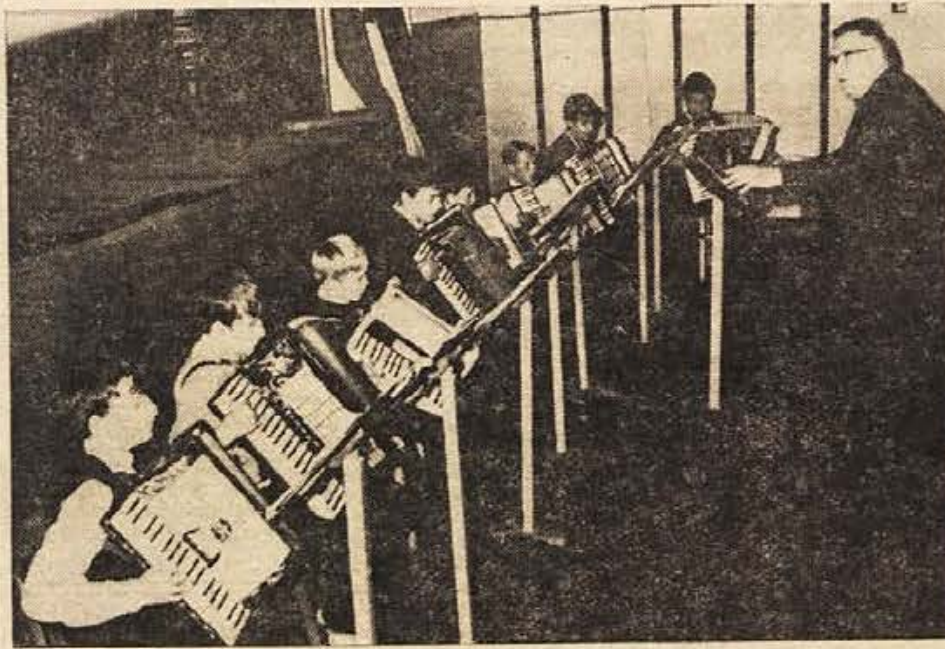

nih nekdanjih učencev, ki se jo dobro spominjajo.

V Ameriko je prišla 1923, in sicer v Chicago, kjer se je že prej naselil njen mož Jakob Zupančič, ki je bil prvi urednik Mladinskega lista.

Od svojcev je zapustila poleg moža Jakoba hčerko Elišo in brata Mateta Vrtačiča, ki živi s svojo družino v Mengšu, ter nečuka Mateta in Jožeta Fortun iz Damlja v Beli krajini.

Ameriški Slovenci so tegubili s Katko Zupančičevo marljivo in aktivno društveno delanko, pisateljico in pesnico, ki je znana tudi v Sloveniji.

V glasbeni šoli se precejšnje število učencev uči igranja na harmoniko. Koliko so se naučili, pa pokažejo na nastopih. Tudi gornja fotografija kaže enega takih nastopov mladih harmonikarjev. (Foto: Drago Mohar)

Veliko javnih nastopov in priznanj

87 učencev glasbene šole v Ribnici pričr, da Gallusova tradicija še živi - Glasbene točke mladih učencev popestrijo spored mnogih javnih prireditev

Nižja glasbena šola v Ribnici gro že v peto leto svojega delovanja. V tem, razmeroma kratkem času si je pridobila velik ugled med prebivalstvom. Razveseljivo je, da iz leta v leto zaznamuje pri vpisu vse več učencev iz vrst delavskih in kmečkih družin. Pa tudi teritorialno se je delovanje glasbene šole že na daleč raztegnilo, saj imajo učence in učenke od Velikih Lašč pa do Grčaric. Šola obiskuje 87 učencev in učenk, od tega 49 fantov

in 38 deklet. Šolski pouk je razdeljen na pet oddelkov. V I. oddelku poučujejo klavir, v II. godala (violine), v III. harmoniko, v IV. pihala (flavte in klarinet), v V. oddelku pa trobila. Že od vsega začetka je doseženo sodelovanje med instrumenti, zato imajo na šoli na primer 32 harmonikarjev, 24 pianistov itd.

Glasbeni pouk ima na skrbi pet predavateljev, ki so vsi zelo poštvovalni. Njihovo delo se naboli kaže v raz-

meroma zelo lepih uspešnih glasbenih šole, ki jih dosega učenci. O tem pričajo tudi številni javni nastopi, tako samostojni, kakor nastopi na proslavah in akademijah za državne praznike in pomembne kulturne ter druge obletnice.

Glasbena šola je imela v preteklem šolskem letu 17, letos pa že 8 nastopov. Omeniti moramo tudi samostojni nastop učencev pri smenjanju za RTV Ljubljana. Ob koncu preteklega šolskega leta pa so sodelovali pri nastopu s priznanimi solisti ljubljanske Opere v domu Partizana v Ribnici. V šoli imajo izreden talent v učenci Hedviki Petje, ki je v radijski oddaji »Pokaži, kaj znaš« osvojila prvo mesto. 13. decembra je Hedvika sodelovala na republiški reviji solistov in ansamblov, ki jo je organiziralo Društvo glasbenih pedagogov Slovenje.

Naj še povemo, da je šolnina sorazmerno nizka, saj znaša za pouk harmonike 2000 Sdn za učenca, za pihala, trobila, godala in klavir pa 1500 Sdn. V prijeru, da iz ene družine obišta ujeta šolo dva učenca, se šolnina zniža za drugega učenca za polovico.

Za uspeh šole gre zahvala tudi občinski skupščini Ribnica, ki kaže za delovanje šole veliko razumevanje.

K. ORAZEM

Novoletno darilo za izseljence

Slovenska izseljenska matica v Ljubljani je te dni izdala Slovenski izseljenski koledar za leto 1968. Obeležca, bogato ilustrirana knjiga prinaša na 329 straneh veliko gradiva v zvezi s staro in novo domovino.

Pred dobrimi petnajstimi leti je bila na željo slovenskih izseljencev ustanovljena v Ljubljani Slovenska izseljenska matica. Danes je močna in znana po vsem svetu ter priljubljena tudi med potomci naših izseljencev. Letošnji koledar je torej petnajsti po vrsti in je jubilejen. To pa se kaže tudi v njegovi vsebini in notranji ureditvi. Vsebinsko je bogata, tehnično ureditev in sama zunanost knjige — zanjo je poskrbel Dušan Osredkar — pa sta zelo privlačni. Koledar sta uredili Zima Vrščaj in Mila Šenk.

Ob petnajsti obletnici Slovenskega izseljenskega koledarja je napisala članek urednica Zima Vrščaj. Sledi nekaj zapisov z obiskov in srečanj slovenskih izseljencev v tem letu, prijer na slikovna reportaža, ki predstavlja glavna mesta jugoslovenskih republik, in zapisi o novem v Sloveniji. Koledar prinaša tudi informacije o delu mlajših slovenskih umetnikov ter

nekaj proze in pesmi. Skratka, bogata knjiga, taka, da lahko naš izseljenec v njej odkriva podobno svoje matične domovine v letu 1967. Precejšen poudarek je bil dan tudi kulturno-zgodovinskim zanimivostim. Hkrati lahko iz koledarja spoznavamo življenje slovenskih izseljencev širom po svetu.

Ce boste hoeli svoje bližnje v tujini presenetiti z res lepim darilom, jim ne boste boljše ustregli kot s tem koledarjem. Naročite ga lahko pri Slovenski izseljenski matici, Ljubljana, Cankarjeva 1, II. nadstropje.

Mladina osnovnih šol tekmuje za značko Otona Župančiča

Obvestilo Dolenjskega muzeja

Dolenjski muzej v Novem mestu obvešča, da je razstava Jožeta Gorjupa podaljšana do konca januarja 1968.

Razstava skladateljice Marjana Kozine bo zaključena v sredo, 20. decembra 1967.

V četrtek, 14. decembra, bo v Dolenjski galeriji ob 20. uri koncert komornega orkestra Slovenske filharmonije s solistom Mitjom Gregorčem.

Pred šestimi leti so posvetili delavci na naši severni meji začeli na osnovnih šolah (Ravne, Radlje, Slovenj Gradec in Dravograd) po čustvenem zgledu uvajati med mladino tekmovanje za bralno značko. Otrok, ki prebere predpisano število mladinskih del in pred izpraševalci v sproščnem pogovoru dokaže ne samo, da je knjige v resnici prebral, ampak da se zna o njih tudi pogovarjati, dobi za nagrado značko, na kateri je upodobljen veliki pisatelj in revolucionar Prežihov Voranc. Podelitev značk opravljajo na posebno slovesen način.

Tekmovanje se je brž razširilo na številne druge šole, zadnje čase tudi na srednje. Tako tekmuje slovenska mladina že za celo vrsto značk: za Bevkovo, Prešernovo, Cankarjevo, Seliskarjevo itd. Pokazalo se je, da je ta plemenita akcija zelo ujemna posebno spričo čedalje huje poplave manjvredne literatu-

re in slabih filmov, ki negativno vplivajo na mladega človeka.

Pri tekmovanju za bralno značko gre za neprisljano obliko literarne vzgoje, ki naj mlade bralce vodi tako, da bodo za trajno vzljubili dobro knjigo in da jim bo rabila pri osebnosti rasti. (P. Dobriča) Tekmovanje pa se tudi lepo ujema s smotri pouka slovenskega jezika in tako šola podpira v njenem prizadevanju harmonično oblikovati mlade rodove.

ZUPANČICEVA BRALNA ZNAČKA

Ker je tekmovanje v nekaj letih doživel tako presenetljiv uspeh — samo lani je prejeto značke nad 6000 mladih ljudi, kar pomeni vsaj 40.000 prebranih dobrih knjig — in ker so pri nas nekatere šole same začele uvajati tekmovanje, je strokovni aktiv osnovnošolskih učiteljev slovenskega jezika, ki deluje v

Prešernov koledar 1968

Prešernova družba je za izdala svoj tradicionalni koledar. Knjiga za leto 1968 prinaša v koledarskem delu, kjer so poleg dni navedeni tudi spominski datumi, reprodukcije del slovenskih umetnikov Jakopiča, Pavlovca, Mihaliča, Jame, Šubica in drugih.

Uvodni takst daje koledarju obeležje: Spomnimo se nekaterih dogodkov ob njihovi petindvajsetletnici je prispevek Miroslava Luška. Avtor piše o zgodovinskih dnevih med NOB. Jože Zupančič pa v prispevku Oktobrska revolucija predstavlja dogodke ob veliki ruski revoluciji. V koledarju sledijo prispevki: Padedec in kapitulacija Italije pred 25. leti (Tone Ferenc), Slovenci v Furlaniji (Albert Rejcek), Po stopinjah kulturne revolucije (Egon Tomc). Novinar Drago Krajc je prispeval potne vtise s poti po Kosmetu, dr. Vlado Benko pa informacijo Mednarodne organizacije v sodob. mednarodni skupnosti. Sledi še vrsta prispevkov, med njimi Potrčeva proza Spomin na rdeče jabolko in žametno breskvo, črtica Zapeljivec, delo Alberta Moravice, Cvenklove Medvedje zgodbe iz naših krajev in tehnič. količek s fantastično zgodbo Ljudje z Zemlje. Količek za razvedrilo prinaša nekaj praktičnih napotkov ter nalogo. Ovitke Prešernovega koledarja prinaša barvna reprodukcija slik in sprejemne pisarne Skupščine SRS v Ljubljani (delo Antona Kosala).

Prešernov koledar za leto 1968 je kot vsako leto tudi letos zanimivo branje. Pri družbuje se koledarjem, ki jih izdajajo Slovenska izseljenska matica, Kmečka knjiga in nekatere ustanove. Loči se od drugih koledarjev po skrbi za estetsko plat in zanimivost. Koledar za leto 1968 sta uredila in opremila T. Fajfar in I. Spolar, natisnila pa ga je tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

Božidar Jakac — nagrajenec AVNOJ

Predsednik zvezne skupščine Milentije Popović je 6. decembra na slavnosti seji odbora za nagrado AVNOJ izročil 10 uglednim umetnikom in znanstvenikom najvišja priznanja za uspehe v znanosti in umetnosti, ki so splošnega pomena za razvoj SFRJ. Nagrade AVNOJ so prejeli: akademski slikar Božidar Jakac, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar, pisatelj Ivo Andrić, prof. Milan Bartoš, prof. dr. Vladimir Čavka, pisatelj Mihael Lalić, slikar Nikola Martinovski, kipar Vanja Radauš, dr. Cedomir Simič, dr. Siniša Stanković in inštitut za vodno gospodarstvo »Jaroslav Černia. Vsem nagradencem, zlasti pa dolenskem rojaku akad. slikarju Božidarju Jakcu, iskrene čestitke za visoko priznanje!

Tri dragocene matične knjige

V založbi Slovenske matice so izšli tri pomembne knjige: drugi del Slovenske književnosti 45-55, Slovenska lirika ter Arhitekti Jože Plečnik v Italiji. Prvi dve nista pomembni samo kot dokumenti najnovejših raziskav in sočasnosti v razmišljanju slovenske književnosti, pač pa kot izredna in draga informacija o tokovih besednega, umetniškega ustvarjanja pri nas. Izredni sta zato, ker govorita o najnovejšem v našem slovetvu in držni, ker postavljata sodbe o tem, kar se danes že razvija, dogaja, kar raste, saj nam predstavljata — v mislih imamo knjigo o slovenski dramatik, književnosti esejisti in kritiki — ustvarjalce, ki žive med nami in ki še delajo. Drugo knjigo Slovenske književnosti 45-55 so spisali Jože Koruza, Franc Zdravec, Hermina Jug ter Marko Kranjc. Slednja sta pripravila bibliografske in bibliografske podatke. »Razprava o povojni slovenski književnosti, obravnava po literarnih zvrsteh, je prvi sistematični poskus ugotoviti poglavitne razvojne smeri, značilnosti in vrednote novejšo literarne dejavnosti na Slovenskem« beremo na ovitku knjige. Slovenska lirika je dopolnitev prvega dela Slovenske književnosti 45-55, ki je, kot smo lahko prebrali v časopisih, pred kratkim pošel. Knjiga po eni strani dopolnjuje prvi del Slovenske književnosti 45-55, po drugi pa omogoča bralcem glitje uživanje današnje, pogosto kratkoročno dostopne in manj razumljive pesniške literature, zbrane v tej antologiji. Knjigo je pripravil univ. prof. dr. Boris Palerm.

Področno posvetovanje kulturnih delavcev

Danes bo v Novem mestu področno posvetovanje predstavnikov občinskih sveov zveze kulturno-prosvetnih organizacij, občinskih konferenc SZDL in ZK, komitejev ZMS, sindikatov, delavskih univerz in občinskih skupščin iz občin Novo mesto, Trebnje, Čagnom, Metlika, Br. Zice, K. ško in Se. nica.

Kot sta prvi dve knjigi, o katerih poročamo, važni za literarno zgodovino, pa je za umetnostno zgodovino važna študija dr. Franceta Steleca: Arhitekti Jože Plečnik v Italiji. Popotni zapiski, pisma, skice in ostalo je material, s katerim se je srečal patriarh slovenske umetnostne zgodovine dr. Stele, ko je pisal študijo o Plečnikovih italijanskih popotovanjih. Knjiga je zanimiva ter vsebuje bogato likovno gradivo. Sestavljena iz mnogih Plečnikovih pisem tudi upogled v svet enega največjih slovenskih arhitektov. P. B.

osnovnošolskim ravnateljem na njihovem strokovnem aktivu. Zatem pa sta bila na zavodu izdelana predloga za statut Zupančičeve značke (iz finančnih razlogov smo se odločili za eno samo značko), pravilnik tekmovanja in predloge za šestavo odbora Zupančičeve značke, v katerem naj bi bili predstavniki osnovnih in srednjih šol, Zveze prijateljev mladine, Slavističnega društva in drugih organizacij. Take so bile torej pobude in tako so take priprave.

V septembru 1967 se je konstituiral odbor Zupančičeve značke (predsednik S. Sali). Ta je sprejel statut in potrdil pravilnik ter porazdelil delo med posamezne člane (skrb za izdelavo plakete, značk in tisk izkaznic). Da bi tekmovanje lahko steklo že ob začetku šolskega leta vsaj na osnovnih šolah, se je odbor odločil, da bo pravilnik o tekmovanju na srednjih šolah izdelan naknadno, ko bodo za to srednješolski učitelji in učenci pokazali interes.

(Nadaljevanje in konec prihodnjic)

Akademija za dan JLA

Svečana akademija ob dnevu JLA bo v Novem mestu 20. decembra ob 20. uri v Domu kulture. V zborovskem in solo petju ter v recitacijah in glasbeni spremljavi sodelujejo sindikalni simfonični orkester iz Ljubljane, pevski zbor Glasbene matice, solisti ljubljanske Opere Lado Korošec, Rajko Koritnik in Edvard Sršen ter recitatorji.

Letno 2500 novih

Pred koncem leta 1967 je imela študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu okoli 111.000 kosov biblioteknega gradiva. Celotno bogastvo sestavlja okoli 61.600 knjig, 5500 rokopisov, 8900 grafičnih listov, več kot 9200 razglednic, skoraj 850 zemljevidov in drugih kartografskih primerkov, okoli 15.600 lepakov, letakov, vabil, programov, prospektov, voščil in cenikov ter drugo. Knjižnica hrani v celoti slovenski tisk od 17. stoletja dalje, iz 16. stoletja Dalusianovo »Biblijo« in šest knjig starejšega datuma, ki pa so v tujih jezikih. Vsako leto se število knjig poveča za 2500. Od ustanovitve je obiskalo knjižnico okoli 164.000 bralcev, ki so si izposodili skoraj 394.500 knjig. V svoji avli je knjižnica priredila okoli 150 knjižnih, likovnih in drugih razstav.

Se cesto na Cvibljel

Cesta iz Dolenjskih Toplic v kraj, ki mu ljudje pravijo Cviblje, je slaba, zlasti spodnji del. Tja nameravajo prepeljati asfaltni zadrž, ki se je nabral, ko so uredili novo cestnišče na delu, nevarnem za promet. Cesta na Cviblje je precej izvožena, saj po njej spravljajo les do železnice. Ko jo bodo uredili, bodo imeli vozniki lažjo vožnjo, izletniki, ki na Cviblje radi zahajajo, pa lažjo hojo.

Seja občinske konference SZDL

V nedeljo bo v Novem mestu druga: občinske konference SZDL Novo mesto. Na seji bodo obravnavali dve točki, in sicer: krajevne skupnosti in proračun občinske konference SZDL Novo mesto.

Krajevna konferenca SZDL na Otočcu

Ker izvoljeno vodstvo krajevne organizacije SZDL na Otočcu ni delalo, je pred nedavnim občinska konferenca SZDL sklicala poseben sestanek. Na tem sestanku so člani izvolili novo vodstvo in se dogovorili o programu dela. V novo vodstvo so bili izvoljeni Jože Prošinečki, Drago Bučar, Peter Bevc, Jože Vrtačič, Franc Šmajdek, Miha Jerman in Danica Rifelj.

Za predsednika krajevne konference je bil izvoljen Jože Prošinečki, tajnik je Drago Bučar, blagajnik pa Peter Bevc.

Odbor za novo leto

Pred kratikom so v Novem mestu ustanovili odbor za novo leto praznovanje. Med drugim bo odbor skrbel tudi za prispevke za obdaritev predšolske in šolske mladine. Za večerj je bila sklicana prva seja tega odbora.

Kultura na posebnem računu

Kulturi in telesni vzgoji naj delovne organizacije bolj pomagajo – So zdravstvenemu centru dnevi šteti? – Kam s Cigani? – Predlog za uvedbo prispevkov za uporabo mestnih zemljišč bo v javni razpravi

Predsednica sveta za kulturo Ema Mauser je skupščini poročala o problemih kulturne dejavnosti. Med drugim je rekla, da so pomanjkanje denarja, prostorov za prireditve in ljudi, ki bi bili pripravljeni delati, glavni problemi kulture v občini. Poudarila pa je, da zaslužio vse priznanje poklicne kulturne ustanove, ki so kljub omejenim možnostim veliko naredile za napredek kulture v občini.

Rudi Mraz, Franc Širn, Bogo Komelj, Lojze Kastelic, in prof. Janko Jarc so osvetlili vprašanja na kulturnih področjih, kjer delajo – v DPD Svoboda »Dušan Jereba«, občinski zvezi kulturno-prosvetnih organizacij, študijski knjižnici »Miran Jarc« in ljudskem knjižničarstvu, zavodu za kulturno dejavnost, glasbeni šoli in Dolenjskem muzeju.

Na tej seji so znova obudili željo po ustanovitvi občinskega sklada za kulturo. Pojasnili so, da za zdaj še ni možno ustanoviti takega sklada. Podprli pa so predlog sveta za kulturo, naj se denar, ki ga bodo za kulturne prireditve in podobne namen darovale delovne organizacije in drugi, zbira namensko na posebnem računu. Ob tej priložnosti je občinska skupščina sprejela priporočilo delovnim organizacijam, naj po priložnosti pomagajo.

Telesna vzgoja za mladino!

Dolga razprava je sledila tudi poročilu prof. Jožeta Glo-

narja o problematiki telesno-vzgojnih dejavnosti v občini. Slavko Dokl, Boris Gabrič, Robert Romih, Rudi Mraz, Venceslav Mirtič, Irena Gostiša in drugi so poudarjali, da je treba dati telesni vzgoji boljše možnosti za razvoj, jo denarno podpirati, pri tem pa skrbeti, da bo letesnovzgojna dejavnost odprta predvsem za mladino.

Tudi po tej razpravi je sledilo priporočilo delovnim organizacijam, naj podpirajo razvoj telesne vzgoje v občini.

Zaskrbljiv namig!

Občinska skupščina je za tem sprejela odlok o ustanovitvi regionalnega zdravstvenega centra v Nov. mestu in sklep o imenovanju predsednika ter članov tega centra. S tem je bil sprejet prvi akt iz vrste aktov v zvezi z reorganizacijo zdravstvene službe.

Direktor zavoda za zdravstveno varstvo dr. Albin Pečavar je odbornike obvestil, da je bil med tem že ustanovljen republiški zdravstveni center, v katerem na Dolenjska nima predstavnika. V tem času so prišli iz republiških organov namigi, da so dnevi regionalnega zdravstvenega centra v Novem mestu in še nekaterim drugim v Sloveniji šteti. Občinska skupščina bo zaradi tega pričela javno razpravo o potrebnosti zdravstvenega centra v Novem mestu, sklenila pa je

Skeleči drobci o kulturi

Iz razprave na seji ObS Novo mesto 8. decembra

Ema Mauser, predsednica sveta za kulturo: Kultura se ne bo mogla nikoli sama živeti, ker ne more živeti je ob vstopnin in drugih takih virov.

Rudi Mraz, odbornik DPD Svoboda »Dušan Jereba«, kjer delam leta in leta, je bilo vedno odvisno od dobre volje okrajnih funkcionarjev, gospodarskih organizacij in drugih. Vseskozi smo živeli bolj ali manj od miloščine.

Franc Širn, predsednik ZKPO: Potreben je sklad za kulturo. Naša organizacija je dobila letos in proračuna le milijon S din. Radi bi si opomogli, marsikaj narediti in pomagati podeželju.

Lojze Kastelic, direktor voda za kulturno dejavnost: Pri reševanju kulturnih problemov na podeželju naj bi bolj pomagale krajevne skupnosti. V Novem mestu bi mogoče potrebovali novo kinodvorano, da bi sedanjo lahko bolj uporabljali jerebovci in Oder mladih za vaje in nastope.

Ernest Jazbec, ravnatelj glasbene šole: Radi bi osnovali svoj orkester, ki bi nastopal predvsem za javnost. Prosili smo razne godbenike, naj nam pri tem pomagajo.

Prof. Janko Jarc, ravnatelj Dolenjskega muzeja: Razstava, ki jih prireja Dolenjski muzej, so v sadnjem času slabo obiskane. Na razstavi v čast 50-letnice okrobrske revolucije skoraj ni obiskoval-

cev. Tudi Novomeščanov ni na ogled.

Dolenjski muzej ne bo kriv, če bodo tatovi odnesli iz cerkva in drugih zgodovinskih spomenikov kipe, kipe in razne podobe. Te reči imajo kot otlipljivo pričevanje slovenske kulture skozi stoletja veliko vrednost. Zal pa muzej nima denarja, da bi jih vzel v varstvo.

Bogo Komelj, upravnik študijske knjižnice »Miran Jarc«: V občini imamo 11 ljudskih knjižnic, registrirani pa sta le dve. Knjižnica je lahko registrirana le tedaj, če ima prostore, knjižničarja in ustanovitelja, kar hkrati pomeni, da mora imeti nekoga, ki jo bo vzdrževal. Očitno je, da se pri nas delovne organizacije ustanoviteljstva branijo. Tu pa je ugotovitev, da smo po številu knjig na enega prebivalstva globoko pod slovenskim in jugoslovanskim povprečjem.

Franci Kuhar, predsednik občinske skupščine: Lani je dala občinska skupščina iz svojega proračuna za kulturo 68 milijonov S din, kar je 6,1 odstotkov proračunskih izdatkov za leto 1966.

STARA RESNICA: Brez denarja ni kulture, brez kulture ni gospodarskega in družbenega napredka!

Nova likvidacijska komisija

Občinska skupščina v Novem mestu je 8. decembra imenovala novo likvidacijsko komisijo in za njenega predsednika dr. Antona Znidarja. Doseđanja komisiji, ki jo je pred 4 leti imenoval svet za družbeni plan in finance in jo je vodil dr. Davorin Gros, je nedavno potekel mandat.

opozoriti na to tudi republiški izvršni svet, republiško skupščino in druge republiške organe.

Lokacije za Cigane

Odborniki so se dalj časa zadržali pri predlogih za uestanje ciganskega vprašanja. Predvideni so trije kraji, kjer bi naselili Cigane: okolica Novega mesta, okolica Sentjerneja in okolica Zužemberka. Te kraje bi morali najnujnejše komunalno opremiti (z vodo, elektriko, sanitarijami) in zagotoviti osnovne pogoje za življenje ciganskih družin, predvsem pa poskrbeti, da se bodo ciganski otroci šolali.

Ze proti koncu seje se je občinska skupščina odločila, da bo dala v javno razpravo občanom predlog za uvedbo prispevka za uporabo mestnega zemljišča.

„Honorarne“ ure po izobrazbi

V Dolenjskem listu ste v prejšnji številki (DL št. 49/24) z dne 7. 12. 1967 na strani 27 objavili članek s naslovom »Honorarne ure po izobrazbi« članek naj bi informiral javnost o eni izmed naših izvršnih odborov izobrazvalne skupnosti v Novem mestu. Zal moram takoj reči, da je povsem zgrešil svoj cilj; informiral je javnost v napačni smeri, poudaril je tisto, kar je za izobraževalno skupnost postranskega značaja.

Ivršni odbor izobrazvalne skupnosti je do sedaj imel 7 sej. Večina teh sej je bilo resda posvečena financiranju srednjih šol v Novem mestu, iskali smo možnost, da bi naše srednje šole dobile vsaj sredstva za osnovno dejavnost v takih zneskih, kot je bilo to v letu 1967, kar je temeljna izobraževalna skupnost dolžna dati po zakonu. Znano je, da so novomeške srednje šole do letos, ko so bile financirane od medobčin skega sklada za financiranje šol druge stopnje, trošile več denarja, kot pa so dolenjske občine vplačale v ta sklad, kar pomeni, da je bila pred OS Novo mesto in temeljno izobraževalna skupnost postavljena velika odgovornost: zbrati denar za srednje šole, ne da bi bil zakonsko določen zakonit vir, iz katerega naj bi se financirale srednje šole. Zaradi takega stanja je bilo več povetov

z gospodarskim organizacijami, z dolenjskimi občinami; bilo je in bo še več obiskov v delovnih organizacijah, da bi te prispevale po 1 odst. od bruto osebnih dohodkov.

Na drugi strani je izvršni odbor skušal urediti financiranje srednjih šol po enotnejši merilih, ki bi veljala le za financiranje srednjih šol v Novem mestu, dokler ne republiška izobrazvalna skupnost ne sprejme osnov za merila, če prav so profili srednjih šol (SZD, EES, šolski center za gostinstvo, gimnazija, kmetijska srednja šola) neprimerljivi, je izvršni odbor menil, da so ure v katerih naj se realizira celotni učni načrt, tisto sredstvo, s katerim bomo naj bolj enotno razdelili sredstva. Zato je bil na seji izvršnega odbora govor o pedagoških urah, ki so lahko redne ure, nadure in honorarne. Težko je reči, da je na eni ali drugi šoli ur preveč. Toliko jih je, kot zahtevata predmetnik in učni načrt posamezne šole, res pa je, da je izvršni odbor sklenil, da finančno ne more o vrednotiti vseh ur posameznih šol iz enostavnega razloga, ker ni dovolj denarja, kar pomeni, da določena šola ne more realizirati delovnega programa tako, kakor je bil ta program predviden.

Ker so nadure in honorarne zaradi manjših prispevkov za šole

namreč praznujemo 25-letnico ustanovitve pionirske organizacije, pa je to prilika, da se spomnimo tega pomembnega dogodka.

Tudi tradicionalna športna tekmovanja ne bodo izostala.

Sd

V NOVOTEKSU so za obveščeni!

Kakšno pozornost so posvetili dobremu obveščanju zaposlenih v tekstilni tovarni Novoteks, je moč razbrati iz dejstva, da so uvedli sodobnejšo obliko seznanjanja proizvajalcev. Poleg že obstoječega tovarniškega glasila, ki ga stalno izdajajo, manentno, so uvedli še sodobnejši, hitrejši, bolj pristopen način s tako imenovanimi »Novicecma«. Takšne »Novicec« zajemajo, lahko bi rekli, vsakodnevne najvažnejše dogodke v kolektivu. Seveda izhajajo po potrebi največkrat pa takoj po zasedanjih samoupravnih organov. Na ta način proizvajalec dobi najvažnejše informacije v zgoščeni obliki. Novoteksov zgled naj služi kot primer.

Pekarija k ŽITU

Koektiv novomeške »Pekarne in slaščičarne« se je v torek 12. decembra popoldne z referendumom odločil za pripojitev k ljubljarskemu živilskemu kombinatu ŽITO. Referenduma so se udeležili vsi zaposleni. Za pripojitev je bilo 47 zaposlenih ali 92 odst. vseh.

RAZPRAVA O NOVEM DELOVNEM CASU**V „NOVOTEKSU“ že januarja?**

Občinska skupščina čaka republiko – GORJANCI so pripravljeni – Komisija raziskuje možnosti za prehod

Predstavniki šol, otroškovarstvenih ustanov, zavoda za zaposlovanje, obratov družbene prehrane, večjih gospodarskih organizacij, občinske skupščine in družbeno-političnih organizacij iz novomeške občine so se udeležili posveta o prehodu na nov delovni čas, ki ga je v sredo, 6. decembra, dopoldne sklical v Novem mestu občinski sindikalni svet. To je bil prvi organiziran javni pogovor o prehodu na nov delovni čas.

V razpravi je prevladalo mnenje, da na nov delovni čas ni možno kar tako preiti, ker v novomeški občini nimamo dovolj razvitega varstva za predšolske in šolskoobvezne otroke, ker tudi nimamo dovolj obratov družbene prehrane in ker se ni jasno, ali bo možno novemu delovnemu času prilagoditi prevoze delavcev. Nekateri so menili, da bi lahko na nov delovni čas prešli (tako), probleme pa bi sproti razreševali. Imenovali bi komisijo, ki bo v sodelovanju s sociologi, ekonomisti in drugimi strokovnjaki pripravila analizo o možnostih za prehod na novi delovni čas. Komisija se je v petek zvečer, 8. decembra, sestala, zbrala predloge in jih poslala v proučitev strokovnjakom.

Samo Medic iz NOVOTEKSA je povedal, da bodo skupne službe v njihovem podjetju prele na novi delovni čas že s 1. januarjem 1968, če bodo do takrat lahko uredili otroški vrtec in uvedli samopoštevnico v obratu družbene prehrane. S podjetjem GORJANCI se že dogovarjajo o prevozu delavcev. Izmene bodo delale v podjetju tako kot zdaj.

Štefan Gallič, direktor podjetja GORJANCI, je povedal, da s prevozi ne bo težav, če jih bodo delovne organizacije pravočasno obvestile, kdaj potrebujejo avtobuse za prevoz delavcev.

Ivan Zorec, upravnik delavske restavracije, je rekel, da v organizaciji družbene prehrane z novim delovnim ča-

som ne pričakujejo težav. Celotno podjetje, saj bodo odpadli vse »konice« v pripravljeno in razdeljevanju obrokov. Kristina Plut je povedala, da je otroškovarstvena ustanova prenapoljena in da že zdaj ne vedo, kam s 40 otroki, ki jih starši želijo dati v vrtec.

Ravnateljica osnovne šole Katja Rupena, Nada Gostič je rekla, da bi šola lahko uspešno reševala vprašanje pošolskega varstva otrok, če bi imela prostore.

Občinska skupščina o novem delovnem času še ni razpravljala; tako je povedal njen tajnik Dušan Županc. Rekel je, da se bodo občinska skupščina in organi te organizacije, ki so vezani na občino, ravnali po delovnem času, ki ga bodo sprejeli republiški organi.

Prisotni so menili, da so možnosti za postopen prehod na nov delovni čas in da so prepričani, da se bodo življenjski stroški povečali. Komisija bo poskusila proučiti tudi to vprašanje.

NOVOMEŠKA KOMUNA

V oddelku za celodnevno bivanje učencev pri osnovni šoli »Katje Rupena« v Novem mestu je živahno. Poleg rednega dela pod skrbnim nadzorstvom tovarišic se med odmori učenci tudi nekoliko razgibajo. (Foto: S. Dokl)

„Na sneg smo pripravljeni!“

Komunalci so bili 11. decembra na delu že ob enih ponoči

Zaradi novozapadlega snega je v ponedeljek, 11. decembra, zjutraj marsikatero vozilo običajno na poti, avtobusi so vozili z zamudami, ljudje so zamujali službo.

Glavne ceste in ulice v Novem mestu so bile zorane že v zgodnjih jutranjih urah, vse dopoldne pa so čistili pločnike.

»Naša dežurna zimska služba je bila na delu že ob enih ponoči. Sneg nas ne bi presegel, četudi bi ga zapadlo več. Na oranje in čiščenje smo se temeljiteje pripravili, ko so padle prve snežinke.« je povedal direktor komunalnega podjetja Jože Gosenca.

V torek tri dejavnosti

Svet novomeške krajevne skupnosti bo v torek, 19. decembra, na popoldanski seji obravnaval kulturno prosvetno dejavnost, delo glasbene šole in vprašanja otroškega varstva. O dejavnostih bodo svetu poročali Lojze Kastelic, Ernest Jazbec in Kristina Plut.

Za sodoben okus...

Izključni proizvajalec v Južoslaviji

Destilacija »DANA«
MIRNA na Dol

Komunalno podjetje mora orati sneg na vseh cestah in ulicah, ki jih tudi redno vzdržuje. Pu posebnih pogodbah odstranjuje sneg tudi s četrtorazrednih cest na podeželju. Za oranje in odvoz snega ima pripravljene lesene pluge, poseben plug za čiščenje pločnikov in traktorje za vleko.

Pločnike pred stanovanjskimi bloki, zasebnimi hišami, poslovnimi prostori in druge morajo očistiti stanovalci ozl-

roma delavci iz poslovnih prostorov.

Jutri o reelekciji

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu bo na jutrišnji seji razpravljalo o reelekciji vodilnih kadrov in notranji zakonodaji delovnih organizacij. Obravnavati bodo tudi druge naloge sindikata in izvolili člana v komisije ObsS.

ZA UBOJ V VELIKEM CEROVCU

5 let strogega zapora

Šimc je ves čas vztrajal, da je Juršiča zabil v silobranu — Priča je povedala drugače

5-članski senat okrožnega sodišča v Novem mestu je 7. decembra dopoldne obsodil na 5 let strogega zapora 34-letnega Jožeta Šimca iz Ljubljane, ker je letos 5. julija okoli 14. ure v Velikem Cerovcu s kuhinjskim nožem do smrti zabil 52-letnega posestnika Jožeta Juršiča. Sodba še ni pravnomočna.

Na obravnavi, ki se je pričela dan poprej, nekaj po 8 uri zjutraj, ob navzočnosti vaščanov iz Velikega Cerovca, so najprej prebrali obtožnico, potem pa je sodišče zaslišalo Šimca in priče. Obtožnica je dolžila Šimca, da je storil hudokaznivo dejanje uboja, ne da bi imel zanj poseben ali utemeljen razlog. Prisotnim je priklicala v spomin tisti julijski dan...

»Kaj hodiš po mojem svetu?«

Ko je Jože Juršič klepal koso, jo je odložil, klepalnik pa zataknil za pas. Potem je odšel s polnim peharjem za gospodarsko poslopje krmil kokoši.

Jože Šimc, ki je prišel (kot večkrat) domov na počitnice, je bil tega dne s materjo in hčerko na travniku. Mati se je spomnila, da bi lahko nabrala solate, pa je Šimce poslal svoj hčerko po košaro. Ker deklica ni hotela iti sama, je šel z njo Šimc. Šla sta počez po Juršičevi zemlji. Ko sta šla mimo Juršiča, jima ni nič reklo, ko pa sta se po isti poti vračala k materi, je Juršič trdo vprašal Šimca: »Kaj hodiš po moji zemlji?«

To vprašanje naj bi bilo povod za Juršičevo smrt. Šimc je izpustil hčerko roko in košaro, segel z desnico v hlačni žep na desni strani zadaj in izvlekel okoli 20 cm dolg kuhinjski nož. Nož je predal v levo, potem pa trlikrat zabil Juršiča — v desno ključnico, levo ramo in trebuh. Potem je zbe-

žal v globla. Smrtno ranjeni Juršič je klical na pomoč in se krvavo opotevel proti neki hiši. Tam se je zgrudil in kmalu nato umrl.

Šimc je med begom izgubil nož in ga je šel iskat, ko je bil že doma. Ko je nož našel, se je preoblekel in naglo odpotoval. Na Težki vodi je nož odvrgele Komaj je prispel v Ljubljano k svoji družini, so ga prijeli in priprli.

Juršič ni uporabil klepalnika

Jože Šimc je dejanje priznal že med prejšnjimi večkratnimi zaslišanji. Tudi kesal se je, vendar pa je izjave izpreminjal. Ko so ga zaslišali kmalu po dogodku, je trdil, da ga je Juršič napadel s klepalnikom in nožem. Ko pa je o dogodku pripovedoval sodišču, je trdil, da ga je Juršič napadel s samom s klepalnikom. Pokojnikov sin, ki je edini bil priča dogodka, pa je sodišču povedal, da njegov oče Jože Juršič tudi klepalnika ni uporabil, ker ga je imel ves čas za pasom.

Šimčevemu zagovoru, da je zabil Juršiča zato, ker je bil napaden, sodišče ni verjelo. Šimc je sodišču povedal, da sta bila s pokojnim Juršičem sprta od zadnje vojne dalje, da pa je bil nanj predvsem hud od leta 1959, ker ga je takrat udaril s palico. Ko sta se tožila, je Šimc pravdo izgubil.

Šimc je tudi priznal, da je Juršiča zabil z nožem, ki ga je prinesel iz Ljubljane. Rekel je, da je iz Ljubljane prinesel domov več nožev in

Kmalu o prispevku!

V javni razpravi bo predlog odloka o prispevkih za uporabo mestnega zemljišča

Občinska skupščina v Novem mestu se je 8. decembra odločila dati v javno razpravo volivcev predlog odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. O tem prispevku je skupščina razpravljala že pred dvema letoma, vendar je sprejem odloka odložila, ker ni bilo več časa, da bi proučili še nekatera važna vprašanja v zvezi s prispevkom. Tako je ostala novomeška občina v Sloveniji med redkimi občinami, ki še niso predpisale prispevka.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča bi v novomeški občini plačevali v Novem mestu, Straži, Dolenskih Toplicah, Zužemberku in Sentjerneju. To bi bila solidarna udeležba prebivalcev in delovnih organizacij v stroških za ureditev tistih javnih (komunalnih) objektov, ki jih vsak dan (posredno ali neposredno) uporabljajo. Z drugimi besedami: prispevek bi porabili za vzdrževanje skupne komunalne »potrošnje«, sem pa sodijo ceste v naseljih, hodniki, kolesarske steze, trgi, javna parkirišča v naseljih, peš poti, prometni znaki, otroška igrišča, javna razsvetljava, kanalizacija itd. Prispevek bi smeli porahiti samo v te namene in načeloma tam, kjer bi ga zbrali ozir. plačali.

dratnega metra stanovanjske in poslovne površine ter zadržljivega zemljišča.

Oddaja, ki nas je navdušila

Pretekli četrtek smo na televizijskih zaslonih gledali v priredbi ljubljanskega TV studia lepo predstavo. Kamera nas je v okviru oddaje pionirskega TV studia popeljala na Dolensko. Televizijski delavci so obiskali pionirske odrede in zabeležili razgibano dejavnost pionirjev v Dolenskih Toplicah, Vavti vasi, Zužemberku, Novem mestu in drugje. Skratka, režiser nam je predstavil plodno dejavnost pionirskih krožkov in s tem pokazal, da je pionirska organizacija delovna. Zato pa so zaslužni tudi prosvetni delavci.

Takšnih oddaj si še želimo. Za uspeh smo hvalečni televizijski, ki je znala izbrati pravi »zorni kot«.

56 milijonov za šolo

Do konca prejšnjega tedna se je za novo novomeško šolo nabralo 55,8 milijona S din. SGP PIONIR je vplačalo še 3,971.525 S din na priporočilo ObsS, naj prispeva delovne organizacije za novo šolo še po 10.000 S din na zaposlenega.

Več dobili kot dali

Tine Tomšič, odbornik z Otočca, je na zadnji seji občinske skupščine v Novem mestu povedal, da želijo turistična društva, naj bi jim občinska skupščina v celoti pustila turistične takse, ker da so jim te edini vir dohodka. Načelnik oddelka za finance Stefan Seničar je odgovoril, da so dobile letos turistične organizacije od občine še več denarja, kot so vplačale takse. Odbornik Frano Šmajdek pa je povedal, da lahko turistična društva znatno pomagajo pri pospeševanju kulture na podeželju, če imajo denar. Kot je navedel, je dalo letos turistično društvo Otočec—Smrješke Toplice za kulturne prireditve 1,5 milijona Sdin.

Novomeška kronika

■ V DVORANI DOLENSKE GA-LERIJE bo prvi ob 20. uri III. simfonjski koncert v tej sezoni. Nastopil bo komorni orkester Slovenske filharmonije z dirigentom Markom Munihom in solistom zboristom Mitjo Gregorčičem. Izvajali bodo Dolarjevo skladbo »Balleti a quattros, Srebotnjakove »Vojne slike«, Mozartovo »Serenado za pipašt. 124 in Griegovo — Holbergovo suito v starem stilu.

■ OD 21. DO 29. DECEMBRA bodo v Domu kulture vsak dan ob 15. uri uprizorjali za otroke simfonijsko pravljico »Dedeč Mrav in Skratice«. Za otroke bo vstopnina 1 Ndin, za odrasle pa 2 Ndin. Po želji bo dedek Mrav obdaroval otroke. Darila za novoletno obdaritev otrok sprejemajo v Zveždu za kulturno dejavnost na Prešernovem trgu 5. Stroški za tako obdarovanje bodo 1,5 Ndin za darilo. Delovna organizacija, ki bo odkupila predstavo za otroke svojih zaposlenih, bo plačala samo vstopnino, če pa bo predstava v

Važen posvet
V sredo dopoldne bo v Novem mestu posvet o problematiki socialno-kadrovskih služb in zaposlovanja, ki ga sklicujejo občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet ter svet za zdravstvo, socialno varstvo in delo pri občinski skupščini Novo mesto. Na posvet bodo povabili vrsto delavcev s tega izredno važnega področja, s namenom, da pričnejo načrtno reševati to izredno resno vprašanje.

Obiski na šolah
V tem in prihodnjem tednu bodo vse šole v občini Novo mesto obiskali predstavnik JLA. Mladini bodo govorili o zgodovinskem nastanku in pomenu JLA. Razgovor bodo spremljali s kratkimi poučnimi filmi. Danes bo razgovor v Skočjanu, jutri v Novem mestu na ekonomski srednji šoli. V soboto bo razgovor v Dolenskih Toplicah in Smihelu. V Smarjeti bo predavanje v ponedeljek, dan kasneje v Vavti vasi, Mirni peč in na Otočcu. V sredo bo srečanje v Zužemberku, Brusnicah in Stopičah. Predavanja bodo tudi na vseh šolah v Novem mestu. Sd

Razveseljive kuverte
Center za socialno delo iz Novega mesta je pred kratkim poslal 122 socialnim podporancem 809.000 S din zimske pomoči. Izredno pomoč so razdelili tako, da so dobili socialno bolj ogroženi malo več, socialno manj ogroženi pa malo manj, kot znašajo njihove redne mesečne podpore. Center si je tudi že zagotovil sredstva, s katerimi bo za novo leto skromno obdaril oskrbovance po domovih.

PEČ NA OLJE

EMO-5
dobite za 64.000 Sdin v prodajalni ELEKTROTEHNE v Novem mestu

Priloge za novoletno jelko

V Pišcakah so se že obrnili na družbene organizacije in podjetja za pomoč pri praznovanju novoletne jelke. Upajo, da se bodo kolektivni, društva in organizacije odzvali prošnji in odstopili vsaj skromne vsote za ta namen. Učenci pišeske osnovne šole že pripravljajo kulturni spored za osrednjo novoletno prireditev.

V osmem razredu bodo nastudirali igrice »Pastirček Peter«.

Kdor ne dela, naj gre iz odbora!

Seja izvršnega odbora občinske konference SZDL je dvakrat ni bila sklepna. Torej bodo morali razmisliti, če ima pomen, da tisti, ki preveč izostajajo, sploh še ostanejo v odboru. O tem bo morala odločiti konferenca. Priprave na sejo z novimi kljub temu tečajo. Sklicana bo sredi decembra. Pretresala bo srednjeročni program gospodarskega in družbenega razvoja občine. O tem naj bi bili razpravljali tudi člani izvršnega odbora, vendar jih to, kot kaže, ni zanimalo. Gradivo za konferenco pripravljajo izvršni odbor skupaj s komisijo občinskega komiteja za družbeno in gospodarska vprašanja. Na konferenci namenjajo ustanoviti sekcijo za napredek kmetijstva v občini.

Pomanjkljiv srednjeročni plan

Osnutek srednjeročnega plana je komisija za družbeno-ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZK zavrnila z obrazložitvijo, da je to predvsem zbirka planov delovnih organizacij in da mu manjkajo razvojni koncepti. Sestavljevalcem je priporočila, naj upoštevajo pripombe in se znova lotijo dela. Seveda pa se bodo morale prej sestati komisije, ki jih je imenovala skupščina za pomoč pri sestavljanju plana, in temeljito obdelati posamezne panoge.

Slab tok in dolgi zimski večeri

Na Dolnji Pirošici bodo obnovili električno omrežje. Tok imajo tako slab, da zvečer radia sploh ne slišijo. Zimski večeri pa so brez radia še posebno dolgočasni.

Za obnovo električnega omrežja je občinska skupščina prispevala 300.000 S din, krajevna skupnost pa je obljubila 200.000 S din. Razliko 450.000 dinarjev bodo zbrali vaščani. Omrežje bodo začeli obnavljati ta mesec.

RADIO BREŽICE

PETER, 15. DECEMBA: 18.00 do 19.30 - obvestila - Nove plošče RTB - Pravičica za najmlajše: Fran Milčinski: Gospod in hruska - Glasbena oddaja: Izbral ste sami!

NEDELJA, 17. DECEMBA: 11.00 - Poročil - Stanek Šincar: Ob 30 letnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ - Ta teden v Džanki enotnosti - Aleksander Dominko: S posvetovanjem z obrtniki - Za naše kmetovalce: Jože Vovk: Kooperativna proizvodnja mleka - Dve melodiji v različnih izvedbah - S seje občinske skupščine Krško poročila Marjan Zibret - Pozor, nimš prednostil - Obvestila, reklama in spored kinematografov. 12.45 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 19. DECEMBA: 18.00 do 19.00 - Pred dnevom JLA - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled. 19.00 - 19.30 - Glasbena oddaja: Iz naše diskoteke beat glasbe.

BREŽIŠKE VESTI

Celjsko gledališče je imelo pred nedavnim uspešno premiero Brechtovega Svejka v drugi svetovni vojni. Delo je zanimiva presaditev popularnega Haškovega romana v obdobje nacizma. Avtor se v njem silovito norčuje iz fanatičnega militarizma, v razmišljajočih sekvencah pa je to protest proti vojni nasploh. V Brežicah bo predstava dr. 14. decembra, ob 19.30, isti dan ob 15. uri pa za šolsko mladino. Na odru bomo spet videli znane igralce.

PO CEM PLACUJE ZADRUGA ŽIVINO, VINO IN SADJE

Prvi zastoj pri odkupu telet

Preveč je telet za zakol, premalo pa pasemskih telet za pitanje - Zaradi suše narašča ponudba odrasle živine - Bizeljska zadruga je letos odkupila 121.000 kg sadja, 30 vagonov vina in blizu 4.000 glav živine vseh vrst

Suša je letos prisilila marsikatero kmeta, da je pripeljal kravo na odkupno postajo. Ponudba odrasle živine je na območju kmetijske zadruge Bizeljske zaradi pomanjkanja krme precejšnja. Za starejša krava pa na tržišču ni povpraševanja. Kljub temu je zadruga do sedaj odkupila še vsa odrasla živina. Prvi zastoj je bil 6. decembra pri odkupu telet za zakol. Preveč jih je bilo, zadruga pa je sprejela telegram iz Celja, da je hladilnica polna in da bo treba počakati. Moralo je bilo včeraj že drugače.

Medtem ko je klavnih telet preveč, pa telet za pitanje primanjkuje. Pasemska teleta odstopa zadruga kooperantom za pitanje do teže 200 kilogramov. Do konca novembra je bizeljska zadruga odkupila 374 goved (156.959 kg), 119 telet (10.770 kg), 71 prašičev (10215 kg), 3359 odojkov (69045 kg) in 29 konj.

Najnižja odkupna cena za govedo je bila 310 S din, najvišja pa 625 S din. Cena telet se je gibala med 530 in 570 S din za kilogram, prašiče pa so odkupovali po 500 do 600 S din kilogram.

V lastnih vinogradih je pridelala zadruga 13 vagonov vina, odkupila pa ga je okrog 30 vagonov. Odkupljeno vino je že vse prodano podjetju

SLOVENIJA VINO. Odkupna cena je nihala med 320 in 380 S din.

Letos je bila tudi ponudba sadja zelo velika, zlasti sadja za predelavo je bilo na pretek. Seveda pa zadruga ni mogla ugoditi vsem sadjarjem. Odkupila je le tolikšne količine, kolikor jih je lahko prodala naprej trgovskim podjetjem v Kranju, Ljubljani, Celju, Zagrebu in na Primorskem.

Za kilogram jabolk plačuje zadruga zdaj po 60 in 70 S din. Zgodnje sorte so bile dražje, po 90, 100 in 120 Sdin. Vseh

jabolk je KZ odkupila 86 tisoč kilogramov.

Sliv je odkupila 12600 kg, češnje 865 kg, bruske 4157 kg, marelice 17700 kg. Za kilogram sliiv je plačevala kmetom 75 do 100 S din, za češnje 150 S din, za bruske 155 do 190 S din in za marelice 160 do 170 S din. Ko bi bile sadne sorte še bolj izbrane in sodobno vzgojene, bi bile odkupljene količine mnogo večje. To velja zlasti za jabolka. Tržišče ima že velike zahteve, dobro ceno pa lahko pričakujemo le za izbrane vrste sadja.

J. TEPPEY

Obrtniki hočejo priti do besede

Obrtna prodajna zadruga na Jesenicah je imela v enajstih mesecih 860 milijonov S din prometa, lanj pa vse leto okoli 600 milijonov S din. V Sloveniji je ta zadruga med najstarejšimi. Vanjo je vključenih 70 obrtnikov. Pogoji za sprejem je milijon S din prometa na leto.

Direktor Milan Sepetavc je pojasnil, da bodo v kratkem postavili novo montažno poslovno zgradbo. Zanj so namenili okrog 14 milijonov S din, v njej bodo imeli izločene prostore, skladišče, sobo

za poslovne razgovore in prostor za sklepanje pogodb. Vse vzorce izdelkov bodo razstavili, pripravljajo pa tudi katalog s cenikom.

Med obrtniki na Jesenicah so se začele žolčne razprave v zvezi s težavnimi konferencami SZDL o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Za 12. december so sklicali posvet, da bi na njem oblikovali predloge za občinsko konferenco SDL v Brežicah. O slovenskih težavah, ki so bile objavljene v Delu, pravijo, da puščajo veliko manj možnosti za vplive in dopolnitve kot

NOVO V BREŽICAH

■ **VABILO NA SILVESTROVANJE.** Turistična poslovalnica SAP občine kolektivom in posameznikom priložno praznovanje Novega leta. Na silvestrovanje vabi v Hotel SREMIC v Krško, za tiste pa, ki želijo na potovanje, organizira novoletno izlete v Italijo. Obisk silvestrovanja organizira v Rimu in v Rimu. Ta mesec bo že enkrat letno v Trst.

■ **JUTRI SE BODO ZBRALI** v Brežicah borci za severno mejo, ki so ob koncu prve svetovne vojne veliko pripomogli, da je Stajerska z Mariborom ostala v Jugoslaviji. Govorili bodo o pripravah na praznovanje 50-letnice bojeva za severno mejo in materialnem položaju takratnih udeležencev.

■ **TA TEDEN SE BO SESTAL** občinski svet Zveze kulturno-osebne organizacij. Obravnaval bo predračun za prihodnje leto in potek uresničevanja programa za letošnje sezono. Nekatera društva se nanjo marljivo pripravljajo. Delavsko prosvetno društvo Brežice-okolica že vodi Finžgarjevo ljudsko igranje »Razvalina življenja«. Marijiva igralska skupina bo pod vodstvom Ivana Kramariča nastudirala delo do konca februarja.

svetnih organizacij. Obravnaval bo predračun za prihodnje leto in potek uresničevanja programa za letošnje sezono. Nekatera društva se nanjo marljivo pripravljajo. Delavsko prosvetno društvo Brežice-okolica že vodi Finžgarjevo ljudsko igranje »Razvalina življenja«. Marijiva igralska skupina bo pod vodstvom Ivana Kramariča nastudirala delo do konca februarja.

■ **TRGOVSKI PODJETJI KRKA IN LJUDSKA POTROŠNJA** sta imeli v ponedeljek poskusni alarm za potros. Na znak so se takoj odzvali kurirji obeh ekip, člani reševalnih skupin pa so se moral kar najhitreje zbrati na kraju nesreče. Poskusne akcije bodo te dni še v drugih podjetjih.

■ **POGOSTITVE OTROK.** Letos Društvo prijateljev mladine nima na razpolago veliko denarja za praznovanje novoletne jelke. Za predšolsko mladino pripravijo pogostitev, za šolarje pa kolektivna darila, kolikor jih bo mogoče zbrati za razpoložljiv denar.

Tri gledališke hiše v gosteh

Z Brechtovo priredbo Haškovega romana o Svejku se bodo na brežiškem odru nočno predstavili celjski gledališki igralci. Komedijsko je režiral Franci Križaj, v naslovni vlogi Svejka pa bo nastopil Pavle Jeršin. Premiero v Celju so pohvalile vse ocene brez izjeme, zato pričakujejo, da bo nočno predstava v Brežicah dobro obiskana.

Gostovanje organizira Zavod za kulturo v Brežicah, ki bo že v začetku prihodnjega leta poskrbel za redne predstave gledališče iz Celja in Ljubljane. Gostovanja bodo vsak mesec enkrat. Mestno gledališče ljubljansko se bo predstavilo z Milčelovim satiričnim kabaretom »2 x 2 = 5« in Obaldjevim komornim vesternom »Veter v Sasafraosovih vejah«.

V Brežicah bo za šolsko mladino dvakrat ali trikrat gostovalo tudi Mladinsko gledališče iz Ljubljane. Šolarji bodo danes popoldne gledali Svejka, ki ga bodo uprizorili Celjani.

V Brežicah bo za šolsko mladino dvakrat ali trikrat gostovalo tudi Mladinsko gledališče iz Ljubljane. Šolarji bodo danes popoldne gledali Svejka, ki ga bodo uprizorili Celjani.

Gostovanje organizira Zavod za kulturo v Brežicah, ki bo že v začetku prihodnjega leta poskrbel za redne predstave gledališče iz Celja in Ljubljane. Gostovanja bodo vsak mesec enkrat. Mestno gledališče ljubljansko se bo predstavilo z Milčelovim satiričnim kabaretom »2 x 2 = 5« in Obaldjevim komornim vesternom »Veter v Sasafraosovih vejah«.

GASILSKA ZVEZA SPREJELA PLAN DO 1970

Letos v občini že 10 požarov

Škode so povzročili skoraj za 50 milijonov Sdin - Gasilci bodo urili sanitetne ekipe in oživili delo ženskih oddelkov

V prihodnjih letih bodo podobno kot drugod v Sloveniji tudi v Brežicah vpeljali UKV zveze za hitrejšo in boljše obveščanje o požarih. O tem je sklepala občinska gasilska zveza skupaj s člani operativnega štaba. Ta predlog je umerjen posebno spriču tega, ker je napeljava telefonov zelo draga. Društva niso prejela denarja niti za gorivo, razen tega jim zavarovalnice ne dajo več pomoči.

Gasilci bodo v prihodnje namenili več pozornosti sanitetnim ekipam in bodo oživili delo ženskih oddelkov.

V brežiški občini je bilo letos 10 požarov, ki so povzročili skoraj 50 milijonov škoda. V vseh primerih so razen ene izjeme bližnje gasilske enote uspešno poselele in poskušale omejiti požar. Na treh krajih so požare zanesljivo ugasile. To je svarilo in spodbuda za temeljitejšo preventivno dejavnost.

Gasilska društva v občini imajo osem gasilskih avtomobilov s sodobno opremo. Cevi še vedno primanjkuje. Društva se še pripravljajo na letne občne zbornice; kon-

čari morajo biti do sredine februarja. Prihodnje leto bodo po vseh gasilskih organizacijah splošne volitve, gasilska zveza SRS pa bo imela tudi svoj kongres.

V. P.

Vabljeni so obrtniki in kmetje

Pri občinski konferenci SZDL je za soboto, 16. decembra, sklican razgovor o zasebnem lastništvu proizvajalnih sredstev. Vabljeni je širok krog ljudi, od republiških poslancev do kmetov in zasebnih obrtnikov vseh strok, predstavnikov skupščine in družbenih organizacij.

O isti zadevi bo januarja razpravljala zvezna konferenca SZDL. Za brežiško občino so ta vprašanja izredno zanimiva, ker je zasebna obrt zelo razvita, stališča pa so precej različna. Tudi občinska skupščina bo razpravljala o tem, njeni sklepi pa naj bi služili za osnovo sestavljalcev perspektivnega plana.

PIONIR obljublja blok za trg

Splošno gradbeno podjetje PIONIR iz Novega mesta je te dni sporočilo vsem delovnim organizacijam, da namerava v Brežicah graditi stanovanjski blok za prodajo. Napredaj bo 16 do 20 stanovanj. Po potrebi bi pritiče namenili lokalom. V zgradbi bodo garsonjere ter enosobna, dvosobna in trosobna stanovanja. Kupijo jih lahko podjetja, ustanove ter zasebniki.

Gradnja naj bi se pričela prihodnje leto. Interesenti bodo po prijavi sprejeli podrobnejše informacije glede nakupa, projektov, cene in lokacije.

Oglašujte v DL!

400 Ndin za rešilni avto

Pišem za vse, ki še niso imeli priložnosti (na srečo!) sesti v brežiški rešilni avto, ki v imenu tistih, ki so poskusili neljubo vožnjo z njim.

Brežiški rešilni avto je namreč do skrajnosti izdelano vozilo, ki ga ne bi smel več uporabljati niti zdrav človek, kaj šele bolnik. Bolnik pa, ki mora med potjo sprejemati transfuzijo ali ležati povsem mirno, sploh ne bi smel sedeti vanj.

Letos sem imel že drugič priložnosti v najnujnejšem primeru uporabiti brežiški rešilni avto za prevoz iz brežiške bolnišnice v vojaško bolnišnico v Zagrebu. Zaradi močnih tresljajev in nestabilnega ležišča hrupnega sta-

rega vozila mi je dvakrat postalo slabo, in medicinska sestra je z največjo težavo opravljala transfuzijo. Avtu je - čeprav je slo za minute - moral dvakrat ustaviti.

Da ne bi bilo ogroženo še katero življenje zaradi tako slabega prevoznega sredstva, pozivam občane mesta Brežic in okolice, da začnemo nabiralno akcijo za nov rešilni avto. V ta namen nakazujem obč. odboru Rdečega križa 400 Ndin kot prvi znesek v tej humani akciji.

Pomagati lajšati trpljenje vsem, ki so v življenjski nevarnosti in zato potrebni dobrega vozila!

VLADKO ČERNE, Zakot 35, Brežice

V planu prema 'o "oguma

Pobuda za pripravo srednjeročnega plana razvoja občine Krško je dala skupščina že pred dvema letoma. 30. aprila lani je svet za gospodarstvo predlagal delovnim organizacijam, naj pripravijo predlog do oktobra. Delovne organizacije so predloge in osnutke v glavnem pravočasno odposlale, ti pa so bili z nekaj izjemami zelo površno obdelani. Plan

je dan dokončno sestavljen konec lanskega leta. Ko je svet za gospodarstvo letos marca razpravljalo o njem, je menil, da je plan sicer skrbno sestavljen, da pa je v njem premalo nakazana perspektiva. Do sedaj svet dokončnega sklepa še ni sprejel, ker meni, da je treba prej analizirati uspehe periodičnih obračunov za obdobje januar — september 1967.

„Ponosna sem na svoj razred“

Rdeči križ je simbol pomoči, znan po vsem svetu. V okviru te organizacije tudi naša šola izpolnjuje naloge. Enkrat mesečno se sestajamo in ugotavljamo, kaj moramo še narediti. Seznanjamo se z zgodovino Rdečega križa. Radi pomagamo ostarelim in onemoglim ljudem, ker se zavedamo, da bomo tudi mi nekoč stari in potrebni pomoči. Skrbimo za lepši videz učilnic in šolske oklice in prihajamo v šolo čisti, ker vemo, da je higiena vir zdravja.

V septembru in oktobru smo zbirali sadje in zelenjavo za šolsko kuhinjo, da bodo naše malice izdatnejše. Ponosna sem, da smo učenci našega razreda zbrali največ sadja. Sosolcu Mavsarju je

oče dovolil, da smo v njegovem sadovnjaku nabrali jabolke, kolikor smo hoteli. Spodili smo si voziček in zabojske in dvakrat odšli na Goro. Tudi učenci drugih razredov so bili skrbni in ob koncu meseca je bila zaloga prinesenih dobrin zelo pestra in bogata.

MARJANCA SINKOVEC,
učenka VII. a razreda
osnovne šole Krško

RD Brestanica-Krško

V Brestanici se je 3. decembra zbralo na razgovor okoli 60 članov ribiške družine. Ugotovili so, da so lani premalo skrbeli za vzgojo mladih članov; hkrati so sprejeli program dela za 1968. Prihodnje leto bodo uredili na 4 ha dva ribnika v Mačkovih za krape in postavi, priredili bodo več meddružinskih tekmovalnih in več predavanj o ribah, da bi olajšali novim članom izpite. Prihodnje leto bodo razvili družinski prapor. Pomenili so se tudi o tem, da bi kazalo postaviti ob na novo asfaltirani cesti od Krškega do Brestanice turistične opozorilne table.

Druga seja zbor delovnih skupnosti

8. decembra je bila v Krškem seja zbor delovnih skupnosti. V razpravi je bil osnutek družbenega plana razvoja občine Krško v letih 1966—1970, analiza periodičnih obračunov delovnih organizacij za obdobje od januarja do septembra letos ter organizacija stanovanjskega gospodarstva. Na seji so prisotni slišali tudi poročilo o izpolnjevanju finančnih obveznosti delovnih organizacij do komunalne dejavnosti in do šolstva druge stopnje.

Kopravnčanom se dograditev šole odmika vsako leto bolj. Ze upajo, da so na vrsti, pa je denar potreben drugod, in zadeva se nikamor ne gane. Za šolsko delo v Koprivnici nimajo pravih možnosti. V šoli so le tri učilnice brez pomožnih prostorov in telovadnice. Čeprav učilnice imajo najeto precej daleč stran v Godlerjevi hiši. Tam imata potki prvi in drugi razred. K prvošolcem sem prišla ob koncu zadnje ure. V razredu se jih stiska 32. Prostor je dolg 5,60 in širok 5,40 m.

F. BUCINEL

ODLOČITE SE TUDI VI: naročite si Dolenjski list na svoj naslov!

Sočutje in dolžnost do prizadetih

Tov. urednik! Pred nekaj dnevi, neposredno po hudem potresu, ki je spet prizadel bratsko republiko Makedonijo, sem prejel pismo iz Švedske. Piše mi Alojz Zvar, naš rojak, nekda-

nji borec NOV, ki je zdaj na Švedskem. Čeprav živi daleč od rodnega doma, budno spremlja vse dogodke v domovini in skrbi, da se trdna vez z domačimi ljudmi, prijatelji in borci, s katerimi se je v težkih dneh boril, ne bi pretrgala.

Njegovo pismo je žalostno, iz njega pa vejela topla ljubezen do domovine in sočutje ob potresu, ki je prizadel Deber in okolico. Takoj nato, ko je švedska televizija posredovala slike o tej novi tragediji, je med prvimi poslal prispevek za ponesečenice.

Alojz Zvar piše, kako težko mu je, ko vidi, da zadevajo domovino, ki je prestala med vojno in v povojni graditvi toliko hudega, zdaj se elementarne nesreče. »Tako sem se zavedel svoje dolžnosti do domovine. K temu me je spodbujala zavest, da sem kot nekdanji borec in član ZR dolžan pomagati po svojih skromnih zmožnostih. Vsa, še tako majhen prispevek za prizadete ob potresu bo prišel prebivalcem zelo prav!« tako piše tov. Lojze.

Takšnega srca in takšnih misli kot on je prav gotovo veliko naših izseljencev, ki tako kot Lojze Zvar iz Reštanja pri Senovem ne pozabljajo na rodno grudo, se žalostijo ob vsaki nesreči, ki jo zade ne, in ji odprti rok pomagajo, veselijo pa se tudi vsakega uspeha, ki ga domovina doseže pri socialistični graditvi!

Upam, da boste objavili to pismo v zahvalo in spodbudo rojaku Lojzu Zvaru in zavednim rojakom v tujini ter vsem našim delovnim ljudem pri zbiranju prispevkov za prebivalce porušenega Debra v bratski republiko Makedoniji!

Čez hrib in dol v šolo in domov

Več ur na dan prebijejo otroci na poti, po vrnitvi iz šole pa morajo doma prijeti za delo — Učenci iz razreda na Godlarjevem se bodo v začetku decembra selili v novo učilnico — V njej bodo laže zadhall, ker je prostornjša — Preurejajo jo iz nekdanjega bifeja

Vsešakor veliko premajhen za toliko učencev. Klopi so tako tesne, da otroci niti vstajati ne morejo, če so vprašani.

Nekaj otrok je učiteljica Malka Zvarova po pouku za držala, da so lahko dokončali prepisovanje besedila s tabele. Z drobnimi ročicami so nerodno oblikovali črke za črko v zvezkih, katerih robovi so se vztrajno vihali, ker mnogi zanje nimajo map. Ko so delo dokončali, so se plaho, pa vendar prisrečno poslovili.

Tovarišica Zvarova je povedala, da jih čaka dolgo pešačenje do doma. Pot ne pelje po ravnem, ampak v hrib. Najbolj oddaljena so Mrčna sela, Vetrnik, Reštanj in Poklek. Ko pridejo domov, čaka večina solarjev delo na kmetiji. Za učenje malčkom ne ostaja časa, pa tudi utrujeni so, saj so vsak dan dve, tri ali celo štiri ure na poti.

Zelo skromni so ti mali hribovci, vajeni trdega življenja. Ko sem jih gledala v razredu, jih je tretjina sedela v nogavičkah, ker ne premorejo copat. Zvedela sem, da nekateri prepogosto ostajajo, ker jih doma porabijo za delo. To pa je velika ovira za normalno nasredovanje v šoli, zlasti v prvem razredu, kjer jim učiteljica odkriva vsak dan nove neznanke.

Od učilnice na Godlerjevem se bodo učenci poslovili že v začetku decembra. Preselili

se bodo v večji prostor, ki so ga preuredili v nekdanjem bifeju. Prebili so zid med dvema sobama, preplestali stene ter prebarvali okna in vrata. Nova učilnica bo bliže šoli in učenci ne bodo več tako odrezani od matičnega poslopja. Tudi po malico jim ne bo treba daleč. Šolska kuhinja je v neposredni bližini. JOZICA TEPPEY

Po končanem pouku si prvošolček Tinček Lupšček urno oprta šolski nahrbtnik in gre na pot. Dobri dve uri mora stopati v breg, da pride do doma, prav na vrh Mrčnih Sel. Pot je strma in z vozom skoraj nedostopna. Tinček jo mora premeriti vsak dan. (Foto: J. Teppey)

se bodo v večji prostor, ki so ga preuredili v nekdanjem bifeju. Prebili so zid med dvema sobama, preplestali stene ter prebarvali okna in vrata. Nova učilnica bo bliže šoli in učenci ne bodo več tako odrezani od matičnega poslopja. Tudi po malico jim ne bo treba daleč. Šolska kuhinja je v neposredni bližini. JOZICA TEPPEY

Po končanem pouku si prvošolček Tinček Lupšček urno oprta šolski nahrbtnik in gre na pot. Dobri dve uri mora stopati v breg, da pride do doma, prav na vrh Mrčnih Sel. Pot je strma in z vozom skoraj nedostopna. Tinček jo mora premeriti vsak dan. (Foto: J. Teppey)

Po končanem pouku si prvošolček Tinček Lupšček urno oprta šolski nahrbtnik in gre na pot. Dobri dve uri mora stopati v breg, da pride do doma, prav na vrh Mrčnih Sel. Pot je strma in z vozom skoraj nedostopna. Tinček jo mora premeriti vsak dan. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

SVET ZA ZDRAVSTVO UGO-TAVLJA TOGOST PREDPISOV. Na zadnji seji sveta za zdravstvo so med drugim razpravljali tudi o predpisih, ki ovirajo hitro delo občinskih organov. Tako na primer o pritožbah občanov proti odločbam socialnega varstva odloča ustrejni republiški organ. Do sedaj je zavrnil še vse pritožbe. Drugačnje rešitev je z republike težko pričakovati, saj tam ne poznajo pritožnikovih razmer. Zaradi tega bo svet za zdravstvo in socialno skrbstvo svetloval občinski skupščini spremembo predpisov; prihodnje naj bi pritožbe občanov reševal svet za zdravstvo in socialno skrbstvo, kot je to delal do nedavne.

VOLILNA KONFERENCA ObSS. V nedeljo, 17. decembra, bo v sindikalni dvorani tovarne papirja letna volilna konferenca občinskega sindikalnega sveta. 120 delegatov bo razpravljalo o delu občinskega sindikalnega sveta v obdobju od decembra 1965 do zdaj. Na konferenci bodo izvolili

tudi nov 27-članski svet za mandatno dobo dveh let. ANKETIRANJE. Komisija za raziskovanje javnega mnenja pri visoki šoli za politične vede je 8. decembra anketirala člane občinske konference SZDL o vlogi organov občinske konference SZDL in o vplivu na gospodarsko in politično dejavnost v komuni. Anketiranje je bilo v 14 slovenskih občinah.

V TOVARNI PAPIRJA BODO OBDARILI predloške otroke. Sindikalna podružnica bo za novo leto obdarila vse predloške otroke zaposlenih delavcev. Za obdaritev bodo potrebovali okoli 700.000 starih dinarjev. PAVEK

Delavski sveti odgovarjajo z zamudo

7. novembra je oddelek za gospodarstvo občine Krško razposlal vsem delovnim organizacijam osnutek pogodbe z naročilom, naj svoj stanovanjski sklad prepustijo enotnemu stanovanjskemu podjetju. Svoje soglasje bi morali kolektivni predložiti občinski skupščini najpozneje do 1. decembra. Le nekaj redkih izjem je to priporočilo pravočasno izpolnilo.

Od odločitev delavskih svetov je zdaj odvisno, koliko stanovanjskih podjetij bo v občini. Zbor delovnih skupnosti se je na petkovi seji zavzel za eno podjetje tako kot svet za urbanizem. Svet za gospodarstvo je drugačnega mnenja. Zagovarja stališče, naj bo pri Rudniku na Senovem še naprej samostojna stanovanjska enota, vse druge delovne organizacije pa naj se odločijo za eno podjetje.

J.T.

Peč na olje

Zdaj pozimi, ko zunaj pri tiska mraz, vam bo gotovo prišla zelo prav italijanska peč na olje GIBO (6000 in 8000 cal.), ki jo lahko kupite v prodajalni ELEKTROTEHNE v Krškem.

Gospodinjje opozarjamo, da lahko dobijo v ELEKTROTEHNI v Krškem pralne stroje CASTOR RADE KONCAR na dvanaestmesečno odplačevanje in brez pologa.

Tudi težko pričakovane enofazne elektromotorje 2,2 KW (3 konjske moči), primerne za pogon kmetijskih strojev, lahko dobite v ELEKTROTEHNI v Krškem.

Nov delovni čas

V občini Krško bodo kot prvi prešli na nov delovni čas kolektivni SDK, podružnice Dolenjske banke in hranilnice ter občinske skupščine. Ti bodo najbrž začeli z novem delovnim časom že 1. januarja. Tudi v drugih kolektivih precej govore o prehodu na nov delovni čas in se pripravljajo nanj. L.H.

Ples tudi na Sremiču

Krški gostinci se pridno vključujejo v turizem in privabljajo zadnje čase vedno več gostov. Tudi gostišče pri Treh lučkah na Sremiču prireja vsako soboto od 21. ure ples. Igrajo Sehenjevi iz Brestanice. Gostilnice je polno domačih in tujih gostov, ki so zadovoljni s postrežbo, ki glasbo. Ob sobotah in nedeljah je pri Treh lučkah težko najti prostor. L.H.

DROBNE S SENOVEGA

TUDI V NOVEMBRU SO OBDARILI dosegi nadplansko pravočudno premoga. Povprečno so ga na dan iskali 880 ton, kar je za 110 ton nad količinski planom in 80 ton nad finančnim planom. Mesec november je bil razmeroma ugoden za odkrivanje premoga v jani.

REZERVNI OTCIRIJI IN PODPISNJIJI bodo oborožili v nedeljo, 17. decembra. Na sboru bodo sprejeli nov študijski načrt za prihodnje leto in pregledali, kako so izpolnjevali lanskega. Odbor nasmerava povečati od pot na sedem članov, ker so mlade zelo obsejne. Lanški uspeh ni bil najboljši, zato bodo z novim, širšim programom nadoknadili zamujeno.

LUBITELJI SPORTNE LOTERIE, ki igrajo z vedno večjo vmesno, morajo kupovati srečke drugo, ker jih na Senovem ne morejo dobiti. Zato želijo, da bi se kdo od domačinov potrudil in odprl takšno prodajalno.

ZA PRAZNIK REPUBLIKE na Senovem ni bilo proslava. Na sestankih pred praznikom so o njej razpravljali, vendar ni bilo iz tega nič. Zakaj, občinstvo ne ve.

USTANOVE, URADI, PODJETJA!
Finomehantična delavnica
IVAN KONDA — Krško
CESTA KRŠKIH ŽRTEV 57,
sprejema v popravila pisalne in računske stroje in stroko spadajoča dela.
Popravljam strokovno, hitro in solidno.

OBVESTILO PREBIVALCEM VELIKEGA MRAŠEVEGA IN OKOLICE
Občinska skupščina Krško obvešča vse posestnike, lastnike in uporabnike zemljišč v k.o. Vel. Mraševu, da bo Katastrski urad Krško na osnovi št. 23 uredbe o izdelavi izmeritve in zemljiškega katastra in njunem vzdrževanju (Ur. l. SPRJ 44/67) vsak dan v dneh 18., 19. in 20. decembra 1967 v gostilni na Križaju (pri Nacetu) od 8. do 15. ure razgrnil javnosti na vpogled podatke revizije katastra in katastrske klasifikacije.
Po tej razgrnitvi bodo vse spremembe izvedene v katastrskem operatu, na osnovi katerih bodo občani obdavčeni. Kasneje vloženi ugovori se ne bodo upoštevali.
OBČINSKA SKUPŠČINA KRŠKO

BORIS KOSTANJSEK
SENOVO

Za anuitete 105 milijonov Sdin

Jutri dopoldne bodo v gasilskem domu v Sevnici odborniki zbora delovnih skupnosti pretresali letošnje gospodarstvenje podjetij v sevnški občini in finančno poročilo kmetijskega kombinata ter sklepali o denarnih obveznostih delavskih organizacij do sklada za komunalno dejavnost in negospodarske investicije. Občina Sevnica bo morala prihodnje leto plačati kar 105 milijonov Sdin anuitet, zato je potreben vsaj 2-odst. prispevek delovnih organizacij od osebnih bruto dohodkov.

Danes o javni razsvetljavi

Danes dopoldne se bodo sestali na 9. redni seji obeh zborov odborniki občinske skupščine. Osrednja točka dnevnega reda bo razprava o osnovah srednjoročnega programa razvoja kooperacijske proizvodnje kmetijske zadruga Trebnje in tričetrletni obračuni podjetij. Odborniki bodo razpravljali tudi o občinskem proračunu, določili najnižje osebnih dohodke zaposlenih pri zasebnih delodajalcih, obravnavali poročilo GG Novo mesto o poteku prodaje gozdov GG Brežice ter se nekatere druge reči.

LU

Še isti dan so se javljali za Francijo

Francoska avtomobilska tovarna Peugeot je razpisala večje število prostih delovnih mest za nekvalificirane delavce. Ko je bil v Sevnici oglas pred kratkim objavljen na oglasni deski, se je še isti dan prijavilo več ljudi, ki bi bili voljni iti na delo v tujino. Zaslужek bi znašal po odčitku stroškov za hrano in stanovanje od 81 do 106 tisočakov starih dinarjev, pogodbo pa je treba skleniti vsaj za pol leta. V Francijo bodo prijavljeni odpotovali v drugi polovici januarja.

Odkup cvička na Malkovcu

Vinska klet na Malkovcu je značela z odkupom cvička na okoliskem vinogradniškem območju. Kot je slišati od vinogradnikov, plačujejo odkupljeni cviček kar dobro, seveda pa odkupujejo samo naravno vino.

LU

TRŽIŠKE NOVICE

SEJE ODBOROV SZDL so bile pred nedavnim na vsem tržiškem območju. Člani so razpravljali o nekaterih organizacijskih zadevah in o zbiorih občanov, ki bodo v začetku januarja. Ugotovili so, da potekajo dela pri popraviljanju vaških poti, raznih zajetij vode in drugih komunalnih zadev zadovoljivo in da občani krajevnim skupnostim pridno pomagajo.

KRAJEVNA SKUPNOST Tržišče je sklenila, da bodo tudi na tržiškem območju sodelovali v tekmovalstvu za dosego najboljšega pridelka pšenice. Posebna komisija bo ocenila pridelke in najboljšega nagradila z denarnimi nagradami. Denar za nagrade je že zagotovljen.

VODOVOD V TRŽIŠČU je v dokaj slabem stanju in vodovodni odbor je končno le začel prebrati vodarino. Vodarino bodo porabili za popravilo vodovoda.

JAVNA RAZSVETLJAVA v Tržišču je dlje časa ni v redu, KS pa je vedno naletela na nerazumevanje, kadar je področje električarje prosila, naj popravljajo javno razsvetljavo v kraju. V temni je hudo zlasti pozimi, ko so noči dolge.

RAZBURJENJE JE POVZROČILA v Tržišču in okolici vest o novih ukrepih pošte v Tržišču. Kraj Tržišče je namreč zdaj brez dostave pošte, ker mora pošto dostavljati upravna od 12. do 13. ure. To pomeni, da v oddaljenih krajih dobijo ljudje pošto pred kraj Tržiščani. Ljudje menijo, da je bila odločitev PTT Novo mesto glede tega nepremišljena, in jo obsojajo.

PRIPRAVE ZA NOVOLETNO JELEKO. V torko je imela sejo krajevna organizacija društva prijateljev mladine, na katero so povabili tudi predstavnike sevnških podjetij. Vodstvo društva jih je zaprosilo za denarno pomoč pri organizaciji noveletne jeleke za predšolske otroke. Društvo prireja vsako leto, priprave pa kažejo, da tudi letošnja priprave ne bodo padla v vodo.

VELIKO ŽIVINE NAPRODAJ. V soboto, 9. decembra, je bil v Sevnici živinski sejem. Kljub hladnemu vremenu in snegu so kmetje prignali veliko živine. Naprodaj je bilo tudi precej pujskov; večinoma so bili prodani, vendar je bila cena nekoliko nižja kot prejšnji meseci.

PRAV BI PRISLA TUDI MLEČNA RESTAVRACIJA vseh večjih krajev Slovenije delujejo uspešno mlečne restavracije, kjer je ljudem na voljo tudi sveži kruh in pecivo. Sevnika je precej velik kraj z veliko okolico in je tako rekoč vsak dan polna ljudi, ki prihajajo po opravljenih. Vlaki prihajajo zgodaj, ko trgovine še niso odprte, zato bi bilo prav, če bi v mlečni restavraciji ljudje lahko dobili kaj toplega za pod zob.

Ne zadostuje samo tolažba

Nekaj misli iz poročila, pripravljenega za občni zbor občinskega sindikalnega sveta, ki bo v nedeljo, 17. decembra

Bolj samostojne sindikalne organizacije, ki ne bodo privesek uprave, — to je nujno za prihodnje delovanje sindikatov v sevnški občini. Doslej je bilo mogoče ugovoriti, da je prav to jemalo zaupanje članov v sindikalna vodstva in jih odtujevalo od njih. Sindikat je organizacijsko prešibak, njegovo delovanje premalo poglobljeno, pomembni sklepi pa neuresničeni.

Za izobraževanje delavcev ni narejeno tisto, kar je bilo predvideno, tudi pravna pomoč delavcem ni bila organizirana, čeravno je bila objeljena. Marsikje se sindikat ni lotil bistvenih problemov in nalog, temveč se je ukvarjal s stvarimi sindikalnimi posli, ali kakor bi lahko rekli s predsednikom ene izmed sindikalnih podružnic: sindikat dela v podjetju tisto, česar se vsi drugi branijo.

Sindikalna organizacija ne bo dajala pobude lenuhom, dosledno pa se bo postavljala na stran vestnih in delavnih samoupravičev, če jim bodo kratene pravice. Zal se člani še preveč bojijo posledic in nočejo povedati, če je kaj narobe. Strah pa je tem več.

Ji, čim nižja je izobrazba. Sindikat se mora v vsaki delovni organizaciji prizadevati, da bo tega vse manj, postati mora učinkovita organizacija,

ki se bori za interese samoupravičev. »Ti ne pričakujejo od njega le besedne tolažbe,« kakor je zapisano v poročilu.

Čim prej doseči sporazum

Sentjanžani se bodo morali med seboj sporazumeti, če hočejo kaj doseči

Prebivalci kraja že dalj časa ugibajo, kako bi dobili boljše opremljeno dvorano za kulturno-prosvetno delo. Ker pa je tudi tamkajšnja šola brez telovadnice, je bil razpisan referendum, na katerem je večji del prebivalcev sklenil prispevati za obnovo stare dvorane, v kateri bi šola lahko imela tudi telovadbo.

Vendar je občinalo pri sklepih. Gasilsko društvo, ki je prizadevno začelo zbirati denar za nov gasilski dom, je na svojo roko začelo graditi stavbo samo za potrebe gasilstva. Kaj hitro se je pokazalo, da je kraj premajhen, da bi zmogel zbrati toliko denarja za dvoje gradenj.

Pojavil se je tudi nov predlog, da bi družbene prostore uredili v veliki stavbi, ki bi jo odkupili od kmetijskega kombinata. Zdej so v njej pisarne, skladišča in garaže. To rešitev bi verjetno izdatneje podprla tudi občina, ker meni, da je najboljša. Posebna komisija bo preučila, kaj bi bilo v sedanjih razmerah najboljše ukreniti, da bo kraj kar največ pridobil.

Sentjanški primer, ki mu botrujejo tudi osebna naspotja, je znova zgovorno pokazal, da ne kaže čepiti moči, če gre za stvar, ki jo

prebivalci kraja potrebujejo, ko hočejo poziviti družbeno življenje.

Smrtna nesreča — krut opomin

Zadnja huda nesreča pri gasilskem domu je spodbudila gasilsko društvo, da je predlagalo občinski komisiji za varnost prometa, naj tudi ona preuči, kaj je treba ukreniti, da se bo na tem cestnem odseku zmanjšalo število nesreč. Gasilci menijo, da bi bilo treba namestiti dve luči, ker šoferji zaradi majhne osvetljenosti zgrešijo pešce. Razen tega bi bilo treba pooprrediti nadzor nad pešci, urediti pločnik ter omejiti promet v času, ko hodijo ljudje z dela.

Tekmovanje vinogradnikov

Na krajevnih konferenci SZDL na Malkovcu so sklenili, da bodo priredili tekmovanje za najboljši pridelek grozdja tako glede količine, kot glede kvalitete. Hkrati bodo ocenjevali tudi sodobnost obdelave vinogradov in bodo najboljšega nagradili s primernimi denarnimi nagradami.

Vodovod na Telčah

Dela pri napeljavi vodovoda na Telčah gredo h kraju in vsi vaščani zelo prizadevno sodelujejo. Čeprav v začetku niso bili vsi vneti za vodovod, so izkopani jarki in položene cevi pritegnile naspodet tudi mlačneže.

Predanje o stari Sevnici

Člani sevnškega turističnega društva so imeli občni zbor v ponedeljek, 11. decembra, v dvorani gasilskega društva. Dogovarjali so se o nalogah društva v prihodnjem letu, zatem pa je bilo na dnevnem redu predavanje o stari Sevnici.

Sevnčanini: z razstavo in prodajo ne bo nič

Lej ga šmenta, končno konkurenca tudi v sevnški trgovini, so si na tihem mislili tisti redki posamezniki, ki so vnaprej vedeli za namero trboveljskega podjetja »I. Junja«, ki je hotel v času od 11. do 18. decembra prirediti v dvorani gasilskega doma razstavo in sejmsko prodajo blaga, predvsem pohištva. Domači gasilci so si tudi že meli roke, saj jim ob pomanjkanju denarja in razumevanja širše družbe ne bi hodilo odveč nekaj deset tisočakov.

Vendar so se vsi skupaj ušli. »Z ozirom na krajevne prilike vam ne moremo odstopiti naše dvorane,« se je glasila kratica odprevalca gasilskega društva. Domačini že vedo, kakšne so te »krajevne prilike«.

ODBORNIK S KOMPOLJSKEGA SVETUJE:

Prisile raje ne, ker rodi odpor

Aktualni razgovor o podružbljanju kmetijske proizvodnje

Zaradi poškodb vratnih vretenec čez glavo zavil v mavčev ovoj, odbornik Albert Felician (48) iz Smarčne pri Sevnici ni odklonil pogovora o zadevi, ki ima prvo mesto med pogovori kmetovalcev na Kompoljskem polju in v Loki.

— Prav gotovo ste kljub boleznim seznanjeni z načrtom kmetijskega kombinata Zaslave, ki želi povečati hmeljeve nasade in tako bolje izkoristiti zmogljivost za sušenje in skladiščenje. Tu okrog Smarčne in Kompolja je sedaj 19 ha nasadov, sušilnica pa je 5 km daleč. Kombinatuso predlaga povečanje nasadov in gradnjo sušilnice. Ti ukrepi zadevajo vaše volivce. Jih boste pridobivali za stvar?

— Agitirat ne grem. Brez zanesljivih dokazov pa se zlasti ne. Imam slabe izkušnje iz preteklosti. Pozdravljam prizadevanja, ki bi zblžala kombinat in kmetovalce, prepričan pa sem, da je mogoče ljudi pridobiti samo z upanjem in zgledom.

— Ste član sveta za kmetijstvo. dolgo ste delali tudi v pomembnih družbenih organizacijah na okraju Krško. Mislite, da ni potrebno prepričevanje za posege, ki imajo na-

men izboljšati življenjske razmere na kmetih?

— Kdo mi more zagotoviti, da bo hmelj obdržal stalno ceno, če se nasadi povečujejo? Hmelj ni enoleten posevek, ki ga je mogoče hitro zamenjati; zraven tega zahteva še veliko vlaganj. Zakaj se ne bi raje lotili intenzivnega pridelovanja enoletnih poljščin?

— Hmelj je prinesel nekaterim krajem bogastvo. Zakaj se ga branite?

— Dohodkov se nihče ne brani, toda spominjam se časov, ko so na naših poljih posekali vse hmeljeve sadike, ker je cena padla tudi desetkratno.

— To bi se zdaj težje dogodilo. Poraba piva in hmelja hitro narašča, svačevno gospodarstvo pa ni več propušeno taksi stihiji, kot je bilo to nekdanj.

— Krize so še vedno možne.

— Da se povrneva na do-

SEVNIŠKI PABERKI

PRIPRAVE ZA NOVOLETNO JELEKO. V torko je imela sejo krajevna organizacija društva prijateljev mladine, na katero so povabili tudi predstavnike sevnških podjetij. Vodstvo društva jih je zaprosilo za denarno pomoč pri organizaciji noveletne jeleke za predšolske otroke. Društvo prireja vsako leto, priprave pa kažejo, da tudi letošnja priprave ne bodo padla v vodo.

VELIKO ŽIVINE NAPRODAJ. V soboto, 9. decembra, je bil v Sevnici živinski sejem. Kljub hladnemu vremenu in snegu so kmetje prignali veliko živine. Naprodaj je bilo tudi precej pujskov; večinoma so bili prodani, vendar je bila cena nekoliko nižja kot prejšnji meseci.

PRAV BI PRISLA TUDI MLEČNA RESTAVRACIJA vseh večjih krajev Slovenije delujejo uspešno mlečne restavracije, kjer je ljudem na voljo tudi sveži kruh in pecivo. Sevnika je precej velik kraj z veliko okolico in je tako rekoč vsak dan polna ljudi, ki prihajajo po opravljenih. Vlaki prihajajo zgodaj, ko trgovine še niso odprte, zato bi bilo prav, če bi v mlečni restavraciji ljudje lahko dobili kaj toplega za pod zob.

Na sejmu ni bilo kupcev za govejo živino in so kmetje le saml med seboj prodali nekoliko glav.

NAKUP ČOLNA ZA RESEVA. NJE. Stah civilne zaštite pri sevnški občini se je odločil, da bo za 5 milijonov Sdin kupil plaščen čoln, izdelek tovarne športnega orodja ELAN iz Begunj. Za večkrat se je namreč zgodilo, da je narasla Sava zalila kleti stano vanjskih zgradb ali celo cesto pod Glavnim trgom v Sevnici. Čoln bodo uporabljali za reševanje, zanj pa bo skrbelo gasilsko društvo Sevnica.

PRAV BI PRISLA TUDI MLEČNA RESTAVRACIJA vseh večjih krajev Slovenije delujejo uspešno mlečne restavracije, kjer je ljudem na voljo tudi sveži kruh in pecivo. Sevnika je precej velik kraj z veliko okolico in je tako rekoč vsak dan polna ljudi, ki prihajajo po opravljenih. Vlaki prihajajo zgodaj, ko trgovine še niso odprte, zato bi bilo prav, če bi v mlečni restavraciji ljudje lahko dobili kaj toplega za pod zob.

mača tla. Občinska skupščina ima pravico rajonizirati hmelj, kar pomeni obvezno sajenje, zemlja pa ostane v zasebni lasti.

Prisila rodi odpor, zato tega ne bi priporočal. Odloki ne bodo veliko pomagali. Sam sem iz tiste generacije, ki je še mislila, da bodo Brez obojestranske zainteresiranosti ne bo nič.

Mislite, da je domači kombinat sposoben speljati akcijo in da ima dovolj zupanja pri ljudeh?

— Zaupanje se ne pridobiva z uklinjanjem obratov. Z veliko uradniki po pisarnah tudi ne. Med ljudmi so celo govorce, da kombinat išče viře, da bo pokrival svojo izgubo.

Naj vas popravim: kombinat nima izgube, čeravno gospodarji v težkih razmerah, res pa je, da tudi posebnega prebitka nima. Vodstvo se zaveda, da bo moral kooperacijski odnos sloneti na čistih računih.

Načrt je lep, toda brez upoštevanja živiga človeka, brez pridobivanja vsakega posameznika, brez zgledov in zaupanja ne bo šlo. Zato sem proti goli agiaciji in prisili. To povem odkrito, čeravno gre v tisk.

Ni se vam treba bati posledic, zakaj svoboden tisk je povsod odprto oko ljudskega duha, utelешeno zaupanje ljudstva vase. Tako je nekje zapisal že Marx. L. LEGAN

Niti en gostilničar član turističnega društva

Podatki, ki jih ima na voljo oddelček za gospodarstvo trebanjske občinske uprave kažejo, da so nočitve gostov v prvih treh četrtletjih dosegle skoraj celoletno lansko število. Brez novega trebanjskega motela je bilo v 30 gostiščih, ki premorejo 39 prenočišč, 1124 nočitev. Od tega je bilo v zasebnih gostiščih 619 nočitev ali več kot polovico. Vsaj približno ne bi bilo težko izračunati, kolikšen dohodek so imeli gostinci od povečane turistične dejavnosti.

V Trebnjem in njegovi neposredni okolici je

osem zasebnih gostišč, vendar ni niti en lastnik član turističnega društva, čeprav imajo prav oni od povečane turistične dejavnosti neposredno korist. Drugim članom društva, ki jih je čez 50, ni bilo tako težko žrtvovati tiste dinarje za članarino, gostincev pa doslej ni bilo mogoče pridobiti za društvo.

Članstvo v društvih je prostovoljno, vendar je vprašanje, če ne bi bilo na mestu prisiliti tiste, ki imajo od društva korist, da bi obvezno plačali članarino.

Nič več vode za učiteljice

Štirim mladim učiteljicam in matiškarki krajevnega urada na Trebnjem je ustavljena voda - Lastnica vodnjaka trdi, da jo je pripravljena dati za pitje in za kuho, za pranje pa ne - Kaj pravijo prizadete, lastnica vodnjaka in predsednica krajevne skupnosti?

Učiteljica Romana Kropič pod kapom streže vodo. (Foto: Legan)

Emilija Progar, matiškarka: »Osem let sem v tej občinski hiši in sem vodo vedno dobivala. V 15 m globokem vodnjaku ni zmanjkalo vode niti v največji suši. Druge hiše imajo kapnice, ki pa za dostujejo le za domače potrebe. Res je pod vasjo studenec, toda nobeno gnojišče v vasi nad njim ni urejeno. Odkar je jeseni vojska zjemala vodo in polivala okrog vodnjaka, je me ne smemo več zajemati. Kot da lastnici teče od srca...«

Darja Zorc, učiteljica: »Zdaj jo moramo nositi celo iz šole več sto metrov daleč.«
Romana Kropič, učiteljica, doma iz Izole: »Ze tako se mučimo kot začetnice v teh težkih delovnih razmerah, zdaj nam pa še vode ne dajo.«

Irena Škapin, učiteljica: »Pripravljene smo nekaj prispevati za črpalko, da bo črpanje bolj varno in zanesljivo, samo če bomo imele zagotovljeno vodo.«

Slanka Kočan, učiteljica: »Kazen težav z vodo imamo nepravilno, ki ni napeljana za tolikšno obremenitev. Električarja pa kljub ključem ni od nikoder.«

Antonija Tomič, lastnica

vodnjaka: »Vodnjak je naš, vodo za kuhanje in pitje dam, za pranje pa ne. Tudi mi smo morali po vodo tja v Ribjek, dokler nisimo imeli vodnjaka. Poglejte, kaj je naredila vojaščina. Mi bi vodnjak popravili, če ne bi bili taki davki. Menj ne da nihče nič zastonj.«
Anton Klemenčič, predsednik krajevne skupnosti Trebnje: »Priznam, da je to sramota za naš kraj. Na bližnjem sestanku KS in SZDL bomo skušali stvar urediti. Ze zdaj pa pravim, da je stavba občinska in da bi bilo prav, če bi lastnik preskrbel kapnico, da ne bodo stalovlci odvisni od drugih.«

Antonija Tomič: »Poglejte, kakšen je ta vodnjak. Naj katera pade noter, pa bom vsega jaz kriva.«

Spomladi so se Trebanjani potegovali za popolno osemelitko. Če bi bilo na voljo dovolj denarja, bi jo tudi imeli, saj je pot do Mokronoga pozimi nevarna in težka. Toda: mar ne meče ta primer z vodo senca na vse tamkajšnje ljudi, ki bi morali pomagati mladim učiteljicam, da bi se lažje posvetile otrokom? Zakaj je treba, da se je na Trebnjem ponovilo to, kar v »Sutni?«

M. L.

TREBANJSKE IVERI

TRGOVINA DINOS? Novo meška poslovna enota podjetja DINOS iz Ljubljane (DINOS - dalje industrija) nazaj odpadne surovine bi v Trebnjem ali neposredni okolici odprla trgovino, reprodukcija materiala, hkrati pa bi odkupovala tudi odpadne surovine, ki zdaj marsikje delajo samo napoto. Če ne bodo v Trebnjem dobili primerne prostora, malo odmaknjena od strogega središča kraja, bodo trgovino odprli v Mokronogu ali Mirni.

Za DAN REPUBLIKE - SLABO Upati je, da bo Trebnje za novo leto lepše urejeno, kot je bilo za dan republike. Velik MERTATORJEV napis SREČNO in dolga vrsta bleščatih luči že sveti nad trgovino. Ne bi škodilo, če bi bil ponudni pripravljen tudi neopisni napis. Redkokdaj je pripravljen napis nad trgovino BOROVO, da o kmetijskem napisu nad trgovino NOVOTERNE sploh ne govorimo. Tudi te stvari pomagajo ustvarjati ugled in pojem solidnosti.

GRADILI BODO SVOJO STAVBO. Trebanjsko komunalno podjetje namerava v Starem trgu postaviti zgradbo, v kateri bodo imeli prostor delavnice, skladišča in uprava. Zdaj se uprava stiska v treh prostorih in stavl

KZ Trebnje, skladišče in delavnice pa so raztreseni po skoraj vsem kraju.

REKORDEN MESEC. Zadržje tevine so slabo vreme, zimski čas in privlačni filmi spet povečali število obiskovalcev kina. Novembra je bil celo rekorden mesec in je pripomogel, da je uprava že pokrila del stroškov, ki jih je zahtevala postavitev novega projektorja.

KJE BODO DRUGI OBJEKTI. Včeraj se je sestel svet za urbanizem in komunalne zadeve, ki je obravnaval predlog za izgradnjo trebanjskega rekreacijskega središča. Motel, črpalka in baza službe pomoč in informacije še niso zadnja beseda. Na vrsti je še camping prostor, kopališče in kasneje še kaj. Vzemtu temu je treba določiti prostor, da bo celotna turistična postojanka čim bolj smotro urejena.

Zborovanje v počastitev 30-letnice Titovega vodstva

Občinski komite ZK v Trebnjem bo organiziral štiri slavnostna zborovanja v počastitev 30-letnice prihoda Josipa Broza-Tita na čelo partije. Dogovorjeno je, da bo na teh slovesnostih govoril ljudski poslanec Franci Kolar. Prvo zborovanje je bilo že v ponedeljek zvečer v Mokronogu, danes zvečer bo v Sentrupertu, 19. decembra na Mirni in 21. decembra v Trebnjem.

Najmlajši so že stari

Prvi cikel kmetijskih predavanj, ki jih je prejšnji teden skupno obiskalo okoli 250 kmetovalcev trebanjske občine, je pokazal, da se ljudje živo zanimajo za vrsto vprašanj, ki zadevajo kmetijstvo. Letos je bil obisk boljši kot prejšnja leta, slabše je bilo le na Mirni. Trebnjem in v Mokronogu. Med obiskovalci je bilo mogoče ugotoviti postaranost kmečkih gospodarjev, saj je bil na primer v Velikem Gabru med 35 obiskovalci najmlajši še vedno star nad 50 let. Znanje je, da je v trebanjski občini dve tretjini lastnikov kmetij starejših od 50 let. Ker pa je za prihodnost domačij posebno pomembno šolanje mlajših kmečkih fantov, je delavska univerza v Trebnjem pripravljena organizirati kmetijsko šolo, ki bi trajala dve leti in bi vključevala tudi traktorski tečaj. Za uresničitve tega pa je treba zagotoviti denar in hitro obratno prijavo, zakaj zimski čas je že tu.

KS Trebnje bo dobila novo vodstvo

Prav pogosto je tako, da so krajevne skupnosti v večjih krajih manj delavne kot v manjših. V Trebnjem člani sveta KS razen nekaj izjem niso pokazali posebne prizadevnosti, čeprav je v kraju veliko nalog, med njimi tudi takih, ki niso odvisne samo od denarja.

Zato so predlagali, naj bi v svetu zamenjali večji del članov sveta, na novo pa vanj vključili ljudi, ki bi bili voljni delati in se zavzemati za krepitev krajevne samouprave. V kraju namreč tudi krajevna organizacija SZDL ne kaže posebne prizadevnosti.

Danes se bodo zbrali odborniki

Danes zvečer bo ob 18. uri v dvorani Doma svobode v Krmelju zbor volivcev, na katerem bodo obravnavali poročilo o delu krajevne skupnosti. Posebej se bodo zadržali ob ureditvi zelo potrebne javne razsvetljave v Krmelju in inoogoče tudi v vasi Hinjce. Kraj tudi nima urejene kanalizacije, čeprav se vsako leto povečuje število novih stanovanjskih hiš.

Proslava na Mirni

Na predvečer praznika republike je bila na Mirni svečana proslava. V programu so sodelovali učenci osnovne šole, mladinci in moški zbor KPD Svoboda, ki so izvedli recital »Po stopinjah svobode«. Številni gledalci so zelo tople pozdravili moški pevski zbor, ki se je tokrat prvič predstavil javnosti.

S. P.

Lukovek rezerviran za ribez?

Izrabljene vinograde bi lahko zamenjal ribez

Zaradi vse večje porabe sadnih sokov ima tudi ribez že nekaj časa dobro čeno. Nekateri sadjarji so letos zanj izrili lepe dohodke in zatrjujejo, da so ga pripravljeno pridelovali. Četudi bi bil nekaj cenejši. Savniški kmetijski kombinat, ki ima precej lastnih nasadov ter nasadov v sodelovanju s kmeti, je ponudil trajnejše sodelovanje tovarni rastlinskih specialitet Dani z Mirne, ki namerava kasneje tudi ribezove sokove uvesti v proizvodni program.

Kot je že znano, je svet za kmetijstvo trebanjske občinske skupščine zadržal sprejetje odloka, ki bi prepovedal sajenje ribeza v vsej občini, in zahteval, naj se stvari nadrobneje preučijo. 6.

decembra so si člani sveta ogledali področje katastralne občine Lukovek in nato predlagali, naj bi področje Gradščca, Miade in Stare gore, Lajnka in Arenberga rezervirali za ribez, ki postaja zelo zanimiv. Rihpovec je izvot, kor je v njegovi bližini mlad nasad zelenega bora, ki bi bil ogrožen od ribezove rje ali mehurjevke.

Oglašujte v DL!

PRED OBCNIM ZBOROM SINDIKALNEGA SVETA

Še so skrite možnosti za zaposlitev

Dosti ne zaleže ne priporočilo, ne opomin, ne javno opozorilo: kvalifikacijski sestav se po podjetjih bistveno ne izboljšuje

V trebanjski občini je trenutno zaposlenih v družbenem sektorju skoraj sto ljudi manj kot pred tremi leti. Na spiskih zavoda za zaposlovanje je 152 nezaposlenih, brez zaposlitve pa jih je še najmanj toliko. Več kot polovica je žensk, po starosti pa je polovica vseh nezaposlenih mlajših od 26 let.

Značilno je, da je med na novo zaposlenimi zelo malo ljudi z višjo ali visoko izobrazbo, ljudi, ki bi v sodanjih razmerah gospodarjenja zmanj pomagali podjetjem in težav. Danes ni več ne zadostuje »gospodarska žilica«, potrebno je vse več znanja, ki ga ni mogoče nadomestiti z golo pripadnostjo gospodarski preobrazbi.

Nezaposlenost se je zadnje leto toliko povečala, da prispevek od neto osebnih dohodkov ni več ne zadostuje za nadomestilo brezposelnim. Letos se je v ta namen zbralo 4 milijone S din., za nadomestila in stroške zavoda pa je bilo porabljenih 4,5 milijona S din.

V današnjem gospodarstvu ni mogoče nuditi zaposlitve vsem, treba pa je nezaposlenost zmanjšati in pri tem iskati vse možnosti. Ni se mogoče sprijamiti s tem, da je

Zdravstveni pregled šolskih otrok razkrivajo vznemirljivo podoben: velik odstotek otrok je podhranjenih, veliko jih ima slabo držo, veliko načete zobe. Kje so vzroki, zakaj se stanje ne izboljšuje hitreje?

Šolske kuhinje, ki so namenjene vsem otrokom, ne samo socialno šibkejšim, imajo pomembno nalogo vsaj del

no nadomestiti pomanjkljivo domačo prehrano, ki ima korenine večkrat v neznanju kot pa v pomanjkanju.

Toda kako zbrati čimveč za kuhinje, če mednarodna pomoč usiha. Trebanjska občina je v prvi polovici letošnjega leta dobila še 3,7 milijona S din., kar je bilo zadnjič. Število mlečnih kuhinj

po šolah se je zmanjšalo, saj jih je bilo pred 4 leti še 12, lani 7, letos pa 9. 600 otrok sploh ne dobiva malice, enolončnice pa so razmeroma redke. Značilno je tudi, da malice ne dobivajo tam, kjer bi jih najbolj potrebovali (Jelševac, Catež, Dobrnica, Knežja vas).

Ko je svet za zdravstvo in socialno varstvo na zadnji seji obravnaval mlečne kuhinje, je predlagal šolam, naj prikažejo vzroke zastoja. Očitno je, da bo treba vse več bremen prenašati na starše, vendar je treba pomoč zbirati v obliki, ki jih ne bo preveč prizadela. Večina kmečkih staršev mnogo lažje prispeva pridelke kot denar. Večkrat pa bi bilo treba ljudem samo dopovedati, kolikšen je pomen otrokove prehrane, pa bi bili voljni več prispevati.

M. L.

Dobrnica: zgledna udeležba

V Dobrnici ni težko sklicati sestaneke, saj se ni bati, da ne bo obiskovalcev. To pripravljenost prebivalstva bi morali bolj upoštevati in pomagati ljudem pri njihovih prizadevanjih.

Na dobro obiskani letni konferenci SZDL v nedeljo, 10. decembra, so zbrani kritično obravnavali dosedanje delo krajevne organizacije in krajevne skupnosti ter načrt za prihodnje delovanje. Za novega tajnika so izvolili Staneta Pleskoviča, za pred-

sednika poravnalnega sveta Alojza Jarca, predsednik krajevne organizacije pa bo še nadalje Bernard Jarc. Na konferenci so izglasovali ločitev Svetinj, ki bodo samostojno verjetno pokazale več dejavnosti, saj imajo tudi svojo krajevno skupnost. Prihodnje leto bo v Dobrnici velika proslava 25-letnice prvega kongresa APZ, zato je SZDL sklenila, da se bo ta jubilej poznal tudi v njenem delovanju.

Nekaj izjav ZIDARJEVIH „20-letnikov“

Pri »Zidarju« so le še štirje člani kolektiva pri podjetju vseh 20 let — To so: Franc Merhar, Janez Dejak, Franc Cebin in Franc Boje

Janez Dejak, gradbeni delovodja: »Prav od prvega dne ustanovitve sem pri našem podjetju. V začetku smo obnavljali le porušene hiše,

danes pa gradimo že stanovanjske stavbe, tovarne, mostove in drugo.«

Franc Merhar, gradbeni delovodja: »Pred dvajsetimi leti sem bil vajenec. Naše podjetje se je takrat imenovalo še »Ograda« in je imelo svojo vajensko šolo, ki so jo obiskovali tudi vajenci drugih gradbenih podjetij. V naslednjih letih sem dokončal najprej mojstrsko, nato pa še delovodsko šolo.«

Anton Lesar, ki je bil letos upokojen, nazadnje pa je bil pri »Zidarju« vodja sektorja Kočevje: »Prvi objekt, na katerem sem delal pri »Zi-

darju«, je bila ribniška Opekarna. Takrat smo delali z rokami, krampi, lopatami, samokolicami — danes pa ima »Zidare« dovolj strojev za visoke gradnje, mehanizacijo smo precej izpopolnili, morda nimamo dovolj le nekaterih posebnih strojev.«

Tekmovanja za dan JLA

V nedeljo, 17. decembra, bo ob 9. uri v Kočevju športno srečanje v počastitev dneva JLA. V domu telesne kulture in na keglistu se bodo pomerile tri ekipe ZROP iz Kočevja in Ribnice ter ekipa pripadnikov JLA iz ribniške enote. Tekmovali bodo v kegljanju, streljanju in šahu. Ta tekmovanja so že tradicionalna in bodo letos šestič.

Ni organizatorja

Krajevna skupnost Vas-Fara ima že tri leta zbran denar za ureditev pokopališča, kupljeno sivo za ograjo in barvo. Čas bi že bil, da bi z deli začeli. Vse kaže, da je težko dobiti predvsem dobre organizatorja dela, da bi krajevna skupnost zaživela.

Proslava dneva JLA v Kočevju

Svečana akademija in športna tekmovanja — Tudi šole bodo prispevale k proslavljanju dneva JLA

21. decembra ob 19. uri bo v Šeškovem domu v Kočevju svečana akademija v počastitev dneva JLA, 50-letnice oktobrske revolucije in 30-letnice izvolitve Tita za generalnega sekretarja KPJ. Na proslavi bo govoril prvobor-

rec in sekretar občinskega odbora SZDL Nace Karničnik, v kulturnem delu sponzorja pa bodo nastopili učenci in dijaki osnovne šole, gimnazije in glasbene šole.

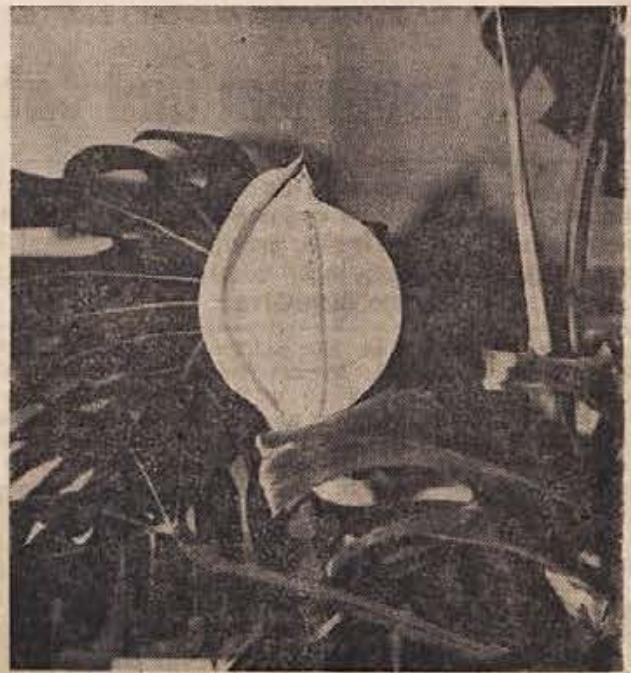
3. decembra dopoldne bo v prostorih občinske skupščine slavnostni sprejem vojakov.

ne slavnostni sprejem vojakov.

V počastitev dneva JLA bo tudi več športnih tekmovanj. Rezervni in aktivni oficirji ter podoficirji z območja Kočevja in Ribnice se bodo pomerili v streljanju, kegljanju in šahu. V teh dneh bodo aktivni in rezervni oficirji obiskali šole in govorili učencem o NOB ter o življenju v JLA. Učenci bodo pisali tudi naloge, posvečene dnevu JLA. Najboljše bodo nagrajene.

Rezervni oficirji in podoficirji z območja krajevne organizacije Vas-Fara bodo sodelovali pri proslavah dneva JLA v Delnicah.

Na vse prireditve ob dnevu JLA so vabljeni občani, posebno vojaki ter aktivni in rezervni oficirji.

V domu telesne kulture v Kočevju gojijo tudi okrasno cvetje za olepšavo objekta in prostorov, pri čemer imajo posebno srečno roko. Letos se je razcvetel filodendron v vsej svoji lepoti. (Foto: inž. Briški)

III. tromesečje najuspešnejše

Predvidoma bo kočevsko gospodarstvo kljub trenutnemu zaostanku doseglo letošnje planske naloge

V primerjavi s prvimi lanskimi devetimi meseci so ustvarile v istem obdobju letos gospodarske organizacije kočevske občine za 11,1 odstotka večji celotni dohodek, za 15,3 odstotka so porabile več sredstev, dosegle za 3 odstotke višji netoprodukt, za 0,1 odstotka večji dohodek, za 2 odstotka večje osebne dohodke in za 5,1 odstotka manjši ostanek dohodka pri približno istem številu zaposlenih. Ta informacija je bila podana odbornikom občinske skupščine na zadnji seji.

V primerjavi s prvima dvema letošnjima tromesečjema je bilo zadnje tromesečje najuspešnejše. V zadnjih treh mesecih je namreč gospodarstvo doseglo občutno večji netoprodukt in večje sklade, likrali pa je znižalo zaloge.

V devetih mesecih so gospodarske organizacije dosegle 74 odstotkov planiranega letnega celotnega dohodka in 89,4 odstotka za letos planirane narodnega dohodka. Predvideni narodni dohodek so presegli obrt, trgovina, gostinstvo in ostale dejavnosti.

Gospodarske organizacije so v prvih devetih mesecih iz-

vozile za 26 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Industrija je izvozila letos za 30,9 odstotka več kot v istem obdobju lani (»Melamina« celo za 112 odstotkov več), KGP pa za 42,7 odstotka več. Letni plan izvoza je že presegel »Avtos«, hotel Pugled pa je ustvaril celo dvakrat več deviznega priliva kot v istem obdobju lani.

Čeprav nekatere gospodarske organizacije poslujejo na meji rentabilnosti, se da iz podatkov tretjega tromesečja sklepati, da se gospodarstvo dokaj dobro znajde v zaostrenih pogojih gospodarjenja, ki jih narekuje reforma. Prav zato ni posebne bojzani, da ne bi bile do konca leta izpolnjene planske zadolžitve za letos.

Občni zbor ObSS Kočevje

Na občnem zboru sindikalnega sveta Kočevje so 8. decembra razpravljali o mnogih stvareh. Poudarili so lep uspeh službe pravne pomoči pri občinskem sindikalnem svetu, ki je ustregla velikemu številu zaposlenih. Menili so, da so nekatere sindikalne podružnice storile veliko premalo za zaščito svojih članov ob odpuštilih delavcev. Ni nujno, da se sindikat postavlja na ista stališča kot vodstvo podjetja. Poudarili so, da bo moral sindikat narediti precej več za izobraževanje članov in za informiranje. Precej so govorili o zaposlovanju v občini, kar je razumljivo, saj je na zavodu prijavljenih 300 ljudi, ki iščejo delo.

SKUPŠČINA JE RAZPRAVLJALA O DELAVSKI UNIVERZI

90 zaposlenih je nepismenih

Odborniki so menili, da je razvrstitev med pismene, polpismene in nepismene preostra — Kljub temu pa je le pomembno, da več kot 2000 zaposlenih ni dokončalo osnovne šole — Brez znanja ni dobrega samoupravljanja

»Iz kosa lesa lahko izrežlja umetnik svetnika ali hudiča. Tudi mlad človek, učenec, je tak, kakršnega izoblikujemo.« — »Brez znanja ni napredka.« — »Vsakemu je omogočeno, da v mladih letih dokonča osemletko, zato bi bila osnovne šole za odrasle pri delavski univerzi v resnici podpora lenuhom.« Take in podobne misli so izrazili govorniki v razpravi o izobraževanju odraslih pri delavski univerzi na seji občinske skupščine Kočevje.

Zelo različnega mnenja so bili tudi o delu poročila, ki je

ugotavljalo, da je v občini zaposlenih 2040 delavcev, ki niso donkončali osnovne šole, med njimi pa 90 nepismenih in 660 polpismenih (imajo manj kot 5 razredov osnovne šole). Precej odbornikov je menilo, da so taki nazivi preostri in tudi razvrstitev v te

ugotavljalo, da je v občini zaposlenih 2040 delavcev, ki niso donkončali osnovne šole, med njimi pa 90 nepismenih in 660 polpismenih (imajo manj kot 5 razredov osnovne šole). Precej odbornikov je menilo, da so taki nazivi preostri in tudi razvrstitev v te

K-15

Na občnem zboru občinskega sindikalnega sveta Kočevje je bilo veliko govora tudi o rekreaciji. Iz govorov je izveneto, da je velika ovira razmahu rekreacije, ker ni več vozni olajšav, torej obrazca K-15. Potem pa je nekdo vstal in povedal: »Delno to drži, žal pa samo za otroke. Večina staršev je bila namreč letos vsaj enkrat, če ne večkrat, v Trstu ali Celovcu, pa tudi na Višarjah in Brezjah jih ni manjkalo — vsi pa so potovali kar brez K-15.«

kategorije neprimerna.

Vendar verjetno razvrstitev v kategorijo in nazivi (polpismeni, nepismeni itd.) niti nista tako pomembna. Važnejše je dejstvo, da veliko število zaposlenih nima dokončane osemletke in da so res kljub temu lahko dobri delavci, verjetno pa ne morejo biti klerati dobri samoupravljalci. Kdor nima dokončane osemletke, pa se ne more nadalje strokovno usposabljanje, pa tudi za družbeno izobraževanje nima zadostne podlage.

Poročilo in razprava sta ugotovila, da je osnovno in strokovno izobraževanje odraslih pri delavski univerzi uspešno, družbeno izobraževanje pa nekoliko manj, ker dobi univerza zanj premalo denarja. Kočevska delavska univerza je dobila letos le milijon Sdin dotacije iz občinskega proračuna, kar predstavlja 2,5 odstotka njenega dohodka.

Če se povrnemo zopet na »srečnikas« pred desetimi leti, ki je bil lastnik prvega televizorja v Kočevju, vidimo, da je moral dati za aparat nad 200.000 Sdin pri mesečni plači 15.000 Sdin. Tako se nam poroči še ena misel o srečnikih nove dobe, ki dobijo televizor za isto ali še nižjo ceno pri mesečnih osebnih dohodkih 100.000 Sdin ali še več. —ko.

Nočnine v novembru

V letošnjem novembru so zabeležili v hotelu Pugled v Kočevju 908 nočnin (lani 764), od tega 826 domačih (lani 735) in 82 tujih gostov (lani 29). V enajstih mesecih letos pa so v hotelu prenočevali turisti 8715-krat; od tega domači 7065-krat, tuji pa 1650-krat. V istem obdobju lani je hotel zabeležil 7896 nočnin; od tega 6234 domačih in 1462 tujih.

POGREBNI ZAVOD KOČEVJE

obvešča občane, da bo v zimskih mesecih spet

prekopaval pokojne

s starega pokopališča na Trati na novo pokopališče. Prekope lahko naročite pri Pogrebem zavodu Kočevje, telefon 86-356, ali v »Cvetličarni«.

Glasovali za združitev domov

Z veliko večino so se člani kolektiva zdravstvenega doma Ribnica na referendumu 4. decembra odločili naj se zdravstvena doma Kočevje in Ribnica združita. Od 44 članov kolektiva se jih je referenduma udeležilo 38, le dva sta glasovala proti združitvi.

Pred referendumom so člani kolektiva razpravljali o poročilu iniciativnega odbora za združitev zdravstvenih domov Kočevje in Ribnica ter o po-

ročilih posameznih komisij tega odbora. V poročilu komisije za sistematizacijo delovnih mest v združenem zdravstvenem domu pa je bila zanimiva ugotovitev, da združeni zdravstveni dom ne bo potreboval administratorja. To namreč zahteva regionalni zdravstveni center, zavod za socialno zavarovanje pa ne bo več dajal denarja za administratorja. Ribniški zdravstveni delavci me-

nijo, da zaradi ukinutve teh delovnih mest ne bodo ničesar prihranili, ker bo administrativno delo ostalo (če ga ne bo celo več), opravljati pa ga bodo morale medicinske sestre oziroma strokovni zdravstveni delavci.

Izguba cestne službe

DS komunalnega stanovanjskega podjetja Ribnica je ugotovil na zadnji seji, da je podjetje dobro gospodari- lo. Zaposlenih ima več kot 100 ljudi, do 31. 9. letos pa so ustvarili 340 milijonov S din vrednosti. Vse dejavnosti razen vrtnarije in cestne službe so poslovale uspešno, le ti dve sta imeli izgubo. Vrtnarija bo, kot upajo, prišla na zeleno vejo prihodnje leto, cestna služba pa je imela kar 10.700.000 S din izgube. To je razumljivo, saj odmerja občinski proračun veliko premalo za ceste, in kot vse kaže, bo prihodnje leto še slabše.

Za vzdrževanje cest zmanjkalo

Posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov OBS, stanovanjskega komunalnega podjetja in KS Ribnica, je pred nedavnim pregledala vse občinske ceste. Ugotovila je, da je od 80 km teh cest večina slabo vzdrževanih, da pa stanovanjsko komunalno podjetje, ki dobi v ta namen od OBS samo 12 milijonov S din na leto, ne more storiti kaj več. Samo za plačevanje česarjev bi potrebovali 30 milijonov S din. Najslabše je na cestah Ribnica - Dane, Ribnica - Jurjevica in Hrovača - Otavice. Morda bi kazalo predlagati dodatne

prispevke občanov za boljše vzdrževanje ceste, ker trenutno druge rešitve ni.

Plin v Sodražici

Mestna plinarna Ljubljana je odprla depo butan plina v Sodražici (pri Mikoliču). V tem depozitu dobe plin vsi potrošniki od Velikih Lašč do Kočevja.

V svojih prostorih

V začetku decembra se je uprava ribniškega trgovskega podjetja »Jelka« proselila v prenovljene prostore nad trgovino »Zivilaa«. Prejšnji prostori niso bili primerni za pisarno, razen tega pa so bili premajhni.

Delikatesa v Sodražici

V Sodražici so imeli doslej dve trgovini, pridružila pa se jim je še ena, ki je dobila prostor v novi stavbi poleg zadružne stavbe. V novi trgovini so naprodaj predvsem delikatese, po katerih ljudje radi segajo, pijače in drugo. Z odprtjem nove trgovine so potrošnikom v tem kraju in okolici zelo ustregli.

Člani konference in komiteja ZK

Člani občinske konference Zveze komunistov v ribniški občini so naslednji tovarisi in tovarišice:

Bogo Abramamsberg, Dušan Lavrič, Veno Cihal, Edvard Kocuvan, Olga Košir, Vinko Kernšič, Franc Lapajne, Danilo Mohar, Vladimir Prezelj, Ančka Pakiž, Pavel Rebolj, Nada Biatnik, Ivan Francelj, Janez Češarek, Franc Ilc, Ludvik Rus, Franc Zajc, Stanka Mejač, Janez Znidaršič, Nežka Henigman, Ela Keržan, Božo Bregar, Alojz Zbanič, Janez Lapajne, Alojz Zavolovšek, Alojz Češarek, Niko Grbec, Mirko Oražem, Franc Češarek, Angelca Šega, Karel Oražem, Stanko Rus, Janez Novak, Slavko Skrinjar, Milutin Vermežovič, Nikola Palandačič in Josip Cerovečki.

Občinski komitej ZKS pa sestavljajo tile člani:

Alojz Zavolovšek, Franc Lapajne, Veno Cihal, Ludvik Rus, Franc Ilc, Ivan Francelj, Ančka Pakiž, Danilo Mohar, Franc Zajc.

Obnovili bodo dom na Travnici gori

Tudi vlečnico nameravajo postaviti še letos — Naravni pogoji za razvoj turizma niso dovolj — Več turistov bo prišlo v Zahodno Dolenjsko, ko bo moderniziranih še tistih nekaj 10 km ceste

V ribniški občini imajo, kot trdijo turistični delavci, idealne naravne pogoje za zimski turizem. Najboljši so na območjih Travnice gore, Sodražice, Slemen in Loškega potoka.

Vendar pa to ni dovolj, za turizem so namreč potrebne še dobre ceste, gostišča (prenočišča), zimsko-sportni objekti (vlečnice itd.), dobri turistični in gostinski delavci itd.

Turistično društvo Sodražica, katerega last je tudi dom na Travnici gori, že uspešno dela za uveljavljanje turizma — predvsem zimskega — na svojem območju.

Na Travnici gori organizirajo turistični delavci skupaj z ljubljanskimi šolami že nekaj zim zapored pouk v naravi. Preteklo zimo se je zvrstilo 8 izmen, ki so štele 50 do 60 solarjev. Vsaka izmena je ostala na Travnici gori teden dni. Tudi letošnja zimo bo dom zaseden, saj so šolami že sklenili pogodbe.

Zvedeli smo tudi, da bo v kratkem zaključena delna prenovitev doma. Dokončna bo namestitev centralne kurjave, preuredili so spodnjo točilnico in stranišča, uredili kopalnico, položili nova tla in dom tudi prebelili. Letos bosta dokončani in opremljeni še dve brumarici. Vsa ta dela bodo veljala okoli 13 milijonov S din. Velika želja turističnih delavcev je tudi, da bi še letos na smučišču za domom postavili vlečnico, ki bi veljala nadaljnja 2 milijona S din.

Travnica gora se tako vedno bolj uveljavlja na področju zimskega turizma (pa tudi letnega turizma ne zapostavljajo). Napreduje sicer počasi, ker se izgrajuje le z lastnim denarjem, se pravi sredstvi doma in turističnega društva. Vendar pa so se že začeli za gradnjo vikend hišic zanimati tudi zasebniki in celo inozemci.

Domači turistični delavci tudi tožijo, da sta cesti na

Travnici gori slabo vzdrževani, posebno tista iz smeri Nove Štiffe. Pravijo, da jo vzdržuje KGP Kočevje (je gozdna cesta), ki je s tega območja speljal že precej lesa in bi zato tudi cesto lahko bolje vzdrževal.

Vendar po turizem na območju zahodne Dolenjske lahko res zašivel šole, ko bodo ti kraji svetu bolj odprti, se pravi, ko bo moderniziranih še tistih nekaj deset kilometrov ceste od Kočevja do Delnic. (Na slovenski strani je makadamaste ceste le še 24 km.) Takrat se bo promet na cesti Ljubljana—Ribnica—Reka močno povečal. Hkrati bo delno razbremenjena cesta Ljubljana—Postojna—morje, ki je zdaj preobremenjena, in precej več turistov se bo vsaj ustavilo, če ne celo zadržalo po več dni. Za čimprejšnjo modernizacijo te ceste se bodo morali zavzemati ne le turistični delavci občin Ribnica in Kočevje, ampak tudi delovne organizacije in občinski skupščini.

Janez Krže iz Kračalov na Gori izdeluje razne spominke iz lesa. To je glavni zaslužek. (Foto: Cveto Križ)

Krajevna skupnost v boj za pravico

V upravljanje hoče površine bivše vaške skupnosti, katere upravlja zdaj KGP — Materialno okrepljene krajevne skupnosti bi lahko reševale manjše stvari brez pomoči občinske skupščine

Del pašnikov, katere je včasih upravljala vaška skupnost Travnica v Loškem potoku, se je zaradi z gozdom in zdaj z njim upravlja kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje. Vaščani Travnica menijo, da to ni prav in da bi morala ta gozd upravljati krajevna skupnost, ki je po njihovem mnenju pravna naslednica vaških skupnosti, ali pa bi morali v imenu krajevne skupnosti gozd upravljati vaščani Travnica.

Vaščani so prepričani, da imajo prav in nameravajo pri ustavnem sodišču doseči, da bi ta gozd in morda še nekatere druge nacionalizirane površine dobila v upravljanje krajevna skupnost. Svojo zahtevno utemeljujejo tudi s tem, da bi se tako okreplila materialna osnova krajevnih skupnosti in bi občani sami lažje urejali popravila potov, pokopalnic, vzdrževanje in gradnja vodovodov, pa tudi za delo organizacij in društev bi pridobili sami nekaj denarja.

Seveda bi se hkrati s krepitvijo materialne osnove krajevnih skupnosti občinska skupščina znebila skrbi za popravila vaških potov in za reševanje manjših krajevnih zadev. Vse to pa hkrati pomeni, da bi vse več pristojnosti prešla na neposredne samoupravne organe občanov, s čimer bi se okreplilo neposredno samoupravljanje občanov, hkrati pa bi to predstavljalo spet korak naprej k odmiranju države.

Seveda bi se hkrati s krepitvijo materialne osnove krajevnih skupnosti občinska skupščina znebila skrbi za popravila vaških potov in za reševanje manjših krajevnih zadev. Vse to pa hkrati pomeni, da bi vse več pristojnosti prešla na neposredne samoupravne organe občanov, s čimer bi se okreplilo neposredno samoupravljanje občanov, hkrati pa bi to predstavljalo spet korak naprej k odmiranju države.

Seveda bi se hkrati s krepitvijo materialne osnove krajevnih skupnosti občinska skupščina znebila skrbi za popravila vaških potov in za reševanje manjših krajevnih zadev. Vse to pa hkrati pomeni, da bi vse več pristojnosti prešla na neposredne samoupravne organe občanov, s čimer bi se okreplilo neposredno samoupravljanje občanov, hkrati pa bi to predstavljalo spet korak naprej k odmiranju države.

Seveda bi se hkrati s krepitvijo materialne osnove krajevnih skupnosti občinska skupščina znebila skrbi za popravila vaških potov in za reševanje manjših krajevnih zadev. Vse to pa hkrati pomeni, da bi vse več pristojnosti prešla na neposredne samoupravne organe občanov, s čimer bi se okreplilo neposredno samoupravljanje občanov, hkrati pa bi to predstavljalo spet korak naprej k odmiranju države.

Rakitnica je dobila vodovod

Slavnostna otvoritev rakitniškega vodovoda je bila v nedeljo, 3. decembra. Vodo do dobilo 66 hiš. Glavnega cevovoda je bilo zgrajeno 2550 m, priključkov pa 330 m. Vodovod je veljal okoli 16 milijonov S din. Vaščani so prispevali 8,2 milijona S din, KGP in INLES 1,6 milijona S din, Kreditna banka je dala 5 milijonov S din kredita, ostalo pa bo predvidoma prispevala Vodna skupnost Kočevje Ribnica, ki je oskrbela tudi načrte, trasirala vodovodne napeljave, nadzorovala dela in nabavljala material.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCE

RTV POPRAVILNICA nas je pred časom zelo razveselila. V Ribnici je prišel strokovnjak za popravila radijskih in televizijskih aparatov, ki se je zdaj izmenada osedel. Ribničani in okoličani smo zdaj spet pripravljeni prevažati svoje televizorje, kadar se nam pokvari, v Kočevje ali pa v Ljubljano.

TRGOVINA V SUSJAH je zaprta že več kot mesec dni. Zaprta je zato, ker je prodajalca v bolnišnici, v zameno pa niso poslali druge. Tu moramo omeniti še prenos trgovine s 1. januarjem 1998 od »Jelke« na KS Ribnica. Okrog 800 prebivalcev tanskajnjega okolja bo tako do konca leta prisiljeno izbirati si trgovine v oddaljenih krajih.

NASPROTOVANJE PRI VODOVODU. Prebivalci Zlubiča želijo napeljati vodovod, ki bo imel začetek v bližini vasi Gorenje Laze. Čeprav je po ugotovitvah strokovnjakov voda za obe vasi dovolj, so Gorenjelazci začeli naspro-

ti vati gradnji vodovoda od zajetja vode v njihovem studencu. Zlubičani so opravili še veliko ur pri gradnji zajetja. Ker je vode dovolj, bi bilo prav, da Gorenjelazci popustijo.

MESARILJO V SODRAŽICI je imela do zdaj kmetijska zadruga Ribnica. Zasebni lastnik prostora, ki je bil tudi v službi v mesariji, pa je odpovedal lokal in službo, obenem pa zaprosil za dovoljenje, da bi opravljal zasebno mesarsko obrt. Ker je sodražica mesarija doslej slovala po dobri postrežbi, upamo, da v bodoče ne bo slabše.

Priprave na praznik armade

Na zadnji seji komisije za rezervne oficirje in podoficirje pri OO ZZB NOV Ribnica so razpravljali o pripravah na zimsko izobraževanje. Govorili so tudi o proslavi 22. decembra — dneva Jugoslovanske ljudske armade. Kakor vsako leto, tako bodo tudi letos ta dan lepo proslavili. Na predvečer praznika bo v domu Partizana Ribnica slavnostna akademija, na kateri bodo sodelovali pripadniki ribniškega garnizije, učenci ribniške šole in ribniški pevski zbor.

Za novo leto nova trgovina

Okoli novega leta bo Ribnica dobila novo trgovino s konfekcijo in obutvijo. Trgovsko podjetje »Jelka« jo ureja sredi Ribnice v prostorih, kjer so imeli doslej skladišča. Prenovitev bo z opremo vred veljala okoli 20 milijonov S din. Hkrati z otvoritvijo nove trgovine bodo ukiniti sedanji prodajalni kontekcije in obutve.

Spet zaradi snega?

Okolje Grmade, Ribnice, Strig in Dobrepoljska dolina so kraji, kjer se je zimsid tarizem že zelo uveljavil. Se bolj pa bi se bil, ko bi malo bolj vzdrževali ceste in orali sneg. Bo letos spet sneg kriv, če se ne bo dalo priti na Grmado?

Ne upoštevajo semaforov

Semafora pred obvezno cesto pri mostu v Gorici vsi šoferji zelo malo upoštevajo. Zvečer vozijo po mili volji v obe smeri hkrati, ne glede na semafor. Tudi podnevi ne upoštevajo vedno opominov čuvaja. Če jih opozori na nepravilno vožnjo ali jih zapise, mu celo z vsem mogočim grozijo in izsiljujejo svojo voljo, kar kaže na njihovo skrajno brezobzirnost.

Samoprispevek na Gori

Ker za pluzenje snega manjka donarja, je krajevna skupnost na Gori sklenila uvesti krajevni samoprispevek. Vsak posestnik naj bi prispeval po 3.000 S din. Občani so se strinjali s tem, razen prebivalcev vasi Kršeti. Zato bo verjetno pot, ki vodi v njihovo vas, če se ne bodo premislili, ostala letošnjo zimo nepluzena.

Gene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so voljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje Ribnica	
(cena v Ndin za 1 kg)		
krompir	0,93	0,90
svetle zelje	1,12	1,20
kislo zelje	1,72	1,80
kisla repa	1,72	1,80
šišol v arnju	4,48	4,50
cebula	1,84	1,90
česen	13,00	14,00
solata	3,18	4,00
paradižnik	—	2,40
paradižnik	—	0,60
koronje	1,20	1,30
petelin	3,64	3,80
radič	3,04	4,10
cvetača	—	3,00
jabolka	1,30 do 2,20	1,00
bruske	3,75	3,80
pomaranče	4,80	4,80
limone	4,24	4,25
banane	5,50	5,70
grozdje	4,75	4,50
ribe	8,56	—
jajca (cena za kos)	0,90	0,88

Danes akademija

Danes, v četrtek 14. decembra, bo v črnomaljskem prosvetnem domu ob 19. uri svečana akademija v počastitev 30-letnice prihoda maršala Tita na čelo Komunistične partije Jugoslavije. Na akademiji bo imel slavnostni govor predsednik republiškega združenja ZZB Franc Leskošek-Luka, v kulturnem programu pa bodo sodelovali učenci osnovne šole, gimnazije in glasbene šole. Vabljeni so vsi občani!

V nedeljo SZDL na Vinici

V nedeljo, 17. decembra, bo ob 8.30 na Vinici krajevna konferenca SZDL. Razpravljali bodo o organizaciji zimskega kmetijskega tečaja, o mednarodnih odnosih in o pomembnejših krajevnih zadevah, kot so trgovina, ceste itd.

Jutri plenum OBSS

Jutri, 15. decembra, bo v Črnornlju plenum občinskega sindikalnega sveta, na katerem bodo govorili o pripravah na volitve v delavske svete in o rešitvi na vodilnih delovnih mestih, o pripravah na letne konference sindikalnih podružnic itd. Ob tej priložnosti bodo tudi spreminili pravilnik občinskega sindikalnega sveta ter izvolili 6 stalnih komisij.

20 let »Potrošnika«

Pred kratkim je kolektiv trgovskega podjetja POTROŠNIK iz Črnornlja slavil 20 letnico poslovanja. Ob tej priložnosti je predsednik sindikalne podružnice Vidko Vlačič govoril o uspehih in razvoju podjetja, nato pa so nagradili tiste člane kolektiva, ki so v podjetju neprekinjeno že 10 let. Spominske zapeljive ure so dobile: poslovodkinja Zofka Vranešič in Olga Matko iz Črnornlja, prodajalke: Anica Švajger, Nada Strubej in Anica Doltar, prav tako iz Črnornlja, ter Anton Rafer, poslovodja iz Črnornlja.

Na prosilavo, ki je bila v prostorih restavracije Grad, so povabili tudi prvo upravni podjetja Karolina Sašek, dolgoletnega direktorja Franca Kosa ter upokojence Elizabeto Škedelj, Faničo Špehar, Jožeta Cvvara in Voroniko Oder. Tudi njim so namenili skromna spominska darila.

V Španijo in na Portugalsko

Turistični biro Črnornelj sprejema do 28. decembra letošnje prijave za izlet v Španijo in na Portugalsko, ki ga organizirajo za prvomajске praznike prihodnje leto. Izlet bo trajal 15 dni, od 24. aprila do 8. maja 1968. Pohitite s prijavi!

Na posvet pridite s predlogi

Občinski sindikalni svet v Črnornlju bo na pobudo strokovnega sindikata industrije in rudarstva organiziral posvet o organizaciji in financiranju zdravstvenega varstva. Povabili bodo zastopnike vseh delovnih organizacij. Vendar bo posvet dosegel svoj namen le tedaj, če bodo v kolektivih o tem že prej razpravljali, tako da bodo lahko na posvetu predlagali konkretna sklepa.

Številni ugledni gostje so v nedeljo prisostvovali proslavi v telovadnici viniške osnovne šole, prirejeni v počastitev dneva človekovih pravic in izidu knjige »Poslušajte nas«. — Na fotografiji: učence domače osemletke so v slovenščini, srbohrvaščini in makedonščini prebrale nekaj pretresljivih otroških pisem, ki so izšla v knjigi. (Foto: Ria Bačar)

Niz prireditev za dan JLA

Tudi letos bodo v vsej črnomaljski občini lepo proslavili 22. december

V počastitev dneva JLA — 22. decembra, pripravljajo vodstva občinskih družbeno političnih organizacij skupno z domačim garnizonom več prireditev na področju celotne občine. Foto razstave o razvoju Jugoslovanske armade in pionirske organizacije bodo odprli v šolskih prostorih naslednjih krajev: 16. decembra v Semiču; 18. decembra na Vinici; 17. decembra v Dragatušu; 19. decembra v Starem trgu; 20. decembra v Adlešičih; 21. in 22. decembra pa bo razstava v Črnornlju. Povsod bodo razstavni prostori odprti od 10. do 19. ure.

Tiste dni, ko bodo v posameznih krajevnih središčih razstave, bodo dopoldne ure.

Komu so napoti lepaki?

Način plakativiranja se je zadnje čase v Črnornlju izboljšal. Na različne prireditve vabijo občane vedno bolj okusni lepaki, toda videti je, da to nekateri moti. Večkrat se zgodi, da lepaki že prvi dan, najkasneje pa čez noč, izginejo ali pa leže napol strgani po tleh. Verjetno tistim, ki jih trgajo, ne manjka doma ravno papirja, pač pa to počenja iz objestnosti ali iz hudobije. Le kdo so zlikoveci! Kaj jim res ni mogoče stopiti na prste?

ČRNOMALJSKI DROBIR

SVET KNJIZNICE v Črnornlju je razpravil o preselitvi knjižnice, ki naj bi bila marca ali aprila 1968. Novi prostor v Dijaškem domu ni primeren, zato predlagajo, naj bi se knjižnica preselila v desedanjne prostore Ispostave KB v Črnornlju. Ti prostori bi bili za knjižnico veliko primernjši in bi bili uporabljeni brez adaptacije. Na seji so menili, da ne bi bilo prav, če bi s sedanjimi neprimerljivi prostori zavrla dejavnost knjižnice, ki je že zdaj imela lepe uspehe.

TEČAJ ZA KVALIFIKACIJO poklicnih šoferjev prireja Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost skupaj z ZSAM v Črnornlju. 18-tedenski tečaj bo obsegal 450 ur teoretičnega in 50 ur praktičnega pouka. Prijave sprejema do 20. decembra Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnornlju. Tečaj se bo začel v začetku januarja 1968 in bo trajal do maja.

PLESNI TEČAJI, ki jih namerava prireditelj Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnornlju letos postati in spomladi, bodo verjetno pritegnili precej mladih iz šol in podjetij. Plesni tečaji bodo prav gotovo povečali kulturnost občanov naše mladine na javnih prireditvah.

ganizirali po šolah še razgovore prvahorcev in oficirjev JLA z učenci. V Semiču bodo 16. decembra priredili še kulturni nastop, na katerem bodo sodelovali pripadniki JLA skupno z domačimi pionirji. Podobno kulturno prireditev bodo imeli 17. decembra ob 15. ure v Dragatušu.

21. decembra dopoldne bo v Črnornlju predstavnik pionirskih in mladinskih organizacij sprejel komandant garnizona. Ob tej priložnosti bodo mladim pokazali razne vrste sodobnega orožja in jim pripovedovali o življenju vojakov.

21. decembra zvečer pa bo v črnomaljskem kulturnem domu gostovanje Odra mladih iz Novega mesta. Uprizorili bodo »Otok in Strugoz«. Kvalitetna predstava bo brezplačna.

Razen vsega tega bo v dneh pred in po prazniku več predavanj po šolah, nekaj izletov in športnih srečanj. V več športnih panogah se bodo pomerile ekipe iz Metlike, Črnornlja in pripadnikov JLA.

V začetku decembra so imeli v Dragatušu sestanke osnovne organizacije Zveze komunistov. Razpravljali so o nedelavnosti v Socialistični zvezi in mladinski organizaciji ter o disciplini med članstvom ZK. Posamezniki so prevzeli odgovornost za poživitev dela med člani SZDL, kakor tudi v mladinski organizaciji. Ugotovili so, da bi se dalo z malo več dobre volje narediti marsikaj, saj je bila SZDL v Dragatušu še pred leti ena najbolj delavnih organizacij v občini, ki je za svojo aktivnost prejela celo zvezno nagrado.

Prav tako je mladina včasih mnogo več delala na kulturnem področju, kar pa zadnje čase tudi ni več običaj. Poznavalci drugatuških razmer so mnenja, da je do

teoretičnega in 50 ur praktičnega pouka. Prijave sprejema do 20. decembra Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnornlju. Tečaj se bo začel v začetku januarja 1968 in bo trajal do maja.

PLESNI TEČAJI, ki jih namerava prireditelj Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost v Črnornlju letos postati in spomladi, bodo verjetno pritegnili precej mladih iz šol in podjetij. Plesni tečaji bodo prav gotovo povečali kulturnost občanov naše mladine na javnih prireditvah.

Občinska meja ali kitajski zid?

Za šolstvo v Poljanski dolini še zmeraj razmetavamo denar

Organizacija šolske mreže v Poljanski dolini je bila že velikokrat predmet razprav na občinskih sejah v Črnornlju, toda po več letih je ostalo še tako, kot je bilo. Popolna osemletka v Starem trgu (črnomaljska občina) nima v nižjih razredih dovolj učencev, zato so morali uvesti kombinirani pouk. Se

slabše pa je v nekaj kilometrov oddaljeni soli Vimol (kočevska občina), kjer je v vseh 8 razredih osnovne šole kombiniran pouk. Razumljivo je, da kvaliteta pouka ob taki organizaciji ne more biti zadovoljiva in da otroci iz teh šol zelo težko nadaljujejo šolanje na srednjih šolah.

Črnomaljski predlog, da bi na tem področju organizirali eno samo, toda kvalitetno osemletko za otroke obeh občin, doslej pri sosedih okraj občinske meje ni naltel na razumevanje. Za rešitev tega vprašanja niso pokazali smisla ne odločujoči na občini Kočevje ne prebivalci. Znano je namreč, da

obstajajo med občani ene in druge občine nasprotovanja še iz 16. stoletja...

Tako stanje je nekaterim staršem celo všeč. Če njihovi otroci na zahtevnejši šoli v Starem trgu ne morejo izdelovati, jih pošljejo v Vimol, kjer je menda laže dobiti oceno. Kakšno pa je otrokovo znanje, tega nihče ne vpraša!

Ker za šolstvo tako v Črnornlju kot v Kočevju primanjkuje sredstev, organizacija šolske mreže, taka kot je zdaj, pa veliko stane, bi bil skrajni čas, da zadevo s skupnimi močmi uredijo. In ne samo zaradi cenejšega poslovanja, pač pa predvsem otrokom v korist!

Pijanci naj ostanejo doma

Črnomaljci ugotavljajo, da zadnje čase obiskujejo prireditve v kulturnem domu tudi tako vinjeni ljudje, da povračajo kar v dvorani. Razumljivo, da se obiskovalec prireditve pritožuje. Prosimo jih, naj si v prihodnje zapomnijo imena tistih, ki zaradi vinjenosti ne sodijo v dvorano, da bo uprava doma lahko ukrepala.

Dobri stiki z rodno deželo

Klub belokranjskih študentov so letos podprla tudi nekatera podjetja — študentom dajejo kratkoročna posojila

Ze vrsto let uspešno deluje klub belokranjskih študentov, ki povezuje študente višjih in visokih šol s področja Bele krajine. Njegov obstoj je v precejšnji meri odvisen od denarnih sredstev. Doslej sta ga v glavnem vzdrževali občini Metlika in Črnornelj, letos pa so poleg njiju podprla klub tudi podjetja BELT

iz Črnornlja, BETI iz Metlike ter še nekatera druga iz Bele krajine in izven nje.

Klub redno vzdržuje stike z gimnazijo v Črnornlju, od koder prihajajo skoraj vsi člani kluba. Sodelovanje zavzema obliko predavanj o študiju, o pogojih za študij, organizacijo pa tudi športna srečanja. Razen tega prireja klub daljše in krajše izlete, obiske predstav, predavanja o aktualnih problemih Bele krajine, o domači obrti itd.

Ker je letos zbral več denarnih sredstev kot običajno, je bil sprejet sklep, da se določen del sredstev namenil za posojila študentom, ki so v stiski. Pomoč, ki jo daje klub svojim članom, ima obliko kratkoročnega posojila (za dobo enega ali dveh mesecev). Obresti ne zaračunavajo. Ker pa klub nima veliko denarja, ne more štajati večjih, stalnih in dolgoročnih posojil. Za dodelovanje posojil je ustanovljena posebna komisija.

Tradicija je že, da pripravijo klub vsako leto brucovnanje. Prireditve je eno leto v Metliki, drugo v Črnornlju. Letošnja prireditev bo 16. decembra v metliškem hotelu Bela krajina.

Prostor je eden izmed velikih problemov kluba. Nimate niti skromne sobice, kjer bi se lahko sestajali, zato je delovanje kluba v marsičem ohranjeno.

KSENJA VITKOVIČ

Viniški komunisti: kaj je s cesto?

V nedeljo, 3. decembra, je bil sestanek osnovne organizacije ZK na Vinici. Pogovarjali smo se o graditvi zadnjih plenarnih sej CK ZKS ter o nalogah viniških komunistov. Nekateri se vse zahtevnejših nalog boje, se jih izogibajo in ne prihajajo niti na skupen dogovor. Takih komunistov ni čutili tudi v delu SZDL, ZB in drugje, imajo samo rdečo izkaznico. Kljub skromni udeležbi je bila razprava živahna. Menili so, da je treba jasneje in za daljše obdobje začrtati kmetijsko politiko, razpravljati smo o carinah in davčni politiki ter službi družbenega knjigovodstva. Ostro pa je bilo postavljeno vprašanje, kaj je z gradnjo ceste Kanitara — Vinica. Komunisti hočejo odgovor, kaj so glede tega ukrenili odborniki in republiški poslanci ter od kod so prišle priprave za modernizacijo ceste. Na tem sestanku sta bila v organizaciji sprejeta 2 nova člana. Sprejet pa je bil tudi sklep, da je treba okrečiti politično in drugo odgovornost članov ZK. Kdor tega ne bo zmožen, se bo moral od Zveze komunistov posloviti.

J. P.

Cesta Črnornelj — Butoraj

Pred kratkim so vendarle začeli razvažati gramoz za popravilo ceste Črnornelj — Butoraj, ki je bila tega že močno potrebna. Občinska skupščina bo prispevala plačilo za prevoze, vse ostalo pa so se obvezali narediti občani Butoraja, Velike Lahinje in Zorenc. To je spet primer, kako se da s skupnimi prizadevanji reševati krajevna problematika.

Nimajo več prostora za sestanke

splošnega mrtvila v organizacijah prišlo deloma tudi zato, ker ljudje, ki so več let požrtvovalno delali, niso nikdar

Letos manj »bolniških«

V primerjavi s prejšnjimi leti je letos bolniški stalež na področju črnomaljske občine občutno manjši. Verjetno delovne organizacije bolj pazijo na simulantne, odkar morajo plačevati prvih 30 dni bolniškega dopusta same. V 9 mesecih letošnjega leta je bil tako bolniški stalež skoraj za 20 odstotkov manjši kot lani v tem času, še vedno pa so nesreče pri delu pretežno vzrok za izostanek od dela. Poklicnih obolenj je na splošno še zelo malo, nekaj takih primerov so imeli samo v semiški Iskri in v lesnem podjetju ZORA (Črnornelj).

Tatvine se ponavljajo

»Marlinas« so tudi v Adlešičih in Ozčici slavili na veliko. Konec tega slavlja pa je bil marsikje žalosten, saj je bilo kmalu nato občanom iz Bednja ukradenih več kokoši in petelinov, prav tako pa je zmanjkalo več zajcev plemenitih sort. Ker se take kraje čisto ponavljajo, so ljudje zaskrbljeni. Sumijo, da se nočnih akcij loteva nekaj mladincev, zato želijo, da bi jih čimprej zasačili in kaznovali.

V mesecu decembru nudimo pri nakupu vsega blaga 10-odstotni novoletni popust

»Deletekstil« ČRNOMELJ

NOVICE
črnomaljske komune

Tudi v mestih se da zbirati

Na metliški osemletki malica velika večina otrok — Čeprav je šola sredi mesta, zberejo od staršev precej sadja in zelenjave — Kdor nima njive, prispeva z delom na šolskem vrtu — Odlično organizacijo vodi gospodinj-ska učiteljica Minka Črnugelj

Med prvimi šolskimi kuhinjami, ustanovljenimi na Dolenjskem, je bila metliška. Že več let malicajo skoro vsi šolski otroci po razmeroma nizki ceni, čeprav šola ne dobiva več mednarodne pomoči v hrani.

O delovanju in organizaciji šolske prehrane nam je pred kratkim pripovedovala gospodinj-ska učiteljica Minka Črnugelj, ki vodi šolsko kuhinjo:

— Vsako jesen organiziramo nabiralsko akcijo za sadje in zelenjavo. Otroci vodijo po razredih sami evidenco, koliko kdo prinese. Povprečno dajajo starši po 3-4 kg sadja, nekaj glav zelja, krompir in drugo zelenjavo. So pa tudi taki, ki kar z vozom pripeljejo sadje ali krompir.

Kjer doma nimajo sadovnjakov ali njiv, prispevajo k šolski kuhinji na drug način: otroci delajo na šolskem vrtu ali v velikem slivniku. Mestni otroci tudi med poletnimi počitnicami prihajajo vsak torek popoldne na vrt, kjer obrabijo paradiznike, papriko, čebulo itd. Šolski vrt obdelujemo včasih vsi skupaj, pri pouku gospodinjstva, razen tega pa tudi s prostovoljnimi delom.

Ko pridelke zberemo, jih učenci višjih razredov tudi sami vlagajo in konzervirajo, seveda pod strokovnim vodstvom naših kuharic.

Na naši šoli je letos 550 otrok. Kuhinja je začela delovati takoj ob začetku šolskega leta. Za malico se je prijavilo 440 učencev, medtem ko prejema kosilo 190 otrok. Ti so večinoma od daleč ali so otroci zaposlenih mamc.

Letos stane malica za ves mesec 700 do 800 Sdin, obrok enolončnice ali kosila pa 110 Sdin. Pozimi se število prijavljenih še poveča, toda zmeraj je nekaj taktih, ki se šolski malici odreka. Ne zato, ker ne bi mogli plačati, ampak zato, ker jim ta hrana ni všeč. Socialno šibkim otrokom dajemo malice brezplačno, nekateri pa plačujejo samo polovično ceno.

S tako prakso nameravamo nadaljevati tudi v prihodnje, ker se je doslej zelo dobro obnesla. Jasno pa je, da je z organizacijo šolske prehrane veliko dela, ki ni vselej najbolj prijetno.

Še enkrat: Zdravila na kredit

Zelo nam je žal, da v prejšnji številki objavljena vest pod tem naslovom ni bila točna. Namesto besedice krat bi moralo pisati — za malenkost — pa vendar se smisel podatkov spremeni. Zadnji odstavek se torej pravilno glasi: »Kljub omenjenim težavam in dejstvu, da pride na enega zdravstvenega delavca v tej lekarni 4264 prebivalcev (za 12 manj, kot znaša medobčinsko povprečje), pa kolektiv dobro gospodari in je dosegel velik napredek tudi v strokovnem pogledu.«

Čeprav samo enkrat, pa vendar zaleže!

Pred kratkim je 74 bivših borcev in 18 občanov dobilo enkratno denarno pomoč

Že tri leta zapored so v Metliški občini izplačali pred novim letom enkratno denarno pomoč najzaslužnejšim in najpotrebnejšim članom ZZB, kakor tudi drugim pomoči potrebnim občanom.

Komisija za zadeve borcev pri občinski skupščini je letošnja razpoložljiva sredstva — okoli milijon Sdin — namenila za enkratne priznavalne tistim borcem, ki ne prejema rednih priznavalnin in nimajo drugih stalnih dohodkov, prav tako staršem, ki so v NOB izgubili dva otroke ali več. Izjeme predstavljajo le spomeničarji, katerim so prav tako dodelili enkratno priznavalino.

Socialna služba občinske skupščine pa je te dni izplačala 18 občanom enkratno denarno pomoč od 5000 do 15.000 Sdin. Potrebn je seveda dosti več kot denarja, zato so zimske pomoči namenili predvsem tistim občanom, ki bi bili potrebni stalnih mesečnih podpor, a jih zaradi de-

name stiske ne morejo izplačati.

Čeprav so zneski, ki so jih pred kratkim dobili borci in socialno ogroženi občani majhni, bodo vendarle zalegli; če ne za drugo, vsaj za skromen novoletni priboljšek. Morda več kot materialna korist pa bo marsikomu pomnila zavest, da družba nanj ni pozabila.

V Božakovem bodo igrali

Tudi letos se učenci osnovne šole iz Božakovega pripravljajo na sprejem dedka Mraza. Učijo se dve igrici, v katerih pa bodo sodelovali tudi njihovi vrstniki iz metliške šole. Če bo konec leta sneg, se bo dedek Mraz do šole pripeljal na saneh ter obdaril šolske in predšolske otroke.

SPREHOD PO METLIKI

NOVOZAFADLI SNEG je prinesel otrokom veselje, starejšim ljudem pa nevednost, med drugim tudi to, kako naj varno hodijo po trgih in ulicah, na katerih delajo otroci ledene dravnice in sankaljša. Mladino mika predvsem všeč asfaltirane ulice. Te bo treba sproti posipavati s peskom, otroke pa poučiti in napotiti na bregove okoli Metlike, kjer se bodo lahko brez skrbi in nevarnosti sankali in smučali.

NA PROCELJU KINA na grajskem vrtu so pred kratkim montirali lep svetlobni napis, ki ga je po načrtu gradbenega tehnika Juša Mišičiča izdelala metliško Komunalno podjetje. Novi napis poživlja fasado, hkrati pa opravlja tudi obveščevalno funkcijo, saj je marsikateri tuje spreševal, kaj je v stavbi na grajskem vrtu.

V POČASTITEV OKTOBRSE REVOLUCIJE je metliški kino v novembru in decembru predvajal serijo filmov s revolucionarno vsebino. Tako so Metličani lahko gledali kuharska filma Jaz sem Kuba in Mlad upornik, ruski film Aleksa Dundič (pred to predstavo

je republiški poslanec Ivani Zeli govoril o pomenu oktobrske revolucije) ter domači film Pogled v senosno sonce. Žal je bilo za vse te kvalitetne filme med ljudmi premalo zanimanja.

BENESKI FANTJE SO MINULI nedeljo gostovali v Metliki. Vesel spored, ki ga večinoma poznamo že iz radijskih oddaj, je privabil precej poslušalcev, zlasti mladine iz okolice vasi.

TO SOBOTO, 16. DECEMBRA bo v metliškem hotelu letošnje brucovanje, ki ga pripravlja Klub belokranjskih študentov. Na sporedu bo sprejem brucov, poznanostni in brucovski ples, srečevalni itd. Igral bo priznani ansambel Vstopnice so v prodaji v metliški knjigarni. Prijatelji mladine vabljeno!

Anica Lozar in Marija Slobodnik sta kuharici v metliški šoli. Tisti dan, ko smo jima pogledali v lonc, sta pripravljali za kosilo krompirjevo juho z mesom, palačinke in kompot. Kuhinja je sodobno urejena, z ravnimi površinami in sodobno opremo. (Foto: Ria Bačer)

Kaj je z mostom čez Kolpo?

Most čez Kolpo, ki povezuje v bližini Metlike dve republiki, je že dolgo za ves težji promet zaprt. Med vojno je bil porušen, po osvoboditvi pa sta Slovenija in Hrvaška zgradili vsaka eno tretjino železnega mostu, medtem ko je bil srednji del povezan z lesenimi piloti. V zadnjih letih je del lesene konstrukcije tako izrabljen, da so letos spomladi zaradi varnosti morali prepovedati tovorni in avtobusni promet.

Za dograditev je bilo zadnja leta že več pobud, vendar vse do letošnjega februarja ni prišlo do resnejših pogovorov, kako bi znova s so-

delovanjem obeh mejnih republik most uredili.

Na prvem razgovoru so misli na popravilo sedanjega mostu ovrgli ter se dogovorili

za gradnjo novega in širšega, kar je sedanjemu za naraščajoči promet preozek. Načrti so že v izdelavi, znano je tudi že, da bo gradnja stala 100 do 120 milijonov Sdin. Za dela v letu 1967 je republiški cestni sklad SRS odobril 20 milijonov starih din, v kratkem pa bo prišlo do novega razgovora med predstavniki cestnih skladov obeh republik glede ostalega financiranja.

Kot kaže, bodo novi most začeli graditi še letos, dokončan pa bo v prvi polovici 1968.

Metlika pred petdesetimi leti

Prispevek fotografa Antona Muche k zgodovini Metlike

25. novembra, na predvečer občinskega praznika, je bila v novih prostorih Belokranjskega muzeja odprta razstava »Metlika pred petdesetimi leti«. Otvoritev so se poleg številnih domačinov udeležili tudi predstavniki političnih, družbenih in kulturnih organizacij ter ustanov. Razstavo je odprl ravnatelj Belokranjskega muzeja prof. Jože Dular, ki je med drugim dejal: »Morda naslov današnje razstave »Metlika pred petdesetimi leti« ne pove vsega, najmanj pa tega, da je za podobo tedanje Metlike skrito nesebično, neutrudno, dostokrat nepriznano, a vendar dragoceno delo takratnega metliškega meščana Antona Muche. Dragoceno zato, ker je bil Mucha med mnogimi svojimi dejavnostmi mojster črno-bele umetnosti in nam je v portretih, vedutah in pesarskih ohranil lep kos domače zgodovine.

Kdo je bil pravzaprav Anton Mucha? Premnogi mladi ljudje skoraj ne vedo za to ime, medtem ko se ljudje srednjih let in starejši meščani sponinjajo srednje viškega, dobrodušnega moža, ki niti ni bil našega rodu, saj mu je zibel stekla 28. marca 1868 v Lipnici na Češkem. Tam je hodil v osnovno šolo, se mimogrede naučil igrati violino, potem pa je kot mlad fant odšel v svet. Pot ga je zanesla v Karlovec, kjer se je pričel učiti trgovine pri trgovcu Reimerju, nato pa je kot 23-leten fant prišel v Metliko in tu, podjeten, kot je bil, odprl majhno trgovino s mešanim blagom, ki ga je največ sam tovoril iz Karlova, sprva peš, nato pa s kolesom. Skromna trgovinica

pa se mu je kmalu začela razcvetati, in ko je vzel v najem se gostilno »Pri kroni« (današnja hiša Janka Cara), je poklical k sebi s Češkega starše in sestre. Obenem se je pričel ukvarjati s fotografijo in se sčasoma razvil v dobrega, cenjenega fotografa.

Po smrti prve žene se je ponovno oženil s hčerko božakovskega nadučitelja Jelena, kupil hišo z vrtom na Dragah in si nad Bojico zgradil veliko nadstropno hišo s trgovskim lokalom v pritličju.

Anton Mucha pa ni bil samo trgovsko usmerjen človek, ampak je svoje duševne sposobnosti usmeril tudi drugam, predvsem v društveno

življenje. Sodeloval in pomagati je, kjerkoli je bilo potrebno. Tako je učil in vodil tamburaški zbor, bil je prvi violinist pri Godbenem klubu, sodeloval je pri mestni godbi na pihalni in je več let vodil njeno blagajno. Bil je vnet član Narodne čitalnice, najdemo ga med ustanovitelji teledarskega društva Belokranjski Sokol in kot vodjo brizgalne pri metliškem gasilskem društvu. Kot spoštova-

nega in uglednega meščana so ga večkrat izvolili za svetovalca v občinski odbor, bil pa je tudi sodni porotnik ter tajnik in blagajnik pri raznih društvih.

Skratka: Anton Mucha je stal z obema nogama sredi javnega in kulturnega življenja takratne Metlike.

Pri vsem svojem poslovanju, društvenem in družabnem življenju pa je Mucha s fotografijo opravljal tih po-slanstvo, lahko bi rekli poslanstvo lokalnega zgodovinarja, saj je na plošče ujel mnoge trenutke iz življenja domačega mesta in njegovih ljudi. Izdal in založil pa je tudi številne razglednice, ki so ponese podobo metlike in belokranjskih naselij po ožji domovini in čez njene meje.

Te razstave, ki jo odpiramo danes, pa morda ne bi bilo oziroma bi bila zelo skromnega obsega, če bi njegovi domači to dediščino zavrgli in uničili, kot se je to mnogokje zgodilo. Razumevanju in širokosrčnosti pokojnikove vdove se moramo zahvaliti, da je delo Antona Muche prikazano v tako širokem obsegu, saj je prav vse plošče in številne originalne fotografije, ki jih je bil pokojnik ohranil, podarila muzeju. Poleg tega je muzeju izročila mnoge osebne predmete Antona Muche, predmete, ki bodo tu zbrani ohranili med ljudmi živ spomin nanj in na njegov čas.

Razstava je bila že prve dni deležna lepega zanimanja in vodstvo muzeja vabi vse, zlasti starejše metliške meščane, da si razstavo ogledajo in pomagajo razrešiti na fotografijah nekatere do zdaj še neznanе osebe.

Na jelkah se bo bleščalo

V Mercatorjevi papirnici v Metliki so te dni začeli prodajati razne uvožene novoletne jelke. Izбира je res velika, cene primerne (190 do 475 Sdin za kos), kvaliteta pa mnogo boljša od naših okraskov, ki so se drobili že v rokah. V trgovini pravijo, da je kljub dobri prodaji tega blaga precej, prav tako so dobro založeni z novoletnimi voščilnicami.

KOKRA ima svoj delavnik

Nova trgovina podjetja KOKRA, ki so jo v Metliki pred kratkim odprli, je dobro založena s perilom, pleteninami, volno, kozmetiko, usjenimi izdelki, galanterijo, preprogami, odejami in konfekcijo. Da bi ustregli strankam, ki gredo ob 14. uri iz službe, so v tej trgovini uvedli drugačen delovni čas, kot ga imajo trgovine sicer v Metliki. KOKRINA trgovina je odprta od 8. do 12. ure, popoldne pa od 14. do 17. ure. Promet je zamenkrat zadovoljiv, izbiro blaga pa sproti dopolnjujejo po željah potrošnikov.

Izobraževalna sezona se začne

Občinski odbor Rdečega križa v Metliki namerava pozimi organizirati več zdravstvenih predavanj po šolah in vasi, kjer so krajevne organizacije RK. Zdravniki in medicinske sestre metliškega zdravstvenega doma bodo oskrbeli predavanja v okviru šole za zdravje. Letos bodo s to obliko izobraževanja začeli, prihodnje leto pa nadaljevali. Predvidena sta še dva 80-urna tečaja prve pomoči. Eden bo v Metliki, drugi pa v Gradcu ali na Suhorju, kjer bo zanj več zanimanja.

Spet 58 krvodajalcev

Sredi novembra je občinski odbor RK v Metliki organiziral ponovno krvodajalsko akcijo za potrebe novomeške transfuzijske postaje. Z vsega področja metliške občine je prišlo k odvzemu krvi 58 občanov, največ pa jih je bilo z Božakovega in iz Lokvice. Da so se občani Božakovega tako dobro odzvali, je v glavnem zasluga aktivistov RK in predsednika Antona Kočvarja.

Antona Bajuka ni več

29. novembra se je na tovu smrtno ponesrečil Anton Bajuk iz Drašič, star 48 let. Vest o njegovi tragični smrti je žalostno odjeknila po vsej okolici, zlasti pa je prizadela njegovo družino, saj je pokojnik zapustil ženo in šest otrok. Da je bil močno priljubljen, je pričal pogreb. Na pokopališče k Trem jamam ga je spremljalo mnogo znancev in prijateljev. Poleg domačih gasilcev, katerih predsednik je bil pokojni Tone že 13 let, so prihiteli še gasilci iz Metlike in Vivodine ter člani lovskih društin.

Anton Bajuk je bil delaven član vseh naših organizacij, skrben gospodar, dober vinar, gradnik, v mladosti pa je veliko pretrpel. Bil je interniran na Rabu, nato pa je kot borec XV. brigade sodeloval v NOV.

Razen domačih bodo pokojnega Bajuka pogrešali vsi Drašičani in se ga bodo še dolgo spominjali.

metliški tednik

NAJCENEJŠA PREVENTIVA. Te dni pred trebanjskim zdravstvenim domom. — (Foto: Legan)

Sodelavce športne rubrike prosimo, naj današnje sličko s prostorom upoštevajo, prikladno bomo zamujeno nadomestili.

Športne igre v Krškem

Na 6. delavskih športnih igrah občine Krško je sodelovalo nad 250 tekmovalcev iz 10 delovnih organizacij. Letošnje igre so bile boljše kot prejšnje. Letos sta prvi nastopili tudi dve ženski ekipi. Same igre so potekale v športnem duhu, pritožb na posameznih srečanjih ni bilo. Zato gre predvsem pohvala prizadevanju športne komisije pri ObSS. Na zadnji seji so z zadovoljstvom ugotovili, da je bil namen igre dosežen. Število nastopajočih in medsebojno sodelovanje sta bili na zadovoljivi višini.

V posameznih disciplinah so zmagale naslednje delovne organizacije: v odbojki: prosvetni delavci; lahki atletiki: prosvetni delavci; plavanju: prosvetni delavci; balinanju: Celuloza; namiznem tenisu: prosveta; streljanju: Elektro; šahu: Celuloza; malem nogometu: prosveta; rokometu: prosveta; kegljanju: Celuloza.

ŠAH

Dr. Trifunovič v Brežicah

Po končanem državnem ekipnem šahovskem prvenstvu, ki je bilo v Cateških Toplicah, so dijaki breških gimnazij povabili na simultanko velemojstra dr. Petra Trifunoviča. Ta je z njimi odigral simultanko na 30 deskah. Dr. Trifunovič je zmagal z visokim rezultatom 27,5:2,5. Pet dijakov je remiziralo in sicer: Bostić, Malavasić, Kovarič, Zakrajšek in Zorko. JANEZ TRIFUNOVIČ

Šah v Sevnici

V Sevnici je bil šahovski turnir, ki se ga je udeležilo 6 tričlanskih ekip. Ekipa šahovske sekcije KOPITARNE, ki so jo sestavljali inž. Novak, Pfeifer in Drstvenšek (Novak) je zmagala s precejšnjim nasokom. Vrstni red: 1. Koptarna 13 točk, 2. Liska 9,5, 3. Taborniki 8, 4. Blanca 5,5, 5. Trzišče 5 in 6. Senjanž 4 točke.

Zmagovinska ekipa je prejela pokal in diplomu, druga in tretja ekipa pa sta prejeli diplomo. JOŽE TIMER

KEGLJANJE

Pokalni turnir v Kočevju

V počastitev praznika republike je bil v Kočevju tradicionalni kegljaški pokalni turnir. Kakor vsako leto so se zbrale ekipe iz Cerkljane, Dolenje in Kočevja. Manjkali so samo Novomeščani. Tekmovali so v disciplini 8 X 200 lučajev in so bili doseženi naslednji rezultati: 1. BREST (Cerkljane) 6332 kegljev; 2. KK Kočevje 6224 kegljev in 3. GOBANIN (Dolenje) 6126 kegljev.

Najboljši posameznik je bil Kočmarji iz Kočevja z 831 podrtimi keglji. V splošnem so bili doseženi pričakovani rezultati. Prehodni pokal je prešla ekipa iz Cerkljane. A. A.

Vanič - občinski prvak

ObZTK in KK Krško sta organizirala v novembru občinsko kegljaško prvenstvo v disciplini 200 metov. Za naslov občinskega prvaka se je potegovalo 26 kegljačev. Rezultati so boljše od lanskih, saj je lanskoletni prvak šele na 6. mestu. Rezultati: 1. Vanič 837 kegljev; 2. Bajc 790; 3. Kužnik 757; 4. Markl 747; 5. Brgovič 741; 6. Zičkar 732; 7. Černoša 723; 8. Gelb 723; 9. Petkovič 717 in 10. Tuma 716 kegljev. K. PAVLIHA

Šport

VESTI

Laško : Brežice 2:7

V zadnjem kolu jesenskega dela celjske nogometne podzveze so Brežičani nastopili v Laškem z 9 igralci, kljub temu pa so slavili izdatno zmago. Zadetke za Brežičane so dosegli: Pauzovič 5 ter Novakovič in Džokič po enega. Trener breških nogometašev Venda je povedal, da so nekateri nogometaši tokrat izostali neupravičeno. Ostalih deset, ki so nastopili, pa zaslužijo pohvalo. Brežičani bodo prestigli na 4. mestu, v nadaljevanju pa se bodo z nekoli večjo srečo lahko potegovali za višje mesto. V. P.

Lacijeva zasluga

Da so nogometaši NK Celulozar dosegli v jesenskem delu tekmovalstva tolikšen uspeh, gre v glavnem zasluga trenerju Laciju. Ta je pred leti treniral drugoligaško ekipo Aluminij iz Kldričevega, v lanskem letu pa moštvo NK Junak iz Senja. Trener in velika volja ter poštovanost igralcev so pripomogli k temu uspehu kluba. Prav tako gre zahvala tudi dobremu vodstvu kluba in finančni pomoči sindikalne podružnice tovarne celuloze in papirja iz Krškega.

Dviganje uteži

V decembru bo tekmovalje v dviganju uteži za pokal republik. Tekmovanje bo v Baču, kjer bodo nastopile reprezentance vseh republik. V reprezentanci Slovenije bo nastopil tudi mladinec TVD Partizan Kočevje Jože Smolič. A. A.

Izberimo športnika!

Še danes in prihodnjic bomo objavili tradicionalno anketo za izbor »športnika Dolenjske« v letu 1967.

JOŽE SMOLIČ

Če izbiramo najboljšega športnika na Kočevskem, ne moremo mimo dosežkov tekočletnega Jožeta Smoliča. Njegova prizadevanja in dosežki v tej larsedno naporni športni panogi so veliki. Vidna uvrstitve na prvenstvu Slovenije in tretje mesto na zveznem tekmovalstvu mladega dvigalca uteži uvrščajo med obetajoče tekmovalce. Pot tega tekmovalca do uspehov je strma.

MARIJA ANDOLŠEK

Znana telesnozvojnica delavka in tekmovalka v Kočevju je tudi Marija Andolškova. Vrsto let se pojavlja na obeh

MARIJA ANDOLŠEK

področjih. Ob tej priliki pa nas bolj zanimajo njeni športni dosežki v kegljanju, ki so precejšnji. Med posameznicami je v republiki na 3. mestu, med dvojicami pa je njen par celo na drugem mestu v Sloveniji. Vidno mesto je zasedla tudi na državnem prvenstvu, saj je bila s 786 keglji med vodilnimi. Med dvojicami je bila na enakem prvenstvu na 11. mestu. Tudi na klubskih in medklubskih tekmovaljih je vedno med najboljšimi.

JOŽE TURK

Tokrat bomo zopet posegli v smokri osemletno, samo v drugačnem smislu. Ko to omenjamo, imamo v mislih državnega prvaka v podvodnem ribolovu Jožeta Turka iz Kočevja. Največje uspehe je Jože dosegel leta 1964 in letos z osvojitvijo državnega prvenstva v larsedno močni konkurenci tekmovalcev s morja. Kljub vsemu je tudi v drugih letih vedno med vodilnimi v Jugoslaviji. Trdimo celo, da sodi med desetericu v Evropi. Da je to res, pričča tudi njegova udeležba v reprezentanci Jugoslavije. Osemkrat je obkrel askafanders državne reprezentance. Tudi med kandidati za Kubo je bil. Višja sila pa je preprečila njegovo sodelovanje.

Izberite športnika Dolenjske!

Naše uredništvo nadaljuje z vsakoletnim izbiranjem najboljšega športnika Dolenjske. Spet organiziramo posebno anketo, v kateri nam boste vi, dragi bralci, pomagali izbrati najboljšega športnika iz občin Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

Izpolnite, prosimo, anketni list z imeni športnikov, ki so vas v tem letu najbolj navdušili in katerih športne dosežke se posebno cenite. Sedaj se jim lahko oddolžite za prijetne trenutke, ki so vam jih pripravili. Napišite imena petih športnikov po vrstnem redu. Izrezano odločitev pošljite našemu uredništvu. Najboljšemu športniku Dolenjske smo namenili lep pokal v trajno last. Drugega in tretjega športnika bomo nagradili z lepimi knjiž-

nimi darili. Tudi ostalih se bomo spomnili, to pa naj ostane še skrivnost!

Gotovo se še spominjate letošnjih športnih dosežkov Babiča, Močnikove, Špillarja, Bužančičeve, Slaka, Zlatiča, Penka, Carga, Hrena, Turka, Ponikvarja, Bizjaka, Pence, Šercerjeve, Andolškove, Potočnika, Smoliča in drugih, zato vam ne bo težko izpolniti obrazec.

(prvo mesto — 5 točk, drugo — 4 točke, tretje — 3 točke, četrto — 2 točki, peto — 1 točka.) Vsak, kdor bo sodeloval pri izbiranju športnika leta, sodeluje tudi pri nagradnem zrebanju. — 10 izrebranih pošiljateljev ankete bo prejelo knjižna darila.

Anketne liste vrnite do 25. decembra 1967 na naslov: Dolenjski list, Novo mesto, p. p. 33, z označbo: ŠPORTNA ANKETA.

izreži

Odločil sem se za naslednje športnike:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Ime in priimek — športna panoga

Odrezek za nagradno zrebanje

Ime in priimek _____, poklic _____

Kraj _____, ulica _____

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje!

SPORTNA RUBRIKA DOLENJSKEGA LISTA

Izšla je

SANJSKA KNJIGA

Naročila: ADIT-Ljubljana, p. p. 171-IV.

Za 24 Ndin vam jo dostavi pošta

Sreča je večkrat opoteča

V torek, 11. decembra, smo v uredništvu izrebrali 30 nagrad za križanko »29. november 1967«, na katero je poslalo rešitve 1198 naročnic in naročnikov

Naši igralci so nam poslali 1198 rešitev križanke, objavljene v 47.—48. številki Dol. lista. Praznične dni ob 29. novembru si je marsikdo privoščil za reševanje križank, vendar smo dobili precej nepravilnih rešitev. Večinoma so se reševalci motili pri besedici 98. vodoravno, kjer so napisali smiksara, namesto mikser.

Izrebrani so bili:

1. nagrado — 15.000 Sdin prejme Cveta Andolšek iz Volčjih Poljan 3, p. Ortnik, 2. nagrado — 10.000 Sdin dobi Renata Trinko iz Podzemlja 4, p. Gradac; 3. nagrado — 8000 Sdin dobi Janko Skrabl iz Novega mesta, Jerobova 20; 4. nagrado — 6000 Sdin Breda Drenek iz Sevnice, Klavniška 28, in 5. nagrado — 4000 Sdin Mirko Kuzar, VP 9234—19, Beograd. 25 lepih knjižnih daril bodo te dni dobili po pošti: 1. Cvetka Vovk, podjetje Standard, Novo mesto; 2. Duško Bučar, Gabrovce 13,

p. Metlik; 3. Mirko Golobič, Gotna vas 65, p. Novo mesto; 4. Vlado Ljubi, Senovo 217-TV; 5. Franci Leš, Brežina 84 p. Brežice; 6. Jože Udir, Mestne njive bl. 8. Novo mesto; 7. Karmen Majzelj, Ljubljana, Tesarska 18/II; 8. Terzija Kostreva, Trnje 36, p. Brežice; 9. Alojz Jakčič, tovarna BELT, Črnomelj; 10. Janez Krže, Ribnica 173 na Dol.; 11. Slavica Flajnik, Belčji vrh 10, p. Dragataš; 12. Franci Vovk, Dol. Toplice 25; 13. Marija Prelesnik, Hrovača 3, p. Ribnica; 14. Janez Žele, Metlika, CBE 36; 15. Andrej Hočevar, Koblarja 30, p. Stara cerkev pri Kočevju; 16. Olga Soln, Senovo 191; 17. Frančiška Agnič, Partizanska pot 14, Črnomelj; 18. Ljilija Kopina, Kotljevo drevo 44, Novo mesto; 19. Alojz Zakrajšek, Dol. Podboršt 5, p. Trebnje; 20. Ivan Povše, Dobindol, p. Uršna sela; 21. Ignac Meglič, Dol. Nemška vas 10, p. Trebnje; 22. Jože Jeke, Poljska pot 9, Sevnica; 23. Marija Polovič, Dobova 94;

24. Metka Lupšina, Nova vas 13, p. Krško; 25. Mihelea Saje, Šentjurnoj 5.

Vsem izrebranim reševalcem čestitamo, ostalim pa želimo v prihodnje več sreče!

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Oktobra revolucija, 23. kargo, 24. arhitektura, 25. majci, 26. trdnjava, 28. Golar, 29. anonse, 31. nica, 37. GO, 39. tu, 40. besen, 41. ji, 42. redkost, 45. ev., 46. VA, 48. brat, 50. osteti, 51. raz, 52. se uspešnar, 53. so ex, 54. 53. polet, 55. KIT, 56. im., 57. la, 59. originali, 62. Ema, 63. bor, 64. Armonija, 71. bravina, 73. Brestanica, 76. lasati, 78. trapist, 80. Maltešan, 81. zla, 82. Argo, 84. CIA, 85. Eda, 86. RI, 87. top, 89. NATO, 92. konj, 94. park, 96. to, 96. Pigmejec, 98. mikser, 99. tur, 101. At, 102. AVNOJ, 104. orel, 105. ZP, 106. sestl, 108. vladanje, 110. Java, 112. Paris, 113. ajda, 114. sladek, 116. ora, 117. ciara, 120. stas, 121. tabor, 123. I(van) C(ankar), 124. Iruka, 126. ta, 128. magnesit, 134. Na, 135. antena, 138. Portugalka, 140. IS, 143. ki, 144. adrob, 146. Efan, 147. so, 149. oči, 151. nem, 152. opar, 153. Anka, 154. AO, 156. opeka.

Nespečnost

DRAGI STARŠI!

Ta spis je namenjen predvsem staršem. Bržčas pa ga bodo s pridom prebrali vsi, ki se kdaj koli v življenju znajdejo v položaju, da morajo — bodisi mlajšemu, bodisi že tudi starejšemu otroku — povedati tudi kaj o človekovem spolnem življenju. Služilo naj bi kot nekakšno dopolnilo knjižici »O spolni vzgoji«, ki je leta 1956 tudi izšla pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Namenoma sem izbrala najbolj živahno obliko, ki je sploh mogoča: obliko pogovorov med roditeljskima in otrokoma Matjažem in Alenko. To odločitev mi je narekovala predvsem želja, da bi ustrelega prav vsem staršem, tudi tistim, ki jim branje ni vsakdanje opravilo in se zato bolj zpoščenega pisanja ustrašijo. Hkrati sem se tako hotela zavarovati pred napotki, ki bi ne bili uporabni v vsakdanjem življenju staršev in njihovih otrok.

Za uvod v pogovor navajam nekaj osnovnih načel o pouku. Starši naj jih temeljito preberijo in premislijo, preden se bodo lotili pojasnjevanja spolnega življenja in oblikovanja moralnih pogledov svojih otrok na odnose med spoloma! Ker smatram vpliv dobrih, t. j. pozitivnih izkušenj o odnosih za poglavito vzgojno sredstvo, sem se odločila za precej obširen uvod. Iz njega naj bi si starši in odrasli sploh pridobili znanje o tem, kako naj svoje otroke kar najbolj pripravijo na spolno življenje. Čeprav bodo uvodne besede temu ali onemu morda manj prijetno branje, naj ga bralci po možnosti vendarle ne opuste. Dokler odrasli v svojem lastnem življenju ne ustvarimo zdravih odnosov med spoloma, tega tudi pri svojih otrocih ne bomo mogli v zadovoljivi meri doseči! Kar zadeva prikupe pogovore, naj nihče ne misli, da bo otroku pravilno odgovorjal na vprašanja o spolnem življenju in odnosih med spoloma le, če bo pogovore iz tega

spisa dobesedno ponavljal ali jih celo nasilno uporabljal v prav taki obliki, v kakršni so tu zapisani. Življenje pa ni gledališče, pa se tega, kar ob različnih priložnostih govorimo, ne moremo kratko malo vnaprej naučiti. Ti pogovori med roditeljskima in otrokoma so samo primer — ena izmed mnogih možnosti. Biti hočejo le osnovno na-

gače zastavljenih vprašanj in v drugačnih življenjskih okoliščinah. Upam pa vendar, da sem v njih zajela vsaj najpomembnejša vprašanja otrok in mladostnikov o spolnem življenju in odnosih med spoloma.

Sodim tudi, da ti pogovori ustrezajo sodobnim vzgojnim spoznanjem in pospešujejo rast in krepitev takih odnosov med

jih knjižica ne obravnava, poskušali sami odgovoriti na vprašanje svojih otrok. Sporočajte tudi svoje lastne, boljše ukrepe za primere, opisane v teh pogovori. S tem boste pripomogli, da bomo kdaj kasneje lahko izdali priročnik, ki bo boljši od tega spisa. Naj že na začetku vsem izrečem priščno zahvalo!

(Prosimo, pošiljajte vaše pripombe in mnenja kar uredništvu Dolenjskega lista v Novo mesto, p. p. 33, odkoder jih bomo posredovali avtorici tega spisa.)

Ančka Gošnik-Godec: MOJA RISANKA

ZNANJE JE LUČ, NEZNANJE JE TEMA

Nič izvirnega ni v tej misli in vendar je bila osnovno vodilo pri pisanju te knjižice. Da velja ta misel tudi za področje spolnosti, trdijo vsi, ki so se zadnja desetletja vestno ukvarjali z vprašanji usmerjanja človekovega spolnega življenja. Ne trde, da je znanje najvažnejše, kaj šele, da bi bilo edino važno.

Ugotavljajo pa, da je o spolnem življenju in odnosih med spoloma treba tudi nekaj vedeti, če hočemo uspeli v njih. Kot si cer, je tudi v pogledu človekovega spolnega življenja znanje luč, ki nam pomaga življenje in pojave v njem pravilno razumeti; znanje nas vodi, da laže in uspešneje uravnava svoje ravnanje. Nevarna je torej nevednost, ni pa nevarna poučenost! Nevarno je pomanjkljivo in še celo popačeno in izkrivljeno poznavanje spolnosti in odnosov med spoloma, ne pa natančno in ustrezno poznavanje. Ne poučeni smo kot sicer izpostavljeni zablodam in razočaranjem, ki so v spolnosti tako pogostne. Ni mogoče trditi, da je znati isto kot prav ravnanje, toda bolj verjetno je, da bo prav živel, kdor ve kako mu je ravnati. Z znanjem lahko težave in nevarnosti, ki se pojavljajo v spolnem življenju in odnosih, znatno omilimo, če se jim že ne moremo izogniti v celoti.

potilo, kako je treba otrokom pravilno tolmačiti spolnost. Služijo naj torej izključno le kot okvir in, upam, vsaj delno kot koristen kačipot staršem v njihovih vsakdanjih pogovorih z otroki. V ta okvir pa naj starši in sploh odrasli ob malo lastne spretnosti in iznajdljivosti vključijo še tudi vse tisto, kar bi se želeli povedati svojim otrokom, pa tega v knjižici ne bodo našli. V duhu teh pogovorov naj se skušajo znajti tudi ob malo dru-

žji ljudmi, pa tudi med spoloma in ki so torej v skladu z moralnimi nazori naše socialistične družbe. Vse, ki bodo nasvete uporabljali, prosim: bodite tako ljubeznivi in sporočajte, koliko ste si z objavljenimi pogovori lahko pomagali, v čem so bili pomanjkljivi ali celo neustrezni ter kakšna tovrstna vprašanja — razen tu predvidenih — otroci že zastavljajo. Povejte, kako ste v vseh primerih vprašanj in položajev, ki

Vedno več bolnikov, ki prihajajo v zdravniško ordinacijo, toži o nespečnosti. To niso samo starejši ljudje, med njimi je precej mladih, ki bi s spanjem ne smeli imeti nobenih težav. Prav zaradi tega se mi zdi potrebno, da povem o tem kaj več.

Normalno spanje je brez dvoma važno dogajanje v življenju ljudi. Če vemo za znano pravilo, da človek povprečno dela na dan 8 ur, 8 ur porabi za prehrano, zabavo in druge dejavnosti in 8 ur spi, potem je lahko ugotoviti, da povprečno prespimo 1/3 svojega življenja. Če torej dočakamo 75 let, smo 25 let prespali! V spanju počivamo, utrip srca in dihanje postaneta počasnejša, krvni pritisk se zniža, nekateri živčni refleksi ugasnejo, oči se obrnejo navzgor, zenici se zožita itd. Ko se zbudimo, se spet vse uravnava v normalno budno stanje z razliko, da je utrujenost minila, da smo sedaj sveži in spet sposobni za delo.

Precej je vzrokov, da spanje ni tako, kot bi moralo biti. Če naštejemo samo nekaj glavnih vzrokov, bi jih lahko spravili v naslednjih pet skupin:

1. Dražljaji, ki spanje ovirajo, so lahko: zunanji (ropot, vročina, mraz), notranji (vročica, lakota, kašelj, bolečina, želodčne in črevesne motnje, poln mehur) itd.

2. Nenormalna duševna stanja, ki so lahko: nevroze in neurastenije ter duševne bolezni.

3. Strupe ne snovi, ki delujejo na možgane in so lahko: dobljene od zunaj v telo (kava, čaj, alkohol, nikotin, nekatera zdravila in podobno) ali nastale v telesu (pri okužbi, uremiji, golši itd.).

4. Napake, ki nastanejo pri kroženju krvi (visok pritisk, poapnenje možganskih žil, srčne napake itd.).

5. Zarišče okvare centra za spanje oziroma za budnost zaradi vnetja možgan, možganske bul, zilnih okvar v centrih in podobno.

Jasno je, da bo nespečnost prešla, če odstranimo vzrok, ki jo povzroča. Npr.: vročico znižamo na normalno, hrup odstranimo, preženemo mraz, damo zdravila proti bolečinam in podobno. Nekatera zdravila, čaj, kavo, alkohol bomo opustili, če so vzrok nespečnosti. Bolnika z visokim pritiskom, srčno napako, poapnenjem možganskih žil ustrezno zdravimo, in ko bolezen pozdravimo, odpade vzrok za nespečnost sam po sebi. Zarišče okvare tudi zdravimo ali pa operiramo, in ko vzrok odpade, tudi nespečnosti seveda ni več.

Zdaj so torej ostala le še nenormalna duševna stanja, ki pretežno vsebujejo vse mogoče vrste in podvrste psihonevroz. V bistvu so nevroze in psihonevroze lažje duševne motnje, ki nastajajo zaradi zunanjih vzrokov, so pravzaprav boleznim adaptacije, to se pravi prilagoditve na okolje. Taki bolniki na zunanje dražljaje in vplive nepravilno reagirajo, ker se okolju ne morejo prilagoditi. Zato pride pri takih bolnikih do notranjih nesoglasij, do nezadovoljstva, do strahu, do notranjega nemira in zelo pogosto do nespečnosti. Nespečnost pa ni pri vseh enaka; nekateri bolniki trdijo, da potrebujejo dolgo časa, da zaspe, drugi spet, da se hitro in zgodaj prebujajo, precej jih pa trdi, da se kar naprej prebujajo, spet zaspe in se spet zbude. Dosti je tudi takih, ki pravijo, da sploh ne spe, pa se jim to le zdi, spe pa dovolj globoko in dovolj dolgo.

Prav ta skupina bolnikov (psihonevrotiki) največkrat kar sama kupuje uspavalno, kar je seveda nepravilno in škodljivo. Brez svojih tablet ali praškov kar ne morejo živeti! Prav je, da se posvetujejo z zdravnikom, ki jim bo predpisal uspavalno, če jim je potrebno, in sicer tako, ki bo bolniku pomagalo. Vsak posameznik je drugačen in na isto zdravilo drugače reagira. Na nekatera zdravila pa se da tudi navaditi, tako da postanejo razvada. Takrat pa so celo nevarna.

DR. BOŽO OBLAK

Docent dr. Herbert Zaveršnik:

Želodčna obolenja

Do nedavnega so smatrali, da povzročajo tako bolečino lahko samo solna kislina, ki se sicer nahaja v želodcu, pa lahko pride tudi v požiralnik. Danes vemo, da je ta pekoča bolečina posledica živčno-mišičnih motenj na mestu, kjer prehaja požiralnik v želodec. Taka zgaga nastopi čisto, kadar uživamo hrano, ki je sicer ne prenašamo, če smo se preveč najedli, zlasti če je bila hrana mastna ali ocvrta, če med hrano pijemo večje količine tekočine, kadar smo prenapeti, če mnogo kadimo ali če popijemo večjo količino alkohola ali prave kave ali premočno začinenih jedi.

Funkcionalne motnje, torej bolečine v zgornjem delu trebuha ozir. v želodcu, ki nimajo prave bolezenske osnove, nastopajo zelo često takrat, kadar smo živčno neuravnovešeni. Vzroki so raznoteri; so odsev naše civilizacije, oddalje-

vanja od naravnega življenja, naglega tempa, v katerem živimo, in negotovosti. Kako razburjenje lahko vpliva na želodec, je vsakomur znano. Kdo ni imel neprijetnega suhega občutka v ustih in tiščanja v želodcu pred kakim javnim nastopom, driske pred izpitom, izgube teka in celo bruhanja po silnem razburjenju? Vsako daljše napeto stanje živčevja se lahko odraža na želodcu, ki nas bo začel boleti, nam bo povzročal velike nevroze, pri tem pa ne bomo mogli najti na njem posebnih sprememb.

Pogovorite se najprej z zdravnikom!

Napak bi torej bilo, če bi pri želodčnih motnjah, ki so čisto živčne ozir. duševne izvora, uporabljali vse mogoče tablete in kapljice. Stanje bi se nam utegnilo prej poslabšati. Saj mnogo zdravil želod-

čno sluznico močno draži, lahko povzročijo vnetje in celo močne krvavitve. Pogovor z zdravnikom, kateremu zaupamo, je gotovo največ vreden. Zdravnik bo lahko hitro ugotovil, kaj je bistvenega in kje leže vzroki naših težav. Blaga pomirjevalna sredstva, zaupanje v zdravnika in njegova razlaga, kako je prišlo do omenjenih motenj, lahko bolnika hitro ozdravi ali mu vsaj znatno izboljša stanje. Ne zavedamo se, kako mogočen činitelj je duševnost in kako lahko vpliva na naše razpoloženje in zdravje.

V zvezi s tem bi omenil do godek, ki se je pripetil 1946 v neki ameriški tovarni, kjer so vtekočinjali amonijak. Blagajnik, ki je bil tamkaj zaposlen že dolgo vrsto let, je neko popoldne iskal v glavnem trezorju, kjer utekočinjajo amonijak, nekega delavca, ker se nekaj v njegovem plačnem spi-

(2) sku ni ujemalo. Ko je stopil v trezor, ni našel tam nikogar, ko pa ga je hotel zapustiti, je z grozo opazil, da so se vrata, ki so izredno debela, sama zaprla, in ostal je ujet kakor miška v pasti. Iz dolgoletne izkušnje je vedel, da se ponoči avtomatično vključi hladilna naprava in da se v tem prostoru zniža temperatura na -80 stopinj, česar živo bitje ne more prenesti. Mož je tolkel po stenah, vpil na pomoč, toda delovnega časa je bilo konec, in ni bilo nikogar, ki bi se odzval njegovim klicem. Ves obupan je blagajnik sedel, in čimbolj se je bližal čas okrog 2. ure zjutraj, ko se vključijo hladilne naprave, tem bolj je bil obupan. V beležnico, ki jo je imel pri sebi, je napisal poslovilno pismo družini. Zadnje, kar se je dalo prebrati, je bilo: »Ne morem več pisati, ker...« — verjetno, ker je tako hladno — moža so namreč našli naslednji dan mrtvega. Raztelesenje je pokazalo vse tipične znake ohladitve.

Zgodba ne bi bila omembe vredna, če se prav tisto noč ne bi bila hladilna naprava pokvarila, minimalna temperatura je kazala na termometru +6 stopinj. Ta človek je zmr-

znil in umrl samo zaradi tega, ker je bil tako trdno prepričan, da mora umreti. — S tem primerom sem samo hotel povedati, kako lahko deluje na človeka avtosugestija.

Enako, seveda v pozitivnem smislu, pa lahko deluje zdravnikova sugestija na bolnika. Žal pogrešamo dandanes vse bolj dvoje: zdravnik nima za bolnika dovolj časa, da bi se z njim pogovoril o njegovih težavah in mu razložil, od kod izvirajo, bolnik pa bi moral videti v zdravniku človeka, ki mu hoče in tudi more pomagati.

O spremembah na želodčni sluznici

Če smo doslej razpravljali o želodčnih težavah, ki nimajo otipljive osnove, potem bi se zdaj ustavili pri tistih, kjer so spremembe očitne. Zelo često čujemo od tega ali onega, da ima vnetje želodca ali vneto želodčno sluznico. Svoje čase smo lahko redno brali na rentgenskih izvidih, da gre za vnetje želodčne sluznice, ali kakor temu strokovno pravimo, gastritis. Danes vemo, da rentgenolog ne more tega ugotoviti.

TRGOVSKO PODJETJE

»HMELJNIK«

NOVO MESTO

nudi tudi letos

TRTNE CEPLJENKE

sort: žametna črnina, portugalka, modra frankinja, kraljevina, neuburgovec in zlahtnina.

Cepljenke so prvotne, sortno čiste in cepiči vzeti le od selekcioniranih trt.

Cepljenke dobite lahko vsak delavnik od 6. do 14. ure v naši kleti v Bučni vasi in v kleti na Malkovcu. Vinogradnike, ki nameravajo obnavljati večje površine, pa vabimo, da nas obvestijo. Pripravljeni smo pomagati, da bo obnova čim boljša in čim cenejša.

Oglašujte v DL!

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo
naslednjih osnovnih sredstev:

- 4 kamioni TAM 4500, leto izdelave 1961 — 1963, v voznem stanju — opremljeni za prevoz gozdnih sortimentov
- dostavno vozilo COMBI IMV, leto izdelave 1962
- elektromotor 4 KW 415 obr. ur./min.
- motorno žago Partner R 12

Licitacija bo 23. 12. 1967 ob 8. uri v upravi Gozdnega gospodarstva Novo mesto, Gubčeva 15.

Ogled navedenih predmetov je mogoč pred licitacijo. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

živilski kombinat **intes** maribor

PROIZVAJA IN SE CENJENIM ODJEMALCEM PRIPOROČA S KVALITETNIMI IZDELKI SVOJIH MLINOV, TOVARNE TESTENIN, PEKARN IN SLAŠČIČARN

OBENEM ZELI KOLEKTIV SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1968 VSEM CENJENIM STRANKAM IN POSLOVNIM PARTNERJEM

PRIPOROČA SE

ŽIVILSKI KOMBINAT

INTES - Maribor

samo prstni odtis

(ali pa še tega ne!) bo pustil vlomilec

v vaši hiši namesto prihrankov, če jih ne boste pravočasno naložili na hranilno knjižico DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE!

DOLENJCI!

kadar pridete v Ljubijo obiščite obrate

HOTELA SLON:

hotel - restavracija - kavarno - slaščičarno - bar - bife

V narodni restavraciji boste postreženi tudi z dolenjskimi specialitetami.

Prepričajte se o naših prvovrstnih specialitetah in solidni postrežbi!

NESREČE

Z avtom v prikolico

8. decembra zjutraj je vozil Vinko Milas po klanecu avtomobilske ceste pri Medvedjeku tovornjak zagrebškega Croatiastrasa. Zaradi okvare je tovornjak ustavil. Za ujan se je z osebnim avtom pripeljal Mario Šajc s Pivke in se zaletel v prikolico. Ranjenega Šajcovega sopotnika so odpeljali v bolnišnico. Škodo so ocenili na 8000 Ndin.

Zdrsnil pri Vahti

7. decembra se je z osebnim avtom čez Gorjance v Novo mesto peljala Karolina Zlogar z Radovico. Pri Vahti je na zasneženi cesti zavirala, zato je avto zaneslo s ceste po nasipu, da je udaril v kup gramosa. Ranjen je bil sopotnik Anton Radoš. Škodo so ocenili na 2000 Ndin.

S traktorjem med dijakinje

6. decembra se je pripetila nesreča med poučevanjem vožnje s traktorjem na dvorišču kmetijske šole na Grmu. Dijakinja II. letnika Marija Lovšin, ki je pod vodstvom inštruktorja Mihe Zmavca upravljala traktor, je z zavratno vožnjo zapeljala v gručo dijakin, ki so stale ob zidu. Traktor je poškodoval Anico Povše, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.

Kolesar trčil v avto

5. decembra opoldne se je kolesar Franjo Moravec iz Velike Puke v Črnomlju na cesti proti Metliki zaletel v osebni avto, ki ga je vozil Cveto Jaketič z Vinice, padel in se tako poškodoval, da so ga odpeljali v bolnišnico. Moravec se je pripeljal s stranske škode so ocenili na 400 Ndin.

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, pije Hermeliko!

RAŠTE VELIKO zelenik in mnogoteri rož po zemlji. Hermelika je najimenitnejša. Destilacija Druge Škole.

TOVARNA IZDELAVA IZJAVNIH SPECIJALITET

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Sopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost! Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnarije Čatež

KMETJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE
Agraria
BREZICE

ŠOLA ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL LJUBLJANA - JEŽICA

razpisuje

vpis učencev v šolskem letu 1968

Rok za vpis je do 20. januarja 1968. Pouk se bo pričel 5. februarja in bo trajal do 1. julija 1968.

POGOJI:

- da je kandidat izpolnil 18 let starosti,
- da ima končano osemletko ali vajensko šolo in
- da je zdravstveno sposoben.

Po uspešno končanem šolanju, učenci pridobijo naziv poklicnega voznika za B, C in E kategorijo. Vse ostale informacije dobite na šoli.

UPRAVA ŠOLE

PO SKLEPU ZADRUŽNEGA SVETA

razglasa

komisija za odtujitev osnovnih sredstev pri

Kmetijski zadrugi Črnomelj,

da bo v četrtek, 21. 12. 1967, ob 10. uri pri Mehanični delavnici KZ Črnomelj

JAVNA PRODAJA

naslednjih osnovnih sredstev:

- 1 traktor »Ferguson 35«
- 1 traktor »Zetor«
- 3 traktorji »Zadrugar«
- 3 žitni kombajni »Zmaj 630«
- 3 silokombajni »Tarup«
- 3 traktorske prikolice
- 5 trosilcev hlevskega gnoja in druga oprema.

Vse informacije dobite na upravi KZ Črnomelj. Ponudniki so dolžni pol ure pred prodajo položiti 10-odst. varščino na blagajni KZ v Črnomlju.

Kmetijska zadruga Črnomelj

NE HODI DOMOV BREZ

odprt vsako noč, razen ponedeljka, od 22. do 4. ure, Vstopnina 2500 Sdin, od tega 1000 Sdin konzumacija

mednarodni program STRIP-TEASE

Bližajo se prazniki ...

Svojim bližjim želite izkazati pozornost in jih obdarovati.

KAKO? NE POZABITE!

NAJPRIMERNEJŠE IN NAJPLEMENITEJŠE DARILLO ZA VSAKOGAR IN ZA VSAKO PRILOŽNOST JE LEPA, DOBRA KNJIGA.

Založba MLADINSKA KNJIGA je pripravila POSEBEN BARVNI PROSPEKT DARILNIH KNJIG. ZAHTEVAJTE GA V NAJBЛИŽJI KNJIGARNI!

Ob pretehtanem izboru darilnih knjig založbe MLADINSKA KNJIGA se vam ne bo težko odločiti.

NOV VRHUNSKI DOSEŽEK

BONBONI, POLNjeni Z NARAVNIMI SADNIMI SOKOVI IN DODATKOM

VITAMINA C

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 17. 12.
 9.25 POROČILA (Ljubljana)
 9.30 Z MIHO DOVŽANOM IN GORENJCi — odd. nar. zab. glasbe (Ljubljana)
 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zagreb)
 10.45 NE OBNO, NE BELO — ponovitev odd. za otroke (Beograd)
 11.30 JUNAKI CIRKUSKE ARENE — serijski film (Ljubljana)
 12.00 NEDELJSKA TV KONFERENCA (Zagreb)
 NEDELJSKO POPOLDNE
 16.25 KARAVANA — reportaža (Beograd)
 19.10 DOLGO, VROČE POLETJE — serijski film (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Beograd)
 21.50 PORTRETI IN SREČANJA (Zagreb)
 22.05 TV DNEVNIK

PONEDELJEK, 18. 12.
 9.40 TV V SOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
 10.40 RUŠČINA — ponovitev ob 15.50 (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 11.40 ZA REBER PO NEVSAKDANJOSTI — TV v soli (Ljubljana)
 16.10 ANGLEŠČINA (Beograd)
 16.55 POROČILA (Zagreb)
 17.00 MALI SVET — oddaja za otroke (Zagreb)
 17.25 RISANKE (Zagreb)
 17.40 KJE JE, KAJ JE — oddaja za otroke (Beograd)
 17.55 TV OBZORNİK (Ljubljana)
 18.15 VSI SO PRIHAJALI — cikel Lepe pesmi so prepevali (Ljubljana)
 18.45 KUHARSKI NASVETI (Ljubljana)
 19.15 TEDENSKI SPORTNI PREGLED (Beograd)
 19.40 TV POSTA (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.40 TV DRAMA (Beograd)
 21.40 GLASBENA ODDAJA (Zagreb)
 22.10 TV DNEVNIK (Beograd)

TOREK, 19. 12.
 9.40 TV V SOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
 10.35 ANGLEŠČINA — ponovitev ob 15.45 (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE — ponovitev ob 16.10 (Beograd)
 18.00 FILM ZA OTROKE (Ljubljana)
 18.15 OTVORITEV RAZSTAVE GABRIELA STUPICE V MODERNI GALERIJI (Ljubljana)
 18.50 OBREZJE — odd. za italijansko narodno skupino v Jugos. (Ljubljana)
 19.06 REZERVIRAN CAS (Ljubljana)
 19.30 TV OBZORNİK (Ljubljana)
 20.00 CIKČAK (Ljubljana)
 20.10 DOBER VOJAK SVEJK — šolski celovečerni film (Ljubljana)
 21.40 V NAROCJU TISINE — kulturna oddaja (Ljubljana)
 22.20 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

SREDA, 20. 12.
 17.00 POROČILA (Skopje)
 17.05 SERIJSKA LUTKOVNA IGRA (Skopje)
 17.25 POPOTOVANJE PO AZIJI — poljudnoznanstveni film (Ljubljana)
 17.55 TV OBZORNİK (Ljubljana)
 18.15 ZDRUŽENJE RADOVEDNEŽEV — odd. za otroke (Zagreb)

ČETRTAK, 21. 12.
 19.00 20. MILLJONOV — reportaža (Beograd)
 19.30 DOKUMENTARNI FILMI MI-LENIKA ŠTRBOCA (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.40 (NE)ZNANA TALLJA — I oddaja (Ljubljana)
 21.55 GOLDEN GATE QUARTET z Jazz festivala v Ljubljani (Ljubljana)

PETEK, 22. 12.
 9.40 TV V SOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE — ponovitev ob 16.10 (Beograd)
 17.05 POROČILA (Skopje)
 17.10 VASA KRIZANKA — odd. za otroke (Skopje)
 17.55 TV OBZORNİK (Ljubljana)
 18.15 GLASBENI MAGAZIN (Ljubljana)
 19.05 NA SEDMI STEZI — sport. na oddaja (Ljubljana)
 19.40 PABLO PICASSO — kulturni film (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.40 DESANT NA DRVAR — jugoslovenski celovečerni film (Ljubljana)
 22.10 SLAGER SEZONE — Sava-jevo (Zagreb)
 22.25 TV DNEVNIK (Beograd)

SOBOTA, 23. 12.
 9.40 TV V SOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
 17.00 DEZURNA ULICA — ponovitev (Beograd)
 17.40 VSAKO SOBOTO — pregled sporoda (Ljubljana)
 17.55 TV OBZORNİK (Ljubljana)
 18.15 Ivan Tavčar: VISOKO KRO-NIKA — II. del (Beograd)
 19.15 SPREHOD SKOZI CAS — Oktobrska revolucija (Ljubljana)
 19.40 CIKČAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.40 DVOJNI KLOVN NJEKOVEGA VELIGANSTVA GLOVEKA — France Mihlički Jelek (Ljubljana)
 21.30 VAGABUNDI — francoski ansambel ustrežnih harmonikurjev (Ljubljana)
 21.40 JUNAKI CIRKUSKE ARENE — serijski film (Ljubljana)
 22.00 GIDEON IZ SCOTLAND YARDA — serijski film
 23.00 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)

NEDELJA, 24. 12.
 9.40 TV V SOLI — ponovitev ob 14.50 (Zagreb)
 10.40 RUŠČINA — ponovitev ob 15.50 (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 11.40 ZA REBER PO NEVSAKDANJOSTI — TV v soli (Ljubljana)
 16.10 ANGLEŠČINA (Beograd)
 16.55 POROČILA (Zagreb)
 17.00 MALI SVET — oddaja za otroke (Zagreb)
 17.25 RISANKE (Zagreb)
 17.40 KJE JE, KAJ JE — oddaja za otroke (Beograd)
 17.55 TV OBZORNİK (Ljubljana)
 18.15 VSI SO PRIHAJALI — cikel Lepe pesmi so prepevali (Ljubljana)
 18.45 KUHARSKI NASVETI (Ljubljana)
 19.15 TEDENSKI SPORTNI PREGLED (Beograd)
 19.40 TV POSTA (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
 20.40 TV DRAMA (Beograd)
 21.40 GLASBENA ODDAJA (Zagreb)
 22.10 TV DNEVNIK (Beograd)

labod

NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške srajce v modernih desenh in krojih!

Za boljše gospodarjenje v kmetijstvu, za vsako vaško gospodarstvo pomeni veliko pridobitev

ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

Je zgrajen za potrebe vaških gospodarstev, je enostaven in prenosljiv. Priključite ga na enofazno napeljava za luč, kakor druge gospodinjske aparate. Stroški za pogon elektromotorja so nizki. Poraba elektrike se obračunava po števcu in tarifi za gospodinjstvo.

Zahtevajte ponudbe v najbližji trgovini s tehničkim blagom, pri našem predstavništvu v Ljubljani, Titova 28, tel. 315-824 ali v naši tovarni:

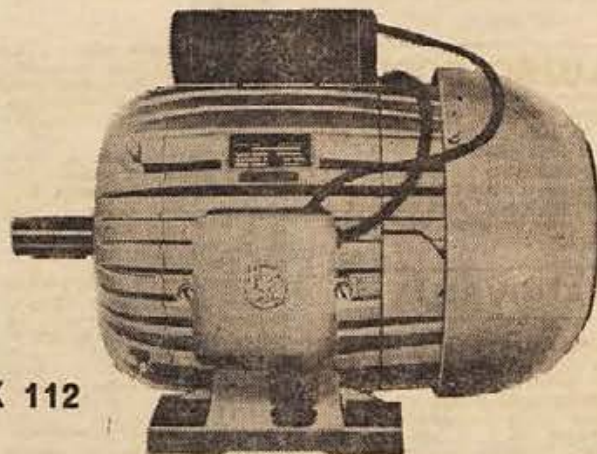
ELEKTROKOVINA
MARIBOR, Tržaška 109
telefon: 31-120

novi ENOFAZNI MOTOR ELEKTROKOVINE

tip EKSK 112 S 4

za dve konjski moči (1,5 kilovata) in s 1430 vrtljaji v minuti.

Olajšajte si delo! Z enim motorjem lahko pogonjate več gospodarskih strojev: mlatilnico, cirkularno žago, slamoreznico, žrmlje, brus, sadni mlin itd.

Tip EKSK 112

ELEKTROKOVINA

Superavtomatske pralne stroje, hladilnike in peči na olje

dobite po konkurenčnih cenah pri **JUGOTEHNIKI, Ljubljana**

Pod Trančo 2 — pri Čevljarškem mostu
telefon: 23-881 do 23-884

- ZOPPAS pralni stroj model 570: 75.000 LIT in 940 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 130 litrov: 30.500 LIT in 460 Ndin
- ZOPPAS hladilnik 160 litrov: 42.200 LIT in 570 Ndin
- ZOPPAS peči na olje 8000 Kcal. 29.500 LIT in 354 Ndin
- 5400 Kcal. 26.800 LIT in 326 Ndin

Skrbimo za servisno vzdrževanje v in po izteku garancijskega roka.

Servisne delavnice za Slovenijo v Ljubljani — JUGOTEHNIKA, Mačkova 5, telefon 23-329, Mariboru, Ajdovščini, Velenju in Portorožu.

Generalni zastopnik za Jugoslavijo »Merkuze, Zagreb, Martičeva 14, prodaja za Slovenijo:

Zahtevajte pojasnila! Obiščite nas!

JUGOTEHNIKA

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 — 6.00.

PETEK, 15. DECEMBRA: 8.00 Glasbena matineja, 9.25 Ladiško Korolevo poje slovenske narodne pesmi, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.10 »Zbirna vodica in druge pesmi, 12.30 Kmetijski napotki — dr. Vlado Gregorovič: zimski driska pri govedu, 12.40 Na kmetijski peči, 13.30 Priporočajo vam..., 14.05 Veliki valček in uvertura, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 15.45 Kulturni globus, 17.05 Človek in zdravje, 17.15 Koncert po željah poslušalcev, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Glasbeni cocktail, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 16. DECEMBRA: 8.00 Glasbena matineja, 9.45 In albuma skladaj za mladino, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski napotki — dr. Franc Zdravce: Lastnosti lisastega goveda za pridobivanje mleka in mesa, 12.40 Popeljevi iz studija, 14.13.30 Priporočajo vam..., 14.05 Od

melodije do melodije, 15.45 Naš podkast — Stendhal: Prva doživljaja — II, 17.05 Gremoz in klauz, 17.35 Igramo beat! 19.15 Pravičar pripovedi, 19.50 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta s pevko Ivanka Kruševac, 20.00 Revijski in plesni orkester RTV Ljubljana, 20.30 Zabavna radijska igra — »Detektivni na plani, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 17. DECEMBRA: 8.00—9.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Srbo Ivanovski: »Čudna ulica«, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I, 10.00 Še pomnite, tovariši... Janez Vipotnik. Na Zvezemerk, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II, 13.40 Nedeljska reportaža, 15.00 Nedeljsko športno popoldne, 17.05 Majhen operni koncert, 17.30 Radijska igra — Jonathan Swift: Vsemogočno pero, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvočor.

PONEDELJEK, 18. DECEMBRA: 8.00 Glasbena matineja, 9.45 Mladinski pevski festival 1967, 11.00 Poročila — Turistični napotki za

tuje goste, 12.30 Kmetijski napotki — inž. Cilka Anžič: Uspešnost poslovanja največjih kmetijskih organizacij Slovenije v letošnjem letu, 12.40 Pesmi z južnega morja tvojega ansambel Vasilava Kučera, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Operni recital slavni solistov, 18.15 Signali, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta s orkestrom Henry Mancini, 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb, 22.10 Radi se jih poslušali.

TOREK, 19. DECEMBRA: 8.00 Operna matineja, 9.25 Slovenski narodni plesni in prirediteljski ansambel Maroltova, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski napotki — inž. Milan Rovnik: Pomen uredbe o obveznem uničevanju čemimnovih grmov, 12.40 Igrajo domači pihalni ansambli, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Lahko smo vam, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Četrtekovi simfonični koncert, 18.15 Turistična oddaja, 18.45 Jeskovni pogovori, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtekovi domači pesmi in napoved

premiere, 21.15 Deset povcov — deset melodijskih, **SREDA, 20. DECEMBRA:** 8.00 Glasbena matineja, 9.10 Slovenski pevci in ansambel zabavne glasbe, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski napotki — inž. Lojze Hrišek: Sklepi II. jugoslovanskega vinogradniškega kongresa v Ohridu, 12.40 Vselek opernih napoved, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.45 Naš podkast — W. Schumann: Pogreb, 17.05 Mladina seli in vam, 18.40 Naš razgovor, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 20.00 Glasbeno Monteverdij: »Kronanje Pape-ja».

ČETRTAK, 21. DECEMBRA: 8.00 In oper italijanskih skladateljev, 9.25 Narodne pesmi iz Vojevodina, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski napotki — inž. Milan Rovnik: Pomen uredbe o obveznem uničevanju čemimnovih grmov, 12.40 Igrajo domači pihalni ansambli, 13.30 Priporočajo vam..., 14.35 Lahko smo vam, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Četrtekovi simfonični koncert, 18.15 Turistična oddaja, 18.45 Jeskovni pogovori, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtekovi domači pesmi in napoved

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLENDAR

Petek, 15. decembra — Kristina Sobota, 16. decembra — Albin Nedelja, 17. decembra — Lazar Ponedeljek, 18. decembra — Rado Torek, 19. decembra — Urban Sreda, 20. decembra — Julij Četrtek, 21. decembra — Tomaž

PREKLIČI

Jože Pečjak iz Slivče vas 29, Dvor pri Zuzemberku, preklicujem, kar sem govoril o družini Kuznik iz Slivče vasi, p. Dvor pri Zuzemberku.

Janez Nemanič, Dragomirja vas št. 3, Suhor, obžalujem besede izrečene proti Jožetu Južni iz Dra-

gomlje vasi št. 23, in jih preklicujem. Obeseni se mu zahvaljujem, da ni vložil proti meni tožbe.

OBVESTILA

CEMENTNO STREŠNO OPEKO dobite najkasneje v 5 dneh po 1 Ndin dostavljeno na dom. Ljubljana, Milana Majnca 47.

VSAKO NEDELJO PLES v gostilni Romana Zorka v Družinski vasi. Igrajo fantje treh vasi. Vabljeno!

ČESTITKE

Mašič Popovič za diplomu na pedagoški akademiji iskreno čestita kolektiv Posebne osnovne šole Smihel.

ZANIMANJE

Ob težki izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA ŠTEFANIČA
iz Dragatuša

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in sočustvovali z nami. Posebna hvala gašiškiemu društvu Dragatuš, sorodnikom in vsem vaščanom.

Zalujoči: žena Franciška, hčerka Pavla in sin Mirko z družinama ter sin Rajko

Ob izgubi našega dragega očeta

JOŽETA MEDVEDA
iz Gor. Kamenc

se iskreno zahvaljujemo podletjema ROG iz Novega mesta za podarjeni venec in denar ter NOVOLESU iz Straže in vsem sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali.

Zalujoči: hčerka Anica in Mici z možem ter drugo sorodstvo

KINIO

Brežice: 15. in 16. 12. jugoslovansko-nemški film »Komisar X« 17. in 18. 12. ameriški barvni film »Banditi Arizona«. 19. in 20. 12. jugoslovansko-francoski barvni film »Solelada«.

Črnomelj: 15. in 17. 12. ameriški barvni film »Bon Hurs«. 17. 12. barvni film »Tom in Jerry«. 19. in 20. 12. ameriški film »Igralec na srečo«.

Kočevje - Jadran: 15. do 17. 12. jugoslovanski film »Zbiratelj perja«. 17. do 19. 12. ameriški film »Tigru diši surovo meso«. 20. in 21. 12. francoski film »Najstarejši toriš«.

Kranjska: 17. 12. ameriški film »Geronimo«.

Metlika: 15. do 17. 12. ameriški barvni film »Mocnejše od slave«. 16. in 17. 12. ameriški film »Pata-morgan«. 20. in 21. 12. ruski film »Kotec in kirgizskih planin«.

Mokronog: 16. in 17. 12. nemški barvni film »Pisem o pisnem balonu«.

Novo mesto - Krka: 15. do 18. 12. francoski barvni film »Nebo nad glavou«. 19. do 21. 12. nemški film »Onoe«.

Ribnica: 16. in 17. 12. francosko-italijanski barvni film »Obleganje Sirakuz«.

Sevnica: 16. in 17. 12. ameriški film »Londonski lopov«. 20. 12. švedski film »Devinski leviz«.

Sodražica: 16. in 17. 12. ameriški film »Moja draga Klementina«. Senjerna: 16. in 17. 12. angleški barvni film »Zklad v londonskem stolpu«.

Trebnje: 16. in 17. 12. ameriški barvni kavbojski film »Strajlanje opoldnes«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: **Jožeta Mole** iz Jurne vasi — Marjano, Danica Moravec iz Vinice — Štefko, Draga Rapuš iz Mirne peči — Dragica, Lojzica Plankar iz Venš

Marjetko, Ivanka Jelačević iz Tušovega dola — Dušana, Marija Štefanič iz Berče vasi — Božo, Antonija Božič iz Leskova — Iztoka, Antonija Lekše iz Dolge Rake — dečka, Marija Babič iz Gorjnjega Suhorja — dečka, Marija Stanfelj iz Potovrha — dečka, Jožica Vrga iz Črnomlja — deklico, Anica Premru z Grča — deklco, Anica Simc iz Črnomolja — dečka, Danica Pograjc iz Deše vasi — dečka, Zofija Sopčič iz Sela pri Otovcu — dečka in Vida Porše iz Gornjega Globodola — deklico.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Neža Ferjan iz Gorice — Danijelo, Marija Radej iz Kladija — Tanjo, Dragica Podderec iz Ledine — Natašo, Marija Zgalin iz Podgorja — Marijo, Nada Černelič iz Globokoga — Metko, Anica Ciglar iz Restanja — Ireno, Ema Rman iz Skrovnika — dečka, Jozefa Kovačič iz Brezovice — Greta, Frančiška Mastnak iz Sevnice — Sonjo.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponestrili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Ivan Jularič, zavirač iz Ljubljane, si je pri nakladanju na vagon poškodoval desno roko; Dominik Povše, kmet iz Kala, je padel na poti in si poškodoval rebra; Martin Pavlin, kmet iz Orehja, je padel na dvorišču in si zlomil levo roko; Janez Kramarja, upokojenec iz Zakota, je nekdo povozil z motorjem in mu poškodoval desno nogo; Simon Pemec, soc. pod. iz Krške vasi, je padel s hlava in dobi udarčine po celem telesu; Milena Papejar, hiš delavica iz Ledine, se je poparila po levi roki; Dragica Zevnik, triserška vajenka iz Gor. Pirošice, si je pri prometni nesreči poškodovala glavo; Mihael Lipar, delavec iz Blatnega, si je pri delu poškodoval glavo; Franc Peterko, avtomobilist iz Guberja, si je pri prometni nesreči zlomil nogo; Ana Štefanič, hiš kmetka iz Mrvije, je padla z vlaka in si poškodovala levo nogo.

Mimo kolone na travnik

7. decembra se je z osebnim avtom iz Ljubljane vračal Novomešan Peter Kapš. Pri Ponikvah je nameraval prebiti kolono stoječih vozil, pa ga je zaneslo s ceste, da se je prevrnil na travnik. Škoda je bila za 700 Ndin.

Trčila pri Grmu

Črnomajčanka Marija Gregorič se je 7. decembra peljala z osebnim avtom iz Metlike v Črnomelj. Pri Grmu jo je na zasnežen cesti zaneslo. Ko je bila na levi strani, se je naproti pripeljal z osebnim avtom Ivan Mežnar. Vozil sta tr-

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

Kolesarki sta obležali v nezavesti

7. decembra zjutraj sta se iz Cerkelj proti Krški vasi vzporedno peljali kolesarki Dragica Zevnik iz Gor. Pirošice in Anica Vidmar iz Dol. Pirošice. Za njima je pripeljal dostavni avto Jože Pegam iz Cerkelj. Ker je deževalo in snežilo, naproti pa sta se mu pripeljala mopedist in osoni avto z nezasečenimi lučmi, je kolesarki zagledal na zelo kratko razdaljo. Kljub zaviranju je zadel v kolesarici, da sta padli in se hudo poškodovali. Nezavestni so odpeljali v brežiško bolnišnico. Na avtomobilu in kolesih je za okrog 400 Ndin škoda. Vozniku so odvezli kri.

Vzeli kolesu so se nenadoma zlomile vilice

Marija Bartol iz Sevnice se je 4. decembra zjutraj ob pol šestih peljala s kolesom po klancu od Kvedrovskega trga na Kolodvorsko ulico. Ko je pripeljala na ravni del ulice, so se ji nenadoma zlomile vilice kolesa. Padla je po cesti in obležala v nezavesti. Odpeljali so jo v celjsko bolnišnico. Na kolesu je za okrog 100 Ndin škoda.

Z motornim kolesom v neosvetljen trčekel

6. decembra popoldne peljal s tri 8. decembra popoldne peljal s trčekelom brez prižganih luči proti Brečicam. Ko ga je hotel prehiteti motorist Franc Strbulc iz Brečic, je naproti pripeljal neznan mopedist, ki ni zasenčil luči. Motorist je zasenčil luči in pri tem zadel trčekel. Motorist in voznik trčekela sta padla. Pri tem se je voznik trčekela teje poškodoval in so ga odpeljali v brežiško bolnišnico. Na vozilih je za okrog 450 Ndin škoda.

Prikolica ga je poškodovala

7. decembra zjutraj se je iz Čateča proti Brečicam peljala z osebnim avtomobilom Marija Koren iz Rečice. Ko je pripeljala do mostu čez Kriko, ji je pripeljal naproti s tovornim avtom Mitjo Jarčov iz Topuskega. Da bi dala prednost tovornemu avtomobilu, je zapeljala nekaj metrov nazaj. V ostrem ovinku pa jo je na koncu mosta tovorni avtomobil zadel z blatnikom prikloleke zadnji blatnik osebnega avtomobila in povzročil za okrog 500 Ndin škoda.

Trčil med izstopanjem

Avstrijec Hodnik iz Gor. Brezovice je 7. decembra v Bršlino ustavil avto, da bi potnik izstopil. Za njim se je z osebnim avtom pripeljal Bršljančan Anton Novak, in ker vozila na zasnežen cesti ni mogel ustaviti, trčil v avto. Škoda so ocenili na 600 Ndin.

Mopedist ga je podrl

8. decembra popoldne sta sta vstric po desni strani ceste iz

Brečic proti Črncu Franc Peterkovič iz Guberja in Darko Avsec iz Črnca. Pri brežiški bolnišnici je za njima pripeljal mopedist Anton Dimič iz Čundrova, ki je Peterkoviča podrl in ga hudo poškodoval.

Tovornjak je pripeljal po levi strani

Vlado Suša iz Brečic se je 8. decembra popoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Brečic proti Zg. Zolam. V Zg. Pohanci mu je naproti po levi strani pripeljal tovorni avto Franc Urnek iz Zdol. tako da sta trčila. Na osebnem avtu je za okrog 600 Ndin škoda.

Dostavni avto zaneslo v železno ograjo

9. decembra je peljal z dostavnim avtom proti Brečicam voznik Emil Gramc iz Gasic. Pred mostom čez Savo je močno zavrl, da ga je zaneslo v železno ograjo, ki jo je porušil v dolžini 7 metrov. Na avtomobilu je škoda za okrog 1.100 Ndin.

Avto na kamenju

Novomešan Franc Pučko se je 7. decembra popoldne peljal z osebnim avtom proti Straži. Na zasnežen cesti je v Irči vasi srečal avto, se mu izognil, pri tem pa zapeljal na kup kamenja pri hiši št. 18. Škoda je bila za 400 Ndin.

Na snegu jo je podrl

Anton Gorec s Slatnika je 9. decembra potoval z osebnim avtom po tretjerazredni cesti v Novo mesto. Pred IMV v Novem mestu je podrl Jožico Vodopivec, ko je prečkala cesto. Ponesrečenko so odpeljali v bolnišnico. Nacreda se je pripetila, čeprav je voznik pred trčenjem zavrl.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISCEM ZENSKO, ki bi hodila za 3 ur pazit otroka. Naslov v upravl. lista (1785/67).

GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejme štirinška družina pod dobrimi pogoji. Ponudbe pošljite na: Meta Jevnik, Vrhovnikova 11, Ljubljana.

STANOVANJA

ODDAM SOBO ženski, ki bi pazila na otroka. Cesta herojev 47, Novo mesto.

PRODAM stanovanjsko hišo z velikim vrtom v središču Brečic. Vseživja tako — lepa lega ob cesti. Vprašajte pri frizerju v Čatečkih Toplicah.

KDOR MI NAJDE sobo, mu grem pomagat v gospodinjstvo. Naslov v upravl. lista (1792/67).

SOBO ODDAM samski osebi. Miha Colnar, Trdinova 14, Novo mesto.

ODDAM opremljeno sobo v centru mesta. Naslov v upravl. lista (1800/67).

V SREDIŠČU Sentjerne ob glavni cesti prodam enonadstropno stanovanjsko hišo; pritičeni prostori so primerni za kakršnokoli lokal. Hiša ima vodovod, garazo in prostorno dvorišče. Naslov v upravl. lista (1805/67).

BREZPLAČNO ODDAM sobo delciotu v Novem mestu, ki bi mi delala družbo. Ponudbe na upravl. lista.

PRODAM

PRODAM zimsko suknjo, 35-litrski električni lonec in električni kuhinjski na 2 plošči. Bršlin 15, Novo mesto.

UGODNO PRODAM vinograd na Trški gori s nekaj poslopja. Naslov v upravl. lista (1787/67).

UGODNO PRODAM novo nemško motorno škroplilnico, ročno »Super Holders«, avtomobilski radio »Blaupunkt« in kuhinjsko omaro. Vrtonjic, Kristanova 5, Novo mesto.

ELEKTRICNO KITARO in ojačevalnik z zvočnikom prodam. Čankar, Kočevje, Ljubljanska 33.

PRODAM žagane hrastove plošče (5, 6, 7, 8 cm), stare 5 let. Cena po dogovoru. Naslov v upravl. lista (1801/67).

DEL EMAJLIRAN STEDIŠNIK »Gorane« in kuhinjsko kredenco (veliko) — vse v najboljšem stanju — ugodno prodam. Milost, Sevnica, Savska 8.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjen vrdljiv levi stedišnik na 2 1/2 plošče. Avgust Piletič, Dol. Stara vas 9, Sentjerne.

KUPIM 50 kg težkega plemenskega merjaščka z rodovnikom (krško-poljska). Sporočite: Grabrijan, Dragoš 4, p. Adlešiči.

RAZNO

MOSKA USNJENA ROKAVICA, izgubljena na Zagrebški cesti (4. 12. 1967), se dobi na upravl. Dolenjskega lista (1785/67).

POROČNE PRSTANE po najnovejši modi izdeluje in vsa zlatarska dela opravlja zlatar, Gosposka 5, Ljubljana (poleg univerze).

ZELODČNI KATAR, čir na želodcu in dvanajsterniku ter trakt debeloga črevesa zdravite z uspehom s prirodnim zdravilom — s rogaškim DONAT vrelcem. Zahitevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri HMELJNIKU in STANDARDU (MERCATORJU).

GARAZO ZA OSEBNI in tovorni avto oddam proti vplačilu vnaprej na Trdinovi cesti. Naslov v upravl. lista (1793/67).

Prav je, da zveste:

Poslej na boljšem papirju!

■ ZELJI MNOGIH NAROCNIKOV, ki bi radi domači pokrajinski list na malo boljšem papirju (zaradi boljšega tiska fotografij in risb, pa tudi zaradi samega papirja), smo ustregli: od danes naprej bo izhajal Dolenjski list na »DK-rotu« papirju, ki pa je za 20 Sdin pri kilogramu dražji. S soglasjem lastnikov in izdajateljev domačega pokrajinskega tečnika se s tem spreminja tudi naročnina za naš časnik: polletno bo znašala od danes naprej 16 Ndin, vendar bomo realno za letošnje leto pokrili sam iz naših skromnih rezerv. Razlike za letos torej ne bomo izterjali, čeprav se s tem spreminja tudi naročnina za inozemstvo in naročnina za pravne osebe (zaradi priloge - uradnega vestnika).

■ OBCINI METLIKA IN TREBNJE sta že pred tedni v celoti poravnali vse svoje pogodbene obveznosti za svoji stalni komunki prilogi v našem pokrajinskem tečniku. Predstavniki drugih občin so objubili na posvetovanju na Otočcu preteklo sredo, da jima bodo sledili do konca decembra 1967.

■ DO KONCA DECEMBRA 1967 pošiljamo vsem naročnikom naš list brezplačno — pošljite nam zato, prosimo, naslove znancev, prijateljev in sorodnikov, ki Dolenjskega lista še ne prejemajo na svoj naslov! Bolj kot z občasnim pismom boste sorodnike v tujini razveselili z dragocenim darilom: z vsakotodenskim pismom iz domačih krajev! Naročite jim Dolenjski list, veselji bodo vaše pozornosti in skrbi!

■ DOBER ZASLUZEK NUDIMO vsem, ki želijo razširjati Dolenjski list: pošljite svoj naslov upravl. lista (Novo mesto, p. p. 33) in takoj vam bomo poslali podrobnejše podatke o zaslužku in navodila za sodelovanje!

DOLENJSKI LIST

Gozdno gospodarstvo NOVO MESTO

ugotavlja, da povzročajo občani pred novoletnimi prazniki veliko škodo s posekom smrečiče za novoletno jelko

Prebivalce obveščamo, da bomo od 15. decembra 1967

PRODAJALI JELKE

vsak dan na tržnici v Novem mestu. Drevesca bodo naprodaj po 400 do 1000 Sdin.

GG NOVO MESTO

UGODEN NAKUP

Po ugodni ceni prodam in dostavljam na dom

KOMPLETNE POLOVICE domačih prašičev.

Prodajam tudi prekajene zimske salame.

PAVLE BOBIČ, mesarstvo Škocjan

Ob tragični izgubi našega sina, brata, nečaka in strica

JOŽETA KASTELCA

iz Gor. Podboršta pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom ter znancem, ki so z nami sočustvovali, nam pomagali v težkem trenutku in spremlili pokojnika na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu novomeške bolnišnice, ki mu je v zadnjem trenutku pomagal, enako kolektivu INIS in njegovemu zastopniku za izrečene besede. Prisrčna hvala tudi gospodu župniku, ki ga je spremljal na zadnji poti.

Oče Franc in drugi sorodniki

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rla Bačar, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Toppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Naročnina za drugo polletje 1967: 16,00 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo 20,00 novih dinarjev (2000 starih din) za drugo polletje 1967 — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-0 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-237 — Nenaročenih ropokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: CP »DELO« v Ljubljani.